

DOCUMENTELE PENTRU CONGRESUL AL XIV-LEA AL P.C.R.

AMPLE TRANSFORMĂRI ALE SOCIETĂȚII ROMÂNESTI

Din punctul de vedere al structurii sociale și de clasă, principala caracteristică a revoluției socialiste este emanciparea proletariatului, afirmarea lui politică și în partid, creșterea carierelor profesionale și sociale ale fondatorilor. Dintre-o clasă dominată, exploatață în vechie orăndire, munitorile devin în secolul socialist clasei conducătoare, determinatoare a puterii. Noul rol al clasei munitorilor se bazează pe crearea unei noi clase sociale, clasei muncitorelor super milioanele de persoane. Există o legătură esențială între natura socialismului, rolul conducătorul și clasei muncitore, și dezvoltarea proprietății sociale, proces social-economice exprimă în plan politic prin noile norme de organizare a producției și a statutului socialist. Orăndirea socialistă însemnă transformarea societății după modelul muncitoresc de munici și vieții, omogenizare în sensul de dispariția creșătilor a desecărărilor de clasă, asigurarea dreptății și edificarea libertății, respectiv a noilor estimații sociale.

În cadrul comporțamentului moral etc. Toate războaiele NICOLAE CEAUȘESCU, definind clasa muncitoare ca principala forță a luptei pentru transformarea revoluționară a societății, pensa față de societățile precedente: "Noi cunoaștem clasa muncitoare nu ca o masă chemată numai să realizeze hotărârile, ci ca o clasă conducătoare, care să devină o clasă consilientă de rolul său istoric". Asa cum a conceput-o el însuși și precizează în "Pentru un nou stil de viață": "Nu suntem oameni care să poarte vesti de concepută încă! Nu suntem mesageri care să transmitem măsuri ca clasa muncitoare, în numele căreia se guvernează, să-și îndeplinească inter-adevărul rolul conducător și să participe la guvernarea societății".

În cadrul comporțamentului moral nu înfiește împunătoriile profesională a muncitorilor, ridicarea nivelului lor de cultură, formarea acestora, precum se prezicează în Tezul pentru Congresul XX-lea al Partidului Comunist din România, în cadrul unui proiect de lege: "...în cadrul unirii române-

rezultă că se permită afirmaresi neînțelese și neînțelese deputați. Puternica dezvoltare a forțelor de producție, vastă și temeinică operă de industrializare socialistă a dus la creșterea rapidă a numărului muncitorilor de la 1 223 000 în 1950 la 2 110 000 în 1965 și peste 6 100 000 în prezent, adică 57 la sută din totalul populației ocupate și peste 80 la sută din totalul populației muncitor. Dezvoltarea noilor tehnologii în treburile întreprinderilor, numeroase și acest proces impunea mari transformări de ordin calitativ în planul statutului și constituției politice, și

Ceasul înalt al dragostei de țară,
de înflorirea ei viitoare

- Adunările de dări de seamă și alegeri, adevărată școală de educație politică, patriotică, revoluționară

A gind și a acționa revoluționar, a fi mereu în primele rânduri acolo unde este mai greu, să-ți valideze constant, cu răspunderi și abnegație, calitatea de comunist, constituie în aceste zile principala temă de dezbatere în cadrul adunărilor generale și conferințelor de dărâi de seamă și alegeri care se desfășoară, cu vibrant entuziasm patriotic, în toate unitățile de lucru și organizații.

unitatea economico-socială.
Zăbovările Irineului, în lumenile moșilor și oamenii care au adus în ţară și în lumea românească contribuții semnificative, își propun să le aducă cunoașterea și aprecierea în cadrul unei expoziții permanente, în cadrul căreia să fie expuse obiecte deosebite de valoare istorică și culturală, precum și documente și materiale arheologice, tehnologice și etnografice, care să demonstreze importanța istorică și culturală a zăbovărilor Irineului.

constituie, acum, în ceasul înalt al dragostei față de țară, de supremă grijă pentru înflorirea ei viitoare.

Răsuflare este un film românesc.

creșterea productivității, eficienței și rentabilității tuturor cامenilor agriculturii, ridicarea condițiilor de viață din mediul rural la nivelul celor de la oraș. Recoltă record de orz și griu obținute de numeroase cooperative agricole de producție și întreprinderi agricole de stat în vara aceasta evidențiază mariile posibilități economice pe care le are agricultura românească.

Menținerea unor deosebiri de clasă între municipti și sărani, între aceștia și intelectuali, între personalul municiptal și celelalte categorii și pătruirea socială, pot rezulta și din următoarele diverse nemulțumiri și chiar contradicții impunute analizei statistică a dinamicii structurii de clasă. Identificarea acestor factori care pot contribui efectiv la

intărirea unității moral-politice a poporului român. Programul Directivă a Congresului al XIV-lea al PCR, cu privire la dezvoltarea economico-socială a României, a cincinătui 1991-1999 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000, T.C.Z., pentru Congresul al XIV-lea al PCR, creează un cadru propice dezbatelor problematicii structurării sociale și relațiilor de clasă, rolul instituțiilor politice, organizațiilor de masă și obștei în împărtășirea coeziunii și în integruția popor, unitate politico-morală ce constituie o garanție sigură a edificării societății socialiste multi-lateral dezvoltate.

Constantin STRUNGĂ

O cîtorie a prezentului socialist : Întreprinderea Electrotimis.
(Foto : NICOLAE GYURCSIK)

ELECTROTIMIS — O TINERETE CREATOARE

CE-ŞI APROPIE MEREU VIITORUL

Dintr-o altă colecție de munci
frunză Timișoreană, de ce care este
tantă, de flocare date, atunci cînd îl
se cere un exemplu, să te reprezintă,
ar proape fiăzări, la cel **Electro-
timișului?** Da bună seamă, nu doar
datoră celor două strălucrește stelute
de „Erou al misiunii socialiste” ce în
țările comuniste erau destinate
întreprinderilor industriale! Nu, căci
mediat după reacția promptă a români-
minaliștilor, și în minți zecă de
argumente, care, chiar dacă intră într-
comparație cu altele similare, de la cele
le uitate lunită, sunt mult mai puternice,
fîind strînsă într-un singur buchet, prin
cînd să dărureasă acestor neînțele-
pățită.

Dacă provine tutuși, în esență acest binecunoscut repune? Cu siguranță, în primul rînd de la deschidere spre noi, spre progres, spre domeniul de viață al românilor și a românilor din lume. Astăzi, într-o lume în care, șe așa făcând profitul ei, apărării să nu obisnuiești să lucreze fiecare! Se spune, adesea, despre Electroimpișii că este o întreprindere grea că ar trebui să fie reorganizată din temei. În ceea ce privește aspectul judecății de scopul final, de importanță care se acordă producătorilor realizării ei. În fapt, în această conuștiință și acurăță curată contronometru cu noutățile tehnice care se succed în-

au și loc pentru compunerea, dezvoltarea, pentru înțelegere. Orice proiect nou, solicitat și astăzi, cum se spune, ca „plinea caldă” de către beneficiarii de marcat și industriei timorești, presempune, de fiecare dată, imense investiții financiare, de efort și, mai adesea, de suferință, să fie realizate. În ceea ce se referă la dezvoltarea tehnologică, să se leagă de ceea ce se spune, că se debutează, dar și se deschide deosebit de promisitoare, dar și deosebit de grea. Elecromotisul și-a ocupat rolul de deschizător de drumuri în domeniul pionierilor stilinici în ţară (începind cu reducerea unor importuri) și continuând cu cercetările în premieră. El este meritul să crească și colectivitatea, să devină o răsărită cehă, dezvoltată și ascunsă, care să devină cehă, dezvoltată și ascunsă, care să devină cehă, dezvoltată și ascunsă, care să devină cehă,

să facă față acelor încercări. Be, mai mult, să se situeze, prin roadele munților, mereu în fruntea celor mai buni și mai cunoscători.

Într-o zi întrebată să mă ascundă la o cruce spectaculoasă, Asta în cinstea unui col săsesc, "la jura" cincisprezece muniție. De fapt, era să se întâlnească. Dar mulțumită par mai mult, căci fiecare de la mulțimea săsească a spus că nu e de ceva firesc, cotidian. Așa s-a invinsat, nu s-a făcut modestia, ci s-a sprecizat pe cîntarul răspunderii cu care au fost investiți, al angajămintelor majore pe care le-au asumat. Cine, de pildă, nu

Gheorghe CRISAN

asumat. Cine, de pildă, n-

(Continued on page 2)

Aparătu la patruzeșcun după *Expresia artistică eminesciană*, carte de referință a studenților româniști. Emineanu ne schimbă metoda, ungheșul de vedere și altereză ceea ce înseamnă deosebitul devotul, nu reîncărcă simbolul. Profesorii citătoare sunt deosebit de scăzute, în loc să meargă sâmbătaș. A traversat operele majore, dar și mai mici, ale literaturii, de la un capăt la altul. Paginile sunt scrise cu lăbire nefracătă, frazele au o plenitudine grea de găsit în cartile altor, ceeaște de sănătății. Confesiiunile sunt deosebit de bune, deosebit de ambițioase, deosebit de lăudabile, deosebit de fanteziste, de intimitate spirituală distrează autorul și ei în *Eminescu*. Înainte de a scrie pentru confratele savanți, autorul se adresează unui public mai larg, care trebuie inițiat în viața secretă a limbii române. Refacând conexiuni utile, reconstituind lanturi semantice, analizând acezașe cuvintelor,

G. L. Tăöhăneanu cultiva, cu finajur de estet, drepturile frazelor sale de a fi frumosase: *recișigă drepturi* pentru cuiunțul plin, vechi, explorindu-i și lustruindu-i resursele expresivității. El nu este un teoretician, ci un practicant uman limpede și original. În ceea ce privește cunoașterea, dezvoltarea și aplicația teoriei săi, nu există niciun rival. Prin înțeleptatea răbdătoare a simțirii pe care o denumeaște, cuiunțul de origine neogreacă patimă devine și el "sau": „Nu voi irosi prilejul de a alege sub ochii cititorilor frumusețile cuiunțe ale lui Sextil Puscaru, scris întotdeauna din cărțile de capătă ale lingvistică românească...” Devansând două idei care ar fi trebuit să apară la sfîrșitul presei sumare: *istorică cronnică*, să scriem că fiecare lecție a profesorului milițiezează pentru o etică a scrierii științifice. Să căd în cadrul acestiei etici profesorul își

refuz orice abatere de la Model. De la Sextil Pusgaru încoace, nici un lingvist nu a folosit o limbă românească mai expresivă, mai comunicativă și sănătoasă decât G. I. Töhaneanu.

În cadrul unei cărți care să treacă în revistă întregul sirul conimilitelor pe care le aduce G. I. Töhaneanu, prin acest volum, le corectarea raportului între Eminescu și limbajul român. Dar trebuie neapărat să se ceară în evidență tonul fierbinte, vibrația sentimentală, investiția de suflet a profesorului. Cea mai aridă subiecte se imblezincă, devin abordabile și atât de ușor pînă acum. Însă Indoiela devine creațoare. Studiul se transformă într-un eserț de artă literară. Eminescu devine un model de inspirație.

În cadrul unei cărți care să treacă în revistă întregul sirul conimilitelor pe care le aduce G. I. Töhaneanu, prin acest volum, le corectarea raportului între Eminescu și limbajul român. Dar trebuie neapărat să se ceară în evidență tonul fierbinte, vibrația sentimentală, investiția de suflet a profesorului. Cea mai aridă subiecte se imblezincă, devin abordabile și atât de ușor pînă acum. Însă Indoiela devine creațoare. Studiul se transformă într-un eserț de artă literară. Eminescu devine un model de inspirație.

Fără constringerea vecinătăților savante (cind citează, citatele vizează doar

spiritile familiare, „confraternize”, înscrate cu harul similar și al rostrilui profesorul alunecă printre sălile protectorii ai clasăților, convocă marile nume tuturor liceelor. Începe să se „reactivizeze” reacțiile de elan și sprijin, să se înfereze, să se informeze, să se obțină cunoștințe și să se obțină cunoștințe precum: Simeon Stylites sau în neformală: „Iată-ți un om care nu este de acord cu tine”. Într-un monogram să devină: „Simeon Stylites”. Într-o carte deosebită, deosebit de interesantă, deosebit de meritoare. Sau cum luneti latine. Semnificații mi se pare esențial de la „lîtră” la „dăltă”. În care este studiat orizontul originar al cuvintelor mai sus enunțate: dar cu ajutorul lui Homer, al lui Ion Barbu al lui Bologinescu-Vlahută și al lui Vrăjitoru. Într-unul dintre cele mai bune articole ale revistei „Arion” doamna Irina Eminescu își prezintă un fascinantă decoperire adâncă în actualitatea apărândințături mai multe, dar și nouă, celor de azi, se desprinde din acest pagini. Consultind orizonturile originale ale versului, al cuvintelor investit de poet, profesorul găsește ușă literatură și preajmă: afara, cu surprizăredor că și-a căutat convingerile și că și-a credut în ele. De unde? Cu nimeni. Luna îi oferă senza unei invizibilei arheologii, și îi promite: „Acest reliev vizat, dar, bine sunător se vorba de impalnidae, însă, în cluda relativi la identificabilitate, avea și să fie rezultat de unul dintre cei mai interesanți

Cuvintele lui Eminescu sint, asadar, descopte in relatie cu literatura de ieri si de azi, de la noi si de ajura. Sint soldare unui act cultural colectiv, se regasesc in oglindile marelui contemporanestatii. Eminescu nu este singur: e soldar, din mijlocul de foc al limbii, tuturor marilor infapturilor literare. Asa cum autorul cartii a fost intotdeauna si este soldar capitolului culminant al romaniei.

Cornel UNGUREANU

* G. I. Tohăneanu — EMINESCIENE (EMINESCU ȘI LIMBA ROMÂNĂ),
Ed. Enclo. 1980

Ed. Facla, 198

— 1 —

Sunăretuineând cărțierii obștedunului din secolul XIX și a regiunii românești de sine în capitală și în periferie, în orizont ontologic. Asimilarea fără complexe a poeziei interbelice, recunoașterea prestigiușilor unor sprituri care nu încă născut nici o sănătate și adin- ceasă vocală sinteză într-un plan deosebit de lățiu, este opera lui Ion Ardelean, V. Volodescu și Philippidei din natură să angajeeze o direcție nouă în poezia românăștească a anilor '60 - '70. Cind nu sunt inovatori, ca Nicușor Stănescu, Leonti Popovici sau Mircea Dăncila, punctul acestor scriitori este în fundă, unde îngrijoră figura cea din *Anatomia, fizioologia și spiritul* o poate poate să devină și într-o doar dobândirea ei sensibilă și cunoaște- rea participantei la propria na- rator. „Să nu, o pasare printre mări și moile...”

(...) Aripile ei mari și moi

Conștiința de

Nicolaie Stănescu a întrebat mai că / În liniște, cind dă din aripi parăsa de desen / ferestrelor / de parcă o pasăru / măzile / să mă înșească / să mă deschid ferestre și să mă înșească... Multă din căutările săvârșite de zile nichiașteană în planuri și direcții le regăsim în factură iudică a cursurilor eniric, la Leonid Dimov. Iată sănii sub tutela „jocului secund” sau oniropeholm diroviană, scăpătă de impreună din amintiri, resorbite în constelații unui limbaj delirant. Noul onirism practicat pe fundalul tematic al lui

Dileitate enorm, simțurile nu-l mai ascultă, în *Fumul și spada*, pe omul-poetic. Ele răspund, însă, hipnotizate, baghetelor magice a creatorului. Primă consecință a acestei lectii de dresură a imaginarului, cartea lui Ioan Morar, excepțională, e o strălucită confirmare.

Ioan Morar, FUMUL ȘI SPADA, Ed. Cartea Românească, 1989.

lumea spre impas: „Nici un adine
virea mea nu are, / Păstrează din ur-
toată o mirare / Cu lumea încăpu-
ea căuc”. Să totuși, rareori o poe-
ză imaginii s-a opus mai ferm teo-

Vol. 1 • Jan. 1998 • ISSN 1062-1024

Constiūta de sine a poeziei (II)

mov / ca de mil transparent / abia se
inclină / de la capătul privirii metal /
ca un spinzură de fringălie / Bu nu,
trece o pasăre magnifică leneasă , stată
pe un loc înăuntru / de unde parecă
moale / ar zbura leneasă / Bu nu, se
deschide ferestrel / o pasăre...
ferestrel și o pasăre...“

tor al imaginariului, un limbaj coerent. Debutul tîrziu, și ca Leonid Dimov, Mirena Iivănescu și-a încurciat desigur literarul cu prilejul colabora-
rii cu revista "Cărțile românești" sus-
ținută de Florin Pech. Pe amândouă laturi
înseste în mod cu totul exemplar constan-
țialitatea valorică, explicitată prin matu-
ritatea cu care ei apar pe scena literară.
Variații pe aceeași temă, a lumii
ca text, poeme și, pînă la urmă, căr-
ți, sunt în mod obișnuit în creația lor. O
concepție românească și poetistică se poate
fi pusă în legătură cu următorul postu-
lul al lingvistului roman Jakobson:
„cuvintele și sintaxa lor, semnificația,
forma lor externă și internumă sin-

sedă propria lor greutate și propria lene
valeaore". Campania dusă de M. Ivăș
nești împotriva versului memorial și a
metapoetice pertinente își găsește ex-
emplificare o miză nouă : el devine ex-
emplu unei realități inventate : „Dan-
ușăvoinicul” este un critic — „Dan-
ușăvoinicul” este un deodată, face ca textul să înțețeze
spuna ceva, pentru a se spune pe eu
însuși, care face ca textul să nu abțină
de la discursul lui chiar atunci cind
ne fixază cu ochii și nu vorbește
de la înțețea deosebită a scrierii, de la
ne vorbesc de un astăzi și, în ceea ce dimi-
urmă, să n-ă se arate, arătanțindu-se
într-o formă de la care nu se poate
în totul alt lucru decât pe sine?”. Lă-
teratură și literarul devin, în ca-
zul de față, modalități de punere în
scris și uneori moduri de cire registrile
cărăi și perspectivă, să întâlnească
ironie și adesea, chiar și simplă
răbdătură și căciu. Or, prin altă
modalitate, discursul la o altă în-
torsătură, îl începe să se conformată
în intereselor cititorului. De unde se vede
că, pentru M. Ivășneanu, scrierile nu
sunt destinate unui mesaj care ar
arăta, discută.

circula din spuse autor spre cititor. Este insă vocea lecturii; în text, numai cititorul vorbește.

destructive in spirit

MIRCEA SERBĂNESCU

AȘA AR PUTEA ÎNCEPE ROMANUL...

Noul roman, pe care-l gindese și adun, ar putea începe așa :

Blocul e ca oricare altul, de patru etaje, tăiat în linii drepte, cu balconuri încadrante geometrie, totuși sub un small efect de geometrie, totuși sub un efect de domino, tot mai lărzi răplindită printre treacători „casula albă” din accesoriu dorință de individualizare în numele cireala în alte părți ale orașului, sau în altă orășe, alte case să numește „Casa cu trei fețe” sau „Casă cu doi lei”, după detaliele respective ale fațării. Adică, nu este altceva decât o impletință, porcăză, răstănducându-se albicioasă cu un castan în față și cu un scuar peste drum, acesta la rindul lui în mijloc cu o finință modelată văzut din cînd, ce-

de fier al portiței joase, bătălit și-o închipește pe cea asezată la prima linie, cu unghii de lemn și picioarele deschise în față și, vizinie astăzi de sfârșit. Înlocuit el poate urmări digitală cind într-o parte, cind în cealaltă și clăvătură, pentru ce sunetele să izbucnească pe rînd și să se constituie în striguri fascinanti care-l încitează la proiect, dintr-o parte, multă intrărățeală și în același moment, de la celălalt, în zonă. Fără îndoială e vorba de o fată. Una din vecini, adorabilă în uniformă școlară, dar cu atât mai mult în rochitele de casă, rămasă scurte și purtate sumar încheiate ca pentru niste treburii deosebite, pe care le face de-vole-de-nevoie.

În primul rînd, imaginea feței se asociază cît poate de firesc cu pianul, cu chipul transfigurat și cu vrăja cîntecului — fie el și unul abia prefigurat — dar și cu lumina palidă a luminărilor sprinse romantice pe suprafața lucei a capacului cu lustru de oglindă. Îl conducea la imaginea aproape teatrală înfățișarea feței care aduna trăsături delicate puse în depință armonie: ova-

cadru pictural de epocă. Fantezia încea cu credință.

Pornind de la cînd se întâlnește pe portocalul mediană cu ferestăria în care foamei se aprindese lumina, el trăsă imaginari o tangență clară pînă la coroanele castanului de deasupra capului lui. Desen pe care nu-l putu duce pînă la capăt din cauza unei intreuperi neașteptate la etajul patru. Astfel, pe balconul său locuind într-o casă cu acoperișul mai fierbere în cenușiu amurgului nîște crizipă albe de rufările casnicîi. De la balconul de dedesubt ar trebui să reacționeze imediat vecinul lezat; faptul devenit obicei îl atînse pe bătrîn în intenție tu cîtezătoare.

Bătrînul stătit etern, apoi se retrage, eliberezîndu-i față și sărbătorește pe hîrtie în ambiție lui. Devenit mai circumscris, acesta relitoru la desenul de ușă, cu aspectul unei fluturi în cenușiu amurgului nîște crizipă albe de rufările casnicîi. De la balconul de dedesubt ar trebui să reacționeze imediat vecinul lezat; faptul devenit obicei îl atînse pe bătrîn în intenție tu cîtezătoare.

Planul de a se uit în copac pînă la creșterea paralelei cu ferestăria din vînt, să se întoarcă cu un copac bun și să simtă similitudinea tăndu-i evnitului. În același timp, n-are fi fost în primăvara vîntului dacă ei nu renunță: dimpotrivă, își continuă calculele apropiindu-se de hotărîrea finală oricît de nesălbătă puțu să apară ea altora. Ce urmare, există multă posibilitate că într-o doară către ea mai de la cîndva o castanul.

Imposibil nu era.

Da, n-are fi fost un gînd de amărare, gînd care nu-i părăsește! Nu zise niciodată cu toată decizia că va urca în copac. Amîndin de cîteva zile treabă, ajuns în vîrstă să se întoarcă și pe la campană cele două alternante: să ? — sau nu ? Astfel șiștăjat, atinge cu palmă coada zgrunțuroasă a castanului, schitind totuși în minte, în partea ei cea mai luminată și mai îndrăgește, ceea ce se vindecă muschii și brațelor. Cîteva clipe trupul îi pendulează la nefătările. E clipe aciunii... Înănu e nici. El îlbezute un glas sonor — „Faci gimnastică, băiețe ?”

În obrazniciu cu simetrie elegantă și sprîncenelor, desenul nasului puțin avințător, ca un cloacă dirigabil, cu culoarea deschisă a ochilor rezultind o desatorie puțin afectată și distanță și totuși de altfel asemenea, în care unii chiar îl potu să rîdăcă în capul său de neînsemnat, că R. îl recepta și că, gata-gata să se opreasă și să stea de vorbă, să cum se obișnuiește la vîrstă și la situația lor de aproape colectiv, filind totuși la scoli diferite. Ea, neșăpescându-l absentă, și cu înimă în spate, căci și în spate, își prindea în clipe cînd gongul nevizibil închide indelungat esteptă. După tabeul de locatari, grăbit ca tu și cu literă vizibile, afișat în holul de la intrare, este numea Lorendana, însă el afișase că era pentru al casel — mama, tata și un frățier mai mic — numai Dana.

Vechelătă, locul său avea durată prea lungă, fără loc, fără lemn, fără cărăuș, fără locuință, mai încipiente, mai plăuteau de susă de suspensie. Uneori, nervii locuitorilor aveau de înfruntat locuitorii de cîte de ureni în pereti sau hîrtiș de mobilă mutată și iar mutată în căutările celor mai potriviti loc în spațiu deschisă la încăperile. Printre toate aceste supărături, gamele repetate și din nou repetate la anumite ore impăteau în fel de gingas fricel albastur, cu care își lege bătăliile înimiș bătălit, prelungindu-și sedereea în poarta blocului, cu aerul că nu îl interesează nimănii altceva decât blindă califelare și inserările. În secret, el planuia cum să facă acceptabilită propriei locuințe și să îmbrățișe ușor cîntări cu aplomb și acum — LA CASUȚA ALBĂ!

În astă conta, însă...

... Ce-ar fi ca acest posibil roman să poarte numele unui vechi slăgător, să îmbrățișe ușor cîntări cu aplomb și acum — LA CASUȚA ALBĂ!

Vasile Dan

LUMINA LAMİULUI

Gîndese fără aspirine și inserări imi sare in brate.

Caut o substanță inocentă cum ar fi

pinea pentru trup,

cuvintul de inceput

pentru o istorie necunoscută,

potrivit o iubire.

Cantă o cîntec care să vadă

fără să judece înimicurii,

materie primă în care săpă tunel

pînă în noi lumina.

Singela urez usor, ca o apă în flux.

irigindu-mi degetele.

Capete, ezitînd, tactil,

cînd o idee.

Pe mîini,

lumina lamiului.

NOAPTE

„Cum doarne materia

pe pînă imi joacă o flacără verde”

Un distib numai bun, la ora aceasta

tzică,

să mă întrund ambiguu.

Mă opun încă totuși respirația

rară, profundă, strict controlată,

ca într-un exercițiu în care incere

să obțin

ordinea

grădui lor zero.

Nu ar fi

decid un cuvint

de adăugat,

o silbabă,

un sunet

tăcut.

DIMINEATA

Înțipă ca un copac în pămînt,

ea singură în inimă,

ca sferă în celulule trupului,

cu cuvintele în ochi,

pierzi în greutate totuși

DRAGOSTEA DE ȚARA

Pe mine, dacă mă-ncrebă de Tară,

Mă simt ca pamel înimii și cunosc

Că spicul blind, atins iniția orări

De palma celui ei a seminătă.

Pe mine, dacă mă-ncrebă de Tară,

Prezint în trup meu un dr

Parcă aud o limpede vîoareă

Din patru caruță Corăpăță curprințină.

Si simt înință-nrăcăză că-mi irumpă.

De mă ridle ca vulturul semet

Purtind pe cap emuni și piept

Din tot ce are Tara mai de preț.

Pe mine, dacă mă-ncrebă de Tară,

Simt mina mamei mele că-o sărut

Sut boala grea de aur, milenară,

Cind pragul casei sale l-am trecut.

Si miu, sunu

Aștez și mă în-

ciu și mă în-

Mira Lupeanu

ANCORA VERII

Infringăntimpul de paloare-al florii
Nu doar cu amintiri din viitor,
Tulipana-ngenunchică soarelor norii
Din zecă sori ce-asud arzător.

Pe un ecran al elipei se perindă
Dorințele plecărilor din frupt,
În mii și mii petale să întândă
O vela de reluri în ne-întrerupt.

Cind ancoră e rodul ce ne leagă
De-o Mare a Speranței pe pămînt,
De rădăcina muncelui întreagă,
De sufletul ei-punem în cuvînt.

In estuarul verilor, spre toamnă,
Zenitul-e-necerat navigator
Să drumul din iyoare îl întoarcă
Flindu-și fanteziei lui dator,

Chiar de săt târuri și inghețat
La mărginiri ce tin de treacător
Să dacă brațele ne sănătătoare
De adeverul pururi cărgător.

Iți stă-n puteri ca visul să mi-l
smulgă
Să și să-mădeverești în ce sănt eu.
Terestru, eu o aripă-n pămînt

Să alta-n trupul tău, elanul meu...

E gol ghioceul limbior sărate
De vîlief în care a trăit
Să aerul, cu duhuri presărate,
Nu să firecole vinăt înărtă.

GHIOC

El gol ghioceul limbior sărate
De vîlief în care a trăit
Să aerul, cu duhuri presărate,
Nu să firecole vinăt înărtă.

E n-a nume și nici vîrstă gurii
Ce ne-a plăcut urechilor pe rind
Să-i am sănătățile noastre
Prece pînă la ce primește și vind.

Într-un spectacol izbutit de umbre
O zină bună-sufletul-i-a luat
Să-i apere de ridurile sumbre
Să hobotele-n osul tatut.

Azi, iată-ăi jalmic lecuit de lună.
Sub razele sărătului ei pal,
Date de buhur soare, ca arvnă.
Pe întințuri crepusculare-n val.

PATRIE UNICĂ

Acum zăpezile gindirii
în izvoare fară asemănare,
sînt demni părtăși ai împlinirii
și talazul însetat de mare :

Drumuri ne-întăpuite ne adună
ca o spuză lingă anii buni,
să clădim o patrie-impreună,
unică, lăsată din străbum.

Ion CĂLIMAN

DORINȚA UNANIMĂ

Sub arcul de triumf al fericirii
Al IX-lea Congres ne-a luminat
temerari, pe drumul împlinirii,
Pe primul Președinte l-am urmat.

David Rusu

numărătore, în păcată,
în păcată din izvor,
în lăsări cărărilor răzlețe,
în statornic calător.

în griji gindindu-te la mine,
nu pară să te-astept,
te-decasă pin-la-tine,
mîndu la mină toate-n piept.
doară, cind încep să bată,
nu mei cumplite vînturi regi,
fir rest și flacăra din vîtră
nu măză urmele; cum treacă.

Ei a deschis un sanctuar de slavă
În care sărat cetății spre viitor,
In care mergem umăr lingă umăr
Pe-mă drum de aur demn,
în adevărat.

In sorci diminetelor seninice
Să falnicul birutor stejar,
Gindirea lui avea să ne lumineze
Ca să ne fie mersul temerar.

Dacă-țu urmărmă, a dovedit că stie,
De la al IX-lea mare Congres,
Să fănească-n nouă Românie
Să ne dorim să fie reale.

BIRUITOR POPOR

poporul meu, vitează și ne-negrecu,
În glorile împiezute-n pace,
Mănimă la pieptul patricii un seut,
Să care grui linistit se coace.

Aud cum sună falme, de departe,
Pădurile cu brazi cel înărtă,
Un freamat vîu ce înință-mi străbate
Să se ridică sus peste Carpați.

De-așa belșug și spicul, în cimpie,
Se-aplaicează, sub povara lui de dor,
Colan de aur strins pentru vecie,
Să sim unui sub mundru tricior.
Visul în timp și vremea viitoare,
Cu rădăcini, ne leagă de pămînt;
Prin tot ce-alești în liniste răsare,
Într-un suprem și vesnic legătină.

DICTIONAR LITERAR

Alexandra Indries

Pseudonimul literar al Gloriei
Liliu (n. Barnă), eseist, critic literar,
prozator. S-a născut la 13 martie 1936
în Oradea. Studii filologice, doctoratul
în științe filologice. Membră al Uniunii
Scriptorilor din R. S. România (1973).
Prima apariție în „Viața Capitală”
(1954). Debut editorial cu *Salut în gol*,
Ed. Facla, 1973, roman psihologic ce
dovedește o „dispozitie epică remarcabilă
și vizibilă în fătijune ce și în
scrîtuină” (Ulici), simbolul limbii și al
dialogului (Tescu 1974). Urmează o
traducere din colaborare a *Basmerelor*
lui Clemens Brentano, Ed. Junimea,
1973, apoi lucrările de critici (simiotice)

și estetice, literare. *Corola de minuni a lunii. Interpretare sistematică poeziei lui Lucian Blaga*, Ed. Facla, 1975 (Premiul Asociației Scriptorilor din Timișoara); *„Igorind”* (poezie), Verbul în poezie lui Lucian Blaga, Ed. Minerva, 1981; *Alternative bacoviene*, Ed. Minerva, 1984 (Premiul Asociației Scriptorilor din Timișoara); *Polifonia persoanei*, Ed. Facla, 1988, prezent și romanele: *Două-trie minute*, Ed. Cartea Românească, 1984 (Premiul Asociației Scriptorilor din Timișoara) și *Cutia de chibrituri*, Ed. Cartea Românească, 1989. *Codexul de minuni a lunii* (poezie), dincolă de ceea ce este simbolul („unde lumina secupă în loc nevăzut”, dincolă, adeleasă de „sensul simbolic”, un sens „literar”, textual) (Cioacăre 1976). Remarcindu-se prin încercarea de validare a unor principii teoretice și metodologice, lucrarea propune cîteva concepții operaționale, principii care și pe acela de *noosferă*. O vizină asemănătoare guvernării și următoarea investigație privind verbul în literă (Liliu Blaga, 1974) și în „literatură” (Indries, 1975), începând cu o analiză a „poeziei compoziționale” în genere, determinante (Armanca 1961), oferind, în schimb, o cercetare „sistematică și de-o neobișnuită forță de construcție demonstrativă”, cu aplicarea „pină la istovire” a mijloacelor analitice (M. Livada 1982). Deosebului cu privire la *„noosfera bacoviană”* confruntă trei scrierii ce converg „spre o imagine unitară și echilibrată” a operei lui George Bacovici, cînd se analizează aspectele formale, cînd se analizează psihopolitică, cînd se sociologică literatura. Într-o analiză „microscopică”, intențind întrebările și storicele textului. A rezultat o lucrare „sinceră, motivată prin impulsuri personale”, de referință (Răchieru 1984). *Personala polifonică* (*Polifonia persoanei*) este „creătorul de literatură”, ce se institue „ca personă imaginată și imaginată, posedind vocă multiple” (Condrat 1987). Cartea intenționează să atingă „fundamentele antropologice ale creației literare” și să demonstreze „structura multiplă a creaționalui și a personajului acestuia, în funcție de relația tripartită EHU-TU-EL” (Givorul al polifoniei personale), inițiat „un model posibil și incitant” de abordare a textului literar (Teodorescu-Brînzeu 1987). „Curiozitatea” (autoare), „n.o.r.” irumpă în scrîtuină, hărțuitoare, în întoarcerea obiectului pe toate fețele” (Grigorecu). Romanul al formării (contenut) în literatură, în cînd se analizează „sănătatea” (sănătatea personală). *Două-trie minute* nu se poate lăsa în „coșință critice” omniprezent la prozatoarei (Răchieru 1988). *Cutia de chibrituri* a fost socioul un roman textualist sau al scrierii, cu exacerbație convențională, fără a pierde legitățu în viață” (Manolescu 1988). „Aplicație inteligențială a unui teoreician”, „baile de teorie” (Ungureanu 1988), cu decolare minujoasă a mecanismelor de funcționare (A. I. deconspiră încă de la începutul cărtii convenționale adoptate), romanul se detasează, totuși, de scrierile să combină cu meditație, scrîtere caracterelor cu inventia epică (cf. Manolescu și Răchieru).

REFERINTE CRITICE

In volume : Alexandru Tănasă, Lucian Blaga — filosof poet, poet filosof, Ed. Cartea Românească, 1977, p. 321–322. In presă : Sérban Foarță, „Orizont”, 43/1973 ; Laurențiu Ulici, „România literară”, 45/1973 ; Val Condurache, „Convorbiri literare” 3/1974 ; Valentin Tascu, „Stea”, 10/1974 ; L. Stefan, „Limba și literatură”, 2/1976 ; I. Coleanu, „Livres roumains”, 3/1976 ; Livius Cioacăre, „Orizont”, 19/1976 ; Brîndușa Armanca, „Orizont”, 28/1981 ; Brîndușa Armanca, „Orizont”, 50/1981 ; Melania Livadă, „România literară”, 17/1982 ; Adrian Dinu Răchieru, „Orizont” 36/1984 ; Elena Taccu, „România literară”, 37/1984 ; Sérban Foarță, „Orizont” 51/1986 ; și 2/1987 ; Brîndușa Armanca, „Orizont”, 13/1986 ; Val Condurache, „Convorbiri literare”, 7/1987 ; Gheorghe Grigorecu, „România literară”, 17/1987 ; Adrian Dinu Răchieru, „Astra”, 8/1988 ; Ion Slătău, „Familie”, 10/1988 ; Nicolae Manolescu, „România literară”, 16/1988 ; Aurel Sasu, „Tribuna”, 12/1988 ; Cornel Ungureanu, „Orizont”, 31/1988 ; Ioan Holban, „Cronica”, 31/1988 etc.

Olimpia BERCA

Mereu o pildă

Din depărtări de ureme, dacălul român cu snumet cu lumană răbojul dăunurii neadună. Să-ă dăruiș din prelungiri să susțească și să devină într-o lăzită spre o ambiție solitară care a răsărită mindră floare a cunoașterii. Neobosit și încrezător, sajace și răzbătător, el s-a impus adesea drept model pentru o nouă prezentare a mândriei omului. Ceața să se agăță și pe patruțnici. Verba sau curată și încleaptă. Dacă-l — mereu — și pălu. El ne-părinte de sufer și de carte. El ne-a invitată a desuș slova și a desuș zilele, să ne înțeleagă. El este cel ce ne-a făcut intrarea în viață. Il priveam ca pe un om la cărui fuliduș nu credem a ajunge cîndva. Cite nu stie și el! Toate le stie! Îl întrebăm despre soare și luna, și de ce se năște. Cine năște și de ce se plouă. Atâtă „de ce” și „cum” sănătare și „cine”. Să îl ne răspundă la toate. El ne-a desuștă tainele geometriei și biologiei, ale construcției ciupinilor în proiect și fizica, ne-au invitat să ne descurță și să ne înțeleagă. Nu deschide și împinge noi orizonturi. Au fost și clipe mai grele, să-ă riuscă și mișcări, tot

talogul a primit și note care nu prea ne înveseau. Dar omul de la catedră, dascălul nostru, multiplicat în tot atâtia cite materii și cite orase, sate și cite scoli sunt a chibzuințe înselept și a drămuțit fie-

Viata scolii

îndestulcește mintea lui, să-
să, cu vorba sa, cu zimbărul
său.
Ne-am învățat el, dascălii
noștri, dincolo de șoute, o lec-
ție preoțească, o lecție
creștină, o formulă și o scheme
leică dragostei de tără, de
muncă, lecția omenei. Am în-
vățat-o, atunci, în secolul.
Înădăamărem și azi. Ne-am
înădăamărit și oțâră, în secolul
nostru, ne-am învățat. Ne-am
înțelept profesorii și uman, am
învățat în scoli profesionale și
facultăți, tot cu ei, bătrâni nos-
tri dascăli. Multă din noii
profesori, în secolul, nu au
sau altul, ne-am înles, ca mo-
dale de viață, să se speriu din-
țeles, să se speriu din-

Constantin JICHIȚA

O profesiune de credință

(Urmare din pag. 6)

Sinigea lor conduce la unitatea spectacolului în planul ideilor, rezistorul are datoria să se pleze pe spiritualitatea contemporană. Acum își dovedește și speculatorii că de modern nu sunt de învechit este. O plesă nu rămâne un simplu document, ea trebuie reprezentată și apreciată în batrânele firești ale timpului. Un rezistor este un mare geolog care explorează sensurile neșoperite; e un cercetător mereu în căutare de forme noi de expresie. Rezistorul trebuie să aibă cultură, să fie un mare munector. Nuante ter-

La sediul Asociației Scriitorilor din Timișoara a avut loc o ședință a Comitetului de conducere al Asociației, cu următoarea Ordine de zi : 1. Analize activității cencenelor Asociației în stagiuenele 1988/1989 ; 2. Aprobarea noilor co-

viața asociației

mitate de conducere ale celor două organizații Asociației: 3. Adop-

Ceasul înalt al dragostei de țară,
de înflorirea ei viitoare

(Urmare din pag. 1)

este de o mare însemnatate pentru economia noastră națională, că îi am pe muncii să înseamnă, în primul rînd, și o posibilitate de a-și dezvolta, înginerii, sătul de tehnici.

„Adevărul” susține puțe activitatea de educație, pentru că a mundului este, înfi de toate, o datorie de conștiință revoluționară și nu măsură de adevarări. Cu care nu facem, într-o acțiune de comuniști? (Pavel Iancu, ministru, secretarul organizării de bază).

„Adevărul” scăală a formării umane, sectorul nostru trebuie să să întreprindă eforturi de creștere înțeleptă, în învățământ, în elevul muncii, să îl se insuffle o nouă disciplină, înaltă, răspindere a participării, cu toate eforturile lor, la realizarea mari-

lor citorii ale acestui timp" (Constantin Mocanu, secretarul organizației U.T.C.).

stilului și metodelor muncii de partid, la ridicarea aportului comuniștilor, al tuturor oamenilor muncii la cote tot mai înalte de calitate și eficiență.

Desigur, sarcinile de perspectivă nu sunt nici puține, nici ușor de indeplinit. A construi însă o patrie nouă, sansa unică a generației din care eu mîndrile facem parte, constituie o răspundere majoră, pentru că azi asezăm tralnice cărămidă prestigiuului României de azi și de mine. Datoria comuniștilor este aceea de a fi exemplari în tot

cea ce fac, a fi în creștere
acestui lucru și mijloacă elanului
deosebit de prostror, și că
de fapt, de putere să aibă
și se poate, depinde cumva și
mai mult, locul muncii tale,
ora în care trăiești, să spui,
cum mădrie, în ceea ce rămînt
conștiința acestui pămînt.

Față, cu și al Centrului de îndrumare a creației populare și a mîisărîi artistice de masă din județul Timiș. La dezbaterei la uat locuitorilor: Alexandru Jebeleanu, Mircea Sărbanescu, Ion Dumitru Teodorescu, Cornel Ungureanu, Eugen Dorcescu, Slavomir Gvozdenović, Mandics György, Anton Palfi și Veronica Bălăj, instrucțor al C.I.C.P.M.A.M. Luncările sedinței au fost conduse de poetul Anghel Dumbrăveanu, secretarul Asociației

卷之三

sul al XIV-lea, a tovarășului NICOLAE CEAUȘEȘCU în funcția supremă de secretar general al PCR și amintirile săi privind întreaga luptă în armă cu încercările nestrămutării pe genialul citor al României moderne, în mare operă construcțivă a patrelor, de a contribui activ cu totă energia lor creatoare, pentru prospetimea în viață a populației românești, care era prelungită în documentele programatice pentru mariile forum comuniști din luna noiembrie, a ridică patrie pe noi și tot mai luminoase culmi de progres, bunăstare și civilitate.

ECUATORUL SI POLII

Cei mai cunoscuți scriitori franceză contemporană - l-am numit aici, pe celebrul Antonion - defineau neșansa în fermecătoarea fel următor: „a nu reuși să-l nemiresti pe Orson Welles într-o cabină telefonică, de la un metru distanță. Definirea a superbă, s-o recunoaștem, mă urmări tot timpul înfricoșător. Pe Poli și Inter Sibiu, în miercură ce a treceat, cu astăzi, nu se rezultă cu greu un 2-3% din locurile de concesie la parăzită, în locuri de societăți, deosebit de puține, fără multă mulțime, dacă nu să răsfoiți în grădini și parcuri, unde, peste multă mulțime, să nu se preașteaptă în următoarele zile, după niciunătul de goluri, lori după relașare am mai avut încreză vrecoașă doară prietenă marți că roata ringhiosului (cuvintul nu se găsește niciodată în dicționarul DEX-ului), prilejuri care, se stie, să cum razbună.”

Sansa a existat. Au existat doar o prieșă și o buimăcelă dulce, lipsă de hotărâre în fața portii ce să-și facă, în cale din urmă, să se întâlnească. Nu au existat, însă, de la început, măcar alinături de tribună, cu supremația Nutriției, - autorul sănătății din cele mai frumoase goluri care se văzută în Timisoara, unde unul din cele mai slăbieniți, deținători de timșorieri, mi-a părut că ionut, la un moment destăpărat, însă, joacă mai sigur de la meci la meci. Deși hărnic și ambig, nu cred că Mălină își astă floră, decocamătă, în echipă noastră, un real talent, are degea ușoare brize de vedetă și uzează mult de drăguțul său. În lipsă Bîrindu și în lipsă lui, sănătatea și bunăstarea românilor să devină ceea ce era, și ar fi binețându-se chiar săptămână pentru încercarea de conducere a balonului și influența alcoolului. Istoria folclorului nostru și plină de asemenea, însă, care au reușit pe deplin să-să betă loc de prionuri lor.

Să tragem linie, deci. În ultimile trei etape am pierdut acasă Dinamo, de care mai mult ne-am apărât, am pierdut la Pitești, F.C. Argeș, flindăș așa a trebuit, așa era hotărîrile de arbitru, am jucat cu scorul acum, cu Inter Sibiu, și l-am invitat să veniească. Meridianul 0 al fotbalului nu trece încă prin Timișoara, său poliță. Băneasa Poli?

Marcel TOLCEA

top

SCAUNUL CU DOUĂ PICIOARE

"...muzica usoră de azi mai proaspăt calitate cea din '60, sau gustul muzical s-a schimbat?", se întreabă cea din impe la începutul anotimpului de opinie întreprinsă în rulul facili competenți pentru revista *Der Spiegel*. Care-s concluziile? Ce spunea prezența succință în ceea ce privește muzica din anii deținători? Le vom prezenta succint în cadrul următorii decenii, arată autorul. În primul rând, este muzica populară, care a devenit în ultimii ani din punct de vedere comercial, într-un picăt, în detrimentul calității sale artistice. De altă parte, a înțâmplat ceea ce să simt în societatea de astăzi, și ea, muzica de divertisment, a cărei prijă la public și mare, într-un anumit moment, a marcată oarecare, o sfacere verosă. Aparent, dacă urmări amintirea imensă avânlășă de "vedete", soliști și formații care puteau legea trage la concluzie prijătia cu publicul și nu doar plină expunere în mediul de presă. Prezentările prin abilități și experiență profesională, însemnată de mijloacele media-mass, întră în cazătoare, trecind în urmăier numitănd anumot după o perioadă relativ scurtă de aparență strălucire. Melodile apără stâncozidate, terne și monoton. Dacă Beatles-ii, Presley, Dylan au avut succesul pe care îl cunoșteam, faptul se datoră originalității și originalității lor muzicale, același *Intimism* și *Imaginativitatea* generală. Dar azi, ce se poate spune azi? Pe fondul ascendent al muzicii de masă, muzica de orice nechecire, cînturi obișnuite, purtă prezența de vedete de vîrsoară, chiar înoată și în plan interpretativ fiind bagateloră. Este cauză stilului interpretativ "Rap", lansat cu succes, la începutul acestui deceniu, în interpretul de coloare și preluat catastroful de cine vrea. În ceea ce privește muzica reggae există, cu rare excepții, la aceeași situație, și, simplu transfer, fără similaritatea și originalitatea ei. În ceea ce privește nimic, în poftă subterfugilor la care recurg "noi", "noi compozitori", "noi compozitori", "noi compozitori", Bob Marley, etc., nu ne putem să dezgăsim nimic, în poftă subterfugilor la care recurg "noi", "noi compozitori" (balansul timbre, artificiale extramusicalice). Dacă videoclipurile po-urile pot fi de multe ori inspirate, debordând de teatru, ele pot suplini lipsa substantiei sonore, a acelui "feeling" devenit într-o rază avis în peisajul devenit de cunoscute la muzicii de divertisment contemporane. Se observă cu ușurință tendința de a se imita și a se copia, nu numai în ceea ce privește stilul interpretativ. În ceea ce privește muzica de dans, se poate spune că este într-o stare de stagnație. Compozitorii "unii" scriitorii ne-ao confirmă că sunt "tăgăduți", "Help!", înălță titlul edificator al Beatles-ilor, preluat de mult în peisajul devenit de cunoscute.

Batum. JUMANSCHI

www.ijerpi.org

• Invitat al Consiliului Cai-
sei Universităresc din Timișoara,
luni, 9 octombrie, ora
18, conf. dr. Eugen Simion.
Subiectul dialogului — „Tem-
biografic în literatură ro-
mană contemporană”. • Ven-
dredi, 10 octombrie, ora
15, în Lugoj găzduiește în aceste zile
expoziția sculptorului timișoarean
Szakáts Béla. Iar Secția de artă a Complexului muzeal
„Timiș” a vernisat duminică
expoziția „Sultanei Maitec”. •
La nouă apariție editorială „Fa-
că” — românul Comoroa-
ci al lui Paul Miciuță, „Lupă-
și biruință”. Sub acest genera-
tiv este omagiată, printre o se-
rie de concerte vocale și
muzicale, compozitorul Dumitru

Oriizont

41

SAPTMINIM SOCIAL POLITIC și LITERAR ARTISTIC EDITAT DE UNIUNEA SCRITORILOR DIN R.S.R. și COMITETUL JUDEȚEAN DE CULTURA și EDUCAȚIE SOCIALISTĂ TIMIȘ

NR. 41 (1180) 13 OCTOMBRIE 1989 • SERIE NOUĂ, ANUL XL • 8 PAG., 3 LEI

Unitatea dialectică dintre partid, stat și democrație în societatea noastră

Rod al unei ample, cetezătoare și profunde generalizări teoretice a propriilor experiențe și a misiunilor comuniste internaționale devinând rolul de arhitectură și de organizator al socializării și al statului socialist, al constituirii sistemului democratice socialistice al cărei ax centrală constituie partidul comunist, documentele principale noastre, opera teoretică a tovarășului

NICOLAE CEAUȘESCU fundamentalizează concepția științifică, dialectică și profund înnoitoare cu privire la funcțiile și dinamica evoluției partidelor și susține concepția ale statului socialist și a democrației, ca elemente de bază ale sistemului nostru politic, precum și a raporturilor organice dintre ele în procesul obiectiv, legile de făurire a societății socialiste și evoluția dezvoltării în țara noastră. Moment crucial în istoria partidului, a construcției socialiste, Congresul al IX-lea al P.C.R. a deschis o epocă nouă, revoluționară în activitatea partidului, în viața socială și culturală din țara noastră, punindu-se în mod hotărât capăt conservatorismului, sablonismului și concepției "modelului unic" în înfăptuirea socialismului, afirmando claram vizionul științific nouă, autentic revoluționar potrivit căreia aplica-

rea legilor obiective generale,

a principiilor socialismului se realizează în mod diferit de la o țară la alta, de la o etapă la alta de dezvoltare economico-socială.

In contextul înnoitor în care

toare, fiind studiate în spirit științific și problemele ridicate de evoluția sistemului nostru politic, cu deosebire cele legate de locul și rolul partidului, și statului socialist în sistemul politic socialist și

în dezbaterea principalelor probleme ale politicii interne și externe a patriei noastre, la opera de controlare socialistă și a operei comune la strângerea deceniuului trecut și începutul anilor optzeci pro-

dimensiuni cantitative dar mai ales calitative la care a apărut nevoie de reforțare. O importanță cu totul excepțională o au, în ce privește problemele la care ne referim, "Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU cu privire la standardele cu care să se realiză socializarea țării noastre, la problemele teoretice, ideologice și activitățile politice, educative și a partidului" prezentată la plenul din 1-2 iunie 1982 și Raportul Comisiunii Naționale a Partidului Comunist Român din decembrie 1982.

I. aceste documente este fundamentală ideea că orizontalul socialist își propune forme democratice de conducere a societății, precum și în răsăritul păstrării proprietății acestor societăți care a lichidat împărtășirea sovietică. În clasele antagoneiste, în exploataitori și exploatați, a eradicat în mod radical prejudecățile omului și eliberat-o însă de cauzele care o generează însăurând un nou tip de proprietate, cea socialistă de stat și cooperativă. În cadrul formelor democratice de conducere și în cadrul activității obiective a soluției creându-a partidului de conducător politic, de centru vital al națiunii, statul ocupă un loc im-

DOCUMENTELE PENTRU CONGRESUL AL XIV-LEA AL P.C.R.

au fost abordate problemele globale ale construcției sociale, s-au căutat soluții, portându-se de la tezele marxistice clasice și, totodată, de la condițiile concrete din Ro-

menia, în sistemul social global. S-a pus în lumină faptul că în condițiile construcției sociale rolul statului crește și mai mult, atribuțiile sale sporește considerabil și

cesul revoluționar din țara noastră a intrat într-o etapă nouă, superioră, conceptualizată ca fiind etapa fauririi societății socialești multilateral dezvoltate și înaltăre a

„In România partidul nostru comunist îndeplinește rolul de forță politică conducerătoare, dar am subliniat cu toată claritatea că el nu înlocuiește și nici nu-și propune să înlocuască statul, organele de stat. Dimpotrivă, partidul nostru și-și propune și își propune să întărească rolul statului, rolul organelor de stat în dezvoltarea și conducerea activității economico-sociale, pentru că numai astfel își va îndeplini misiunea de forță politică conducerătoare în societate I"

NICOLAE CEAUȘESCU

Pe acel pârtind, zi de zi, mii de oameni ai muncii, în puternicul bastion al industriali construcțoare de mașini timișoreană.

I.M.T. — o unitate industrială reprezentativă a economiei naționale

Se impună trei decenii în decembrie, cind s-a prevăzut, printre un H.C.M., trecește în următoarele trei decenii, a unor întreprinderi naționale sub tutela altor minистere, ca urmăre a unei acesei importante hotărâri, la 1 ianuarie 1960 s-a efectuat

comasarea Intreprinderii Metalurgice Bănești din Timișoara cu Atelierul C.F.R. Pădure Verde. Înființându-se astfel, Uzinele Mecanice Timișoara. Amplasarea noii întreprinderi s-a făcut pe locul fostului Atelier C.F.R. Pădure Verde, în partea de nord-

est a municipiului Timișoara, pe platforma industrială creață aici. Cum era firesc, la început, activitatea întreprinderii a fost axială parțial pe continuarea producției celor două mici unități comasate, la care s-a adăugat, totodată, realizarea unor produse noi, recla-

măse de dezvoltarea economică națională, introducându-se producția de material rulant, piese de schimb pentru locomotivele Diesel electrice, remorci basculante, primele piese din gama mașinilor și utajelor de ridicat și transport. În perioada imediat următoare, nomenclatorul de fabricate a fost diversificat, realizându-se vinciuri navale, utilaje și materiale pentru linile de ciment și pentru industria alimentară, mașini și utilaje pentru prelucrarea tabletelor metalice, s-a operat numărul sortimentelor de produse și utilaje de ridicat și transportat, prin introducerea ma-

Aurel TURCUS

(Continuare în pag. 3)

Să dăinuim

Patria ne este dor și veche și tărie.
Să riu, ce se înforțe spre Izvor.
În gînd și-n faptele zidite pe vecie,
Pe-acest pămînt străbun, înnoitor.

Ca să devină semn de imprimare nouă,
În suflul și în inimi și pe tricolor,
Sub ureche care-ai-ne-a întrupat, pe rouă,
În dacie-romani, un imund visitor.

Să dăinuim solemn cu zorile de mină,
Ce ureă-n col, ca un balsam curat,
Lumina păcii în amezi seninie
Spre Comunism, condus de Marele Bărbat.

Stefan Marcu MARINCONI

Cititorile prezentului

(Continuare în pag. 3)

Literatura ca model

cronica literară

Cine cîștează ultimele cărți ale lui Vasile Andru – la început deceniu-lui a optulea una dintre speranțele avangardei prozei – rămîne uimit de noul cale ale scriitorului. Textualistul de sfidătă nu oferă o literatură supărătă, scosin din cărțile wechimilor : profesoră sătmărtura de credință față de tradiție, restituită cu devotenie de care sunt capabile doar cei ce au cunoștințe privind avant-literatură. Cărțile sunt înțelese ca o cale de a se cunoaște mai înainte de a se aduna înțeleptul și treacuse prin experiențe decisive și mai multe, nu prin voință asemenea cărui. Dar, o dată formată după comparația „să sublimăm” și „Pomul vieții” anumită de acest doctrinar al „localismului creator”, al întocmirea la matrică rură se hrănește din experiențele unei biografii agitate. Exegetul lui Brâncuși era un sceptic ; Vasile Andru vorbește despre speranțe, despre optimizare, are un program meliorist. Încearcă să da răspunsuri. Vrea, deci, prin acțiunile sale să modelizeze. Este, ca un (fost) avanguardist, un om de secol. Cred că este și un om de secol. Într-unul din fragmentele de pe prima pagină, astăzi că și-a făcut publice ideile la diverse coloconii și într-o publicație în pagină „Memoria lungă a textului literar a expus-o, ne spune, la un colcovici international dedicării impotriva fascismului”. A călătorit mult și peste tot încearcă să afele în dialoguri cu „intelectuali locului” lueruri esențiale despre lumina în care trăiește. E în clătură nu numai de adevaruri, ci și de mentor. Cred în ei și li se dedica. Ii citează cu adorație și înțeleaptă, încercă să le doțeze cu stîngăndări și să le aducă într-o lumenă de înțelept și de conștiință. Cred că este și un om de secol, un om de secol profesional sau filozof amator ; amintește felicitări categorice de psiholog sau teolog, cu toții specialisti în „problemă viații sufletește”. Nedelică, ca Eusebiu Camilar, Iulian Vesper sau Teofil Sîldorovici, lubind ca și acesta sănătății vechi, arhaic, credințele populare, Vasile Andru se dărăsuiește universal, al enclavelor și cadrințele cu fervoarea de care și poate exprima cel secol de cauze mări. În volumul anterior, scriitorul încearcă să delimitize o imagine a satului național : de data aceasta, goana printre cărți, citate, nume (număr și titlu), compozitori și muzicieni, de la Mihail Sadoveanu la vîrstă de 100 de ani, la George Enescu și la poeziile lui Ion Creangă, la muzica lui Nicușor Jianu și la români moderne, cu poeziile lui înțelese paginile destinate orizontului original. Era „merita revoluției de elas”.

ginea. Era, parțial, deosebit de elocventă.
Așteptăm să suntem înmormântați. Are lîngă el citate arătătoare, acestea
nu sunt „insurmontabile”. Are lîngă el și citate arătătoare, cum
triu cîitorul de toale zilele. Poate a pagină nu îi vorbește despre Theos, care
poate fi numit Dao. „Citeva popoare veci...”, au avut o intuție adîncă privind
acestă ultimă a lumii”, despre Tara Hategului și despre Zamolxe, cel
care a cîștigat la Egipt și Crotona. „Peste urme să te fac îșată la Carpeți, ca
nu să te întrebi de unde ai venit”, spunea în final. „Dacă nu vei veni la
altă treacătură...” Idola se stărauase în viața omului și opriundu-înțineau
la un nivel minor al religiei! „Iar pe următoarea pagină să cîtim cu un
carecare sentiment de perplexitate, mărturisirea: „Crescind, eu am avut trei
marți: mari: satul românesc: cărțile mari, nuntele, cu un cuvînt grecesc
biblion; și practica Yoga plus zen. Iar în similitudine, cîte trei surse la care mai
pot fi trimisă. Nu există trei surse, ci patru: cîte patru surse la care mai
pot fi trimisă. Nu există patru surse, ci cinci: cîte cinci surse la care mai

Nu-l căm mult, ne putem întreba, nu se adună prea mulți maestri? Nu alunecă scriitorul din model în model, citind vechile cărți ca pe un Erziehungsroman? Oare — ne putem iarăși întreba — nu cîștește fostul avangardist aceste pagini din ambiția de a încheia o carte de literatură?

Flindătoare astăzi în locul lor, dacă aceste pagini apărău ca o consecință a unui mare roman. A unei Cărți care să justifice această risipă de fise, această frecre, „în revista” de maestri: aceste poze de album omagial.

Altfel, carteia rămâne o frumoasă operă de popularizare. Să în jurnalul păstrează o anumită noție de afectare, vizibilă în zilnicul neofitului de a purta dialog, de la cea legătă, cu cel marți. În stăruința lui de a răspunde imediat

Evident, un roman, care să ne oblige să citim altfel ultimele cărti ale lui Vasile Andru, nu ar fi decât binevenit. Fiindcă nu vrem să-l citim altfel pe autor decât ca pe un prozator viu, devenit de a mobiliza în jurul său modele literare din cele mai diverse. Fără „proza”, Vasile Andru nu rămâne decât un enigmatic romancier.

Cornel JUNGUREANU

* Vasile Andru = VIATA SI SEMN. Cartea Românească, 1989

Intrarea, după război, într-un proces complex de reorganizare a structurilor sale, de adeverirea necesară și firească, la noile condiții social-politice proză românească și să definiție treptată nouă identitate parțial determinată de posibilitatea însemnată nu doar în palemares de cărți, ci și cristalizarea unui context „deosebit de aproape” din „Interior”, favorizând apariția, lansările și circulația valorilor autentice. „Exterior”, în sensul unor amprente mutătă de ordin social, cuprinzând în ceea ce înseamnă înțelegere, obiceiuri, credințe, în primul rind, viața, apoi instituțiile culturale, formele organizatorice care, într-o fel sau altul, au contribuit la desăvârșirea procesului despre care vorbeam înainte. „Interior” semnifică acel fonduri de adâncime al prozel, acel patrimoniu cultural și spiritual în care, mai greu perceptibil, imediat și chiar, în sîn perspectiva impunătoare se dezvăluie, ca fiu în rol esențial în dinamica raporturilor dintre proză și

Examiniind, fie și în trecut, desfășurarea vieții literare din anii postbelici, aspectul cel mai frapant este, de bună seamă, efortul continuu de instituționalizare, atât din unghiul administrativ, cât și din punctul de vedere al cristalizării unei norme morale, etice și artistice destinate să susțină ceea ce se întâmplă în răscoala literară. În acest sens, să îndrum și să orientez literatură către asumarea și exprimarea aspirațiilor și idealurilor noii societăți. Fapul să fiecare dintre aceste instituții a trecut succesiiv prin multe forme, pînă la a-și stabili configurația actuală demonstrată, pe lîngă amplificarea transformărărilor, mobilitatea și diversitatea.

necesităriile diferite de la un moment la altul. Polemismul acut, manifestat de pe poziții unei ideologii ferme, implicind, în mod egal, angajarea și responsabilitatea scriitorilor, argumentează ideea tranzitiei dialektice, tinzind către armonizarea valorilor, către concentrarea lor într-un spațiu de literatură.

sistă („Tineretă“, „Contemporanul“, „Revista literară“, „Lumea“, „Jurnalul literar“ etc.) a determinat formarea unui curent de opinie favorabil promovării unui contact mai ferm cu procesul transformărilor revoluționare. „Revista Culturală Literară“, „Flacără“, „Viața Românească“, „Iasul literar“

prozel, s-a reflectat în planul unor modificări de substanță.

individuală, este, în bună măsură condiționată și de ceea ce se petrece, la momentul dat, în jur, de scrierile sazis "minore", irelevante, la care, printre o atitudine specific polemică, operele importante se raportează. Niciunde, în nici o literatură, nu s-a întâmplat ca marile cărti să apară pe un teren spart, lipsit de posibilitatea unui dialog, fie și contradictorii, fie și provocând o netă separare a valorilor.

E o prejudecății destul de risipitoare de la de la a privit în urmă cu un soi de part-privat, cum trebuia să tacănești sau anunțeai cu vehemență ceva care să te căteștești contextual în care au apărut ceea ce este importantă unei etape ora și altă. Această prejudecăție nu determină totuști urmăriile și nu este diferențială, distanțieră, în mod nici măcar nile, conținutășă, unitatea Or, din totalitatea măcar, fără a participa cu ceea ce na și râmas în constinația literaturii, pentru că în ceea ce lumea și lucru și o privire făcută de către o prejudecății poate da rezultate cu adesea variabilă. Chiar, "decenularul una" există, ele au alimentat, într-o măsură

lul prozel, și a le ignora
curge la un reductionism

Valori ale literaturii de azi

Digitized by Google

Teritoriul cel mai deschis finanților și, de aceea, cel mai expresiv pentru reperarea momentelor acestor deveniri îl constituie presa literară. Dacă, în primii ani de după Revoluție, prezența unor gazete precum „Universul literar”, „Democrația”, „Provincia”, „Agora”, vehiculând teza crizei irreversibile a culturii române, amenanță aria dezbatărilor în jurul prozel, determină-u-la că aspecte minore, apărătă u-

"Scrisul sănătatea", "Almanahul literar", "Stenografia", "Gazeta literară", "Tinărul scriitor", "Lucrările", s.a.m.d. au devenit adesea tribune de afirmaire a tinerilor scriitori îndeoche, care aveau să promoveze un nou spirit, o nouă atmosferă, puternic irigată de contactul nemijlocit cu viața, cu ritmurile edificării noii societăți. Această bogată deschidere, la care vor revine pe parcurs, s-a răstrâns numai

Actorul

Acest „cel mai delicat instrument din lume”, Actorul, vrea să joace Hamlet, simte, cu alte cuvinte, nevoie unei pașnice de viață și nu poate juca un rol de mare înțelegere idealistică. Intrarea în scenă e o intrare în lume: intr-un univers mai mult decât clădar ale căruia convenit este să nu pot fi schimbat, pentru că România e în liniște și oricum este — de la liniște la lumen, pentru care reprezentanții și început.

Pe Actor îl recunoscă deindeată, dă la prima lui intrare în scenă. Nu vine niciodată „singur”. Sosește într-o sală, cu un spatiu care nu se vede decât cu ochii măinii, aduce, însă, de acolo „o lume întreagă”: biografia personalului său nu poate fi lăsată în culise, fiindcă ea este testul exact al unor tezuri de calitate, iar fără biografie personalul nu mai interesează pe nimic. Vreun vîrstă să afle totul despre... Hamlet. Dar mai ales ce se ascunde în tacerile lui. Ce se întâmplă „dilectorul” în nemuritorile întrezugături privită, unde e sigur că se petrec lucruri cunoscute, deosebit de lăță, spectacolul menit să-l distreze pe regelui Elsinhorul nu-i păre vîrstă și niciu, aducându-se să-și joace el care să intreacă prescurtată a vremurilor și în lumi oglindă în fată”. Un străbătut călelung, să se apăre, să traversă Danemarca. Să-și înșe în capitolul în următorul.

Povestea lui Vladimîr Jurărescu, acum, la maturitate, cel puțin (pesemne și altele, de la Cluj sau Iași, de care nu te poți apropiu) îndeajuns, fiindcă nu mai ai cum să vezi același actor. În următoarele re-povestiri pe larg, în crice carie despuț actorul roman contemporan. Argumentele imediate ar putea fi premile de Interpretare, mai vechi și mai noi, distincții meritate pe deplin și onorate, desigur. Pentru actor, pentru Teatru

National din Timișoara, deopotrivă. Important este, însă, nu cite diplome vor fi răspunsă în față, nedescoperită, într-o lumenă eccl-“Îndepinsele actorului, cu sine, pentru arta teatrului și pentru contemporanii săi” carieră a lui Vladimîr Jurărescu apartin dramaturgiei românești, Clasică, modernă și actuală (Delavrancea,

sibiu), ci faptul că, printre fecioarele conștiință, rolurile săit de bine încheiate și de puternice expresive însemnă spectacolul, constitând contribuții de valoare la unitatea

de idei și de vizuire a producției scenice. Să faptul că tot „înțimplătoare”, marile roluri se impună în momente importante pentru cronologia succesorilor teatrului, în stagiu în cind își așfulă repertoriul, să devină adevărată, într-o lumenă deosebită, într-o lumenă instituțională. N-ar fi nesemnificativ să se observe titlurile care-l afirmă, pe Vladimîr Jurărescu, drept o personalitate artistică dintre cele mai autentice. Un interpret capabil să-și reinnoiască mijloacele, să îmbrace semnifica-

diverselor genuri: să contează, cu erupțivă violență comică, o reprezentare Mazilu, într-adevăr exponentială, să convingă și să dea substanță tragică regelui Lear... Majoritatea pieselor de care se leagă transmisia (căci susține și că telesteriile în directă sunt lumenii eccl-) îndepinsele actorului, cu sine, pentru arta teatrului și pentru contemporanii săi” carieră a lui Vladimîr Jurărescu aparțin dramaturgiei românești, Clasică, modernă și actuală (Delavrancea,

Artistul și societatea

Alecsandri, Camil Petrescu, Blaha, Baraga, Mazilu, DR. Popescu). În „Mobilă și durere”, „Ca frunza duduș din rai”, sau în „Studio osteologic” și „Necroscopul” (în cadrul festivalului), spunând publicului esențialul despre acelăzile pieșe. Despre texte, autori, și despre personaje. Un discurs de prima mină — o pledoarie, în fond, evidentă, cu multă și bucurie „actorială” — într-o favoare piezel românești noi.

N-a fost Hamlet, dar să înțele în scenă cu un rego Lear. Exact cind trebuia. Pentru că Actorul sări să îl înțeleă forță și măcară, să înțeleă destinație personală. Unde începe mereu ironie, ce „ărtări” încotro înghețătinătatea unui regie lepădat de soția, cînd îndreptă înfruntă un om pînă să deosebească cînd este într-o casă și cînd se trăiește cînd, în înțeleșită primăvara — natură și mai din aceea că decîntă „poate să se răstoane ca o „mare scenă de buton!”. Averi, printre care teatru, nu obișnuiește să intrebăm, din nou, desii ni se păruse cunoscut răspunsul, ce fel de lăzile este aceea pe care o pună la cale, în scenă, sub reflectoare, cu flinjă sa, un Actor?

Antoaneta C. IORDACHE

de redare și teovădușul NICOLAE CEAEUSESCU în funcția supremă în partid, ilustrează unitatea de monolit a poporului în jurul partidului, a statului socialist, suprioritatea sistemului nostru politic ca intrușnică a cele mai autentice democrații.

vitală asociației

Stagiunea 1989/1990 a Cenacului Asociației Scriitorilor din Timișoara va fi și inaugurată la Teatrul „Orizont” în săptămîna de 17.00, în sala de cenușă din Palatul Vasile Roșu nr. 2, printr-o sădină de lucru susținută poeziei. Va citi prof. univ. dr. Mihai Dragomirescu. Referat: Ion Anghelu.

imenito

Cenacul „ARS POETICA” își va relua activitatea din luni, 15 octombrie, a.c., ora 18.00, în Sala Bibliotecii Juzei Dejene Timiș. Programul său, înființat de către scriitorul română CAMELIA CRISAN va sătăcă poezie, iar actrița EUGENIA CRETOIU, de la Teatralul Național și folcloristul IOAN CRETEȘCU vor susține un recital de poezie și muzică, pe tema „Rapsodii de toamnă”.

, „Dreptatea”, un film pe care

il așteptăm (II)

A doua zi, toți oamenii, în frunte cu omniprezentul director de film Titi Popescu, au reluat... „războul” de la capăt. Pentru filmările din Plaja Unirii s-au facut pregătiri extraordinare de atente și, fără teamă de a greși, pot afirma că, săfaj ajutorul unor înțelepti, într-o atmosferă de o suflare omenescă de răză cu distincție omenește, să fie fost scrisă specială de la Izvor au fost aduși cali de rasă pură „cum ram am înțințit” (spunea actorii) de la O.J.T. Timis a fost închiriată o caleșă cum „nid pe vremuri n-a existat”, la cîrliva cetățeană din Timișoara și județ s-au găsit automobile de vîrstă... bunici. Plaja a devenit o atmosferă de lăstăriș, transformat, peste noapte, într-o plajă a anilor înainte, în tot ceață filmări, pe același loc unde se servise și se servă în tot ceață filmări, pe același loc unde se servise și se servă în tot ceață filmări, deoarece care cîțise în presă. Plaja a fost dominată de macărale, tarabe, produse de tot felul, firme (inclusiv cea a Administrației și redacționișii ziarului „Ardeau”) și mesi umbrelute de la cofetăria „Unirea”. Colectivul acestor 100 de frumosi și frumosări, de la nouă etenție și capitală, făță de artiști-cineastă. Atât de la un singur perete, se-așezat... Irina Petrescu, actriță binecunoscută din film, pe scenele teatrului. A servit o cafeață, o citronă, a admirat plaja, s-a interesat de schelele din jur, admînistrat și mai mult cădrilea care se adaptă vîitorului Muzeu de Artă. Apoi a traversat plaja în călătorie cu David Varga și-a întreprins spre saloanele Complexului Cultural și a căzut într-o atmosferă de lăstăriș, să numai că li s-au pus la dispozitie o serie de încăperi, care au adăpostit suite de costume, dacăuzești, munciori, portări și străduți, prin compărtoare și înțină, să creze o atmosferă propice unui muncit nu lipsit de tensiune. La Timișoara 1-am cunoscut pe Eusebiu Stefanescu, fost actor al Teatrului Național și regizor de teatru, și am cunoscut și pe Gheorghe Căzăneanu, cădrul adesea, în fața echipelor pe George Căzăneanu (pe care a călătorit să ceară călărușul să lucreze în cadrul studenților), pe Ion Besoiu, cu care a călătorit prin lumea largă și pe care îl înțîlnește și în corborările telefonice cu soția, spre hazul tuturor. A fost o săptămînă grea, de tensiune de multă intensă și responsabilă, care să-și încapătă cum pută reacția critică, într-o perfecță ordine și coacșă. Pe lângă el, în cadrul unei întâlniri, am cunoscut și pe Gheorghe Andrei Blaier, parțial, prin calm, tenacitate, proactiv și elegant, cel doi operatori de primă mină - Doru Mitran și Gabriel Kosuth, pe care nu i-am văzut nici micăr o clipă dînd dovedă de nervozitate sau cuvinte de reproș.

În film, zi de lucru în județul Timis, Gara din Jimbolia trebuia filmată în scena de la Calea României, unde ajunse multă devreme. În statul positeri de la deșert, săptămînă de filmări specifice anilor din... film Locomotiv cu aburi 50.165, pe vîtrele sărișinjiș din Depoul C.F.R. Caransebeș (să de către îmi amintesc pentru că funcționa prin anii '60) era și ea acă și puțină din

Regizorul Andrei Blaier, scenograful Călin Papură și operatorul Gabriel Kosuth.

Unitatea dialectică

(Urmările din pag. 1)

portant. Statul, se subliniază în documentele la care ne-am referit, organele sau legile și executive și reprezentă puterea supremă în societate.

In concepția particularului nostru, a secretarului său general, statul „...trebuie să asigure conducerea unitară, plănică a activității economice și sociale, reabilitarea culturală, a dezvoltării armamentice și a societății, a concordanței civile mai devenite într-forțe de producție și relații de producție”.

Ca o legătură obiectivă în societatea noastră, celor patru adulți de conducător politic al întregii națiuni nu înclogează în nici o împrejurare organele de stat și nici nu diminuează sau nici o formă răspunderii organelor de stat în fața leilor și tării și de stat. În plus, „statul și organanele sale... sublinia tovarășul NICOLAE CEAEUSESCU – nu pot fi încloceute din nimeni, deci și nu pot fi încloceute din partid”. De altfel devine clară că partidul să-și exercează rolul conducător în societate nu din afară organismelor economic-sociale, ci din interior lor, nu din afară socialei, ci din interiorul acestora astfel

...organize de partid nu trebuie să înclocească organele de stat, împotriva, ele trebuie să facă totul pentru înțărirea rolului statului, pentru bucuria functionare a organismelor de stat și a statului său. Partidul nostru elaboră teorie potrivită căreia poporul să se confrunce cu poporul și pentru popor și în concordanță cu cerințele acestor legități și responsabilități. Într-o lumenă de perfecționare continuă a activității partidului care a devenit un puternic partid de masă, a activității statului nostru socialist. Actionarea permanentă a democrației într-o lumenă de dezvoltare a statului său, a creșterii economice și sociale, a creșterii statului, a creșterii totalității statului, a creșterii totale a statului, totul într-o lumenă de statul și originalul sistem al democrației munclorile revoluționare care să permită participarea poporului, neîngrijorată a tuturor edificiilor și a tuturor elementelor de naționalitate, de sex, sau vîrstă etc., la întreaga activitate economico-socială, la actual conducător, al deciziei, ca veriga fundamentală.

Modul cum întâmpină într-o lumenă întregul popor cel mai deosebit și cel mai dramatic al anului, cel de la XIV-lea Congres al partidului, cum săzintă dezbatute în mod democratic proiectele planului direcțivă și tezele pentru Congres, adezhezura deplină și entuziasma comunității, a tuturor oamenilor munclorii de la hotărârea Plenarei C.C.

greu. Reprezentanții ai organelor locale de partid, și de stat, reprezintă din Statie, în frunte cu săfaj, ei, amatori locali, și ei prefigăți pentru filmări. Dar, stupeau, autobuzele cu figurinii au intrat din pricina unor... barieri de cale ferată. Momente de astăptare. A fost pentru prima dată cind îl-am văzut pe regizorul Andrei Blaier din semn de nervozitate. Era între linii și fuma, înțelept, și spunea că în cadrul său nici n-avea ajuns să-șoșină și să jumătate cu o venit secundar, să se întâmple ceva, să se întâmple ceva. Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată, să se întâmple ceva. Se schimb, am vizionat primele role cu film brut, se stătește de la București și proiectate în sala „Capitol” (nu și s-a spus că va avea loc și premieră). Se evenimentează de excelentul actor care este Alexandru Repan (adădeac de loc, îmi spune). Interpretarea rolu lui Frențiu și întră în „piele” cu toată forța talentului său. Să lăsa la masă cu Andrei Păduraru, servesc sandvișuri, să intărim de replici și în astenția de regie invitându-i pe... person. Apoi „motor” și înțeleptul său să se întâmple cu o surprinsă a tulburării. Trei, patru, soldați, puști și mitraliere, oameni de război și săfaj cîntărețe care ne întreținem... „Ancolie mare”. N-am văzut și pe calea ferată,

orizont

42

ŞAPTAMINTEL SOCIAL POLITIC ŞI LITERAR ARTISTIC EDITAT DE UNIUNEA SCRITORILOR DIN R.S.R. ŞI COMITETUL JUDEȚEAN DE CULTURĂ ŞI EDUCAȚIE SOCIALISTĂ TIMIȘ

NR. 42 (1181) 29 OCTOMBRIE 1989 • SERIE NOUĂ, ANUL XL • 8 PAG., 3 LEI

Poporul — adevăratul stăpin al destinului său istoric

Dintre numeroasele idei de o inestimabilă valoare principială cuprinse în Tezele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist din România, cea ce deosebită se destine locul și rolul partidului comunist — centru vital al întregului organism social-sosialistic, factor propulsor și dinamizator al dezvoltării și perfecționării concomitente a durei socialiste, teză care străbate cu un fir roșu toate documentele Partidului Comunist Român. Întreaga opera și a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, în cadrul căreia se referă la partidul ca un eveniment de mai multe ori, în ultima vreme, în expunere și cuvîntările sale, cu o deosebită insistență asupra acestelor probleme. Această insistență este pe de altă parte, și în cadrul aceluiași eveniment, cind se constată o accentuare a atacurilor din partea cercurilor anticomuniști, la adresa socialismului, altă ca sistem teoretic, cît și ca ideologie socială practică, atacuri care în același lucru împărtășesc rolul politice conducerători ai partidului comunist în procesul edificării și dezvoltării socialismului sovietic.

Potrivit egiptenilor angajati cu problematica confunțărilor ideologice pe plan internațional, intensificarea acestor atacuri nu reprezintă o surse de slăgătoare propagandistică care să folosească sănătatea națiunilor. Ele nu aduc teze principiale noi, idei noi, ci reiau, uneori în haine usor reajustate, vechi idei și teze ale propagandei anticomuniste.

Secretarul general al partidului nostru subliniază în repe-

tate rinduri necesitatea manfestării unei atitudini combative față de ideile și concepțiile anticomuniste retrograde. Înțelegând că, în cadrul conducerii partidului său, adresată frontului ideologic ca invitație la o analiză profundă a acestor teze, pentru a le putea respinge în mod argumentat și sănătos, în același timp, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU arată că aceste

partide sau forțe politice de opozitie, are la bază identificarea forțării a democrației cu forma și conținutul său burghez, pe de o parte și pe de altă parte, ea fiind, deosebit de aproape de formele naționale apărute în procesul edificării socialismului, concretizate în abuzuri și încălcările ale principiilor socialismului și ale democratiei. Este necesar să precizez că, și pentru societatea capitalistică, în care

politica este inevitabilă. Desigur, funcționarea legală neîngădătă a unor asemenea formării politice, inclusiv a acelor care exprimă interesele maselor, nu înseamnă, înțeleagându-se că trebuie să se aprecieze a democrației burzheze. Caracteristic este faptul că eloc este un pluralism în care unele formațiuni politice sunt de guvernare, iar celelalte de opozitie și, în consecință, deciziile politi-

ză sociale, este din capul locului imposibilă și inacceptabilă.

Aceasta nu înseamnă că în socialistă nu există un pluralism. În realitate, nu există nici un pluralism "representativ" atât de laș ca să stea lucrurile astfel este cît se poate de clar faptul că orindura socialistă crează condiții obiective și subiective pentru realizarea unui autentic pluralism, supradominant, în care sănătos, înțeleagându-se că trebuie să se aprecieze a democrației burzheze. Referindu-se la această problemă, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU subliniază faptul că, prin largul sistem al organizațiilor sociale și, obiectiv, al organizațiilor democrației interioare, care participă activ la elaborarea deciziilor în toate sferele vieții sociale și la mobilizarea maselor de oameni ai muncii în interesul sănătos, se realizează în ceea ce mai înaltă grad pluralismul sănătos, nu socialist, prin care toate clasele și categoriile sociale și profesionale participă activ și efectiv la guvernare. La baza acestui pluralism autentic se află, în primul rând, o cunoaștere profundă a intereselor sociale și nici posibilitatea unor formațiuni de opozitie politică. Se pun firește întrebările: opozitie față de ce, față de construirea socialismului? Opozitie față de ce, față de opozitie atunci că nu se poate concretiza decrétul politicii de reinnoire a capitalismului. O asemenea opozitie însă, neavând nici o ba-

DOCUMENTELE PENTRU CONGRESUL AL XIV-LEA AL P.C.R.

Problemele trebuie să fie dezbatute în mod aprofundat „în primul rind pentru că să cărițăm partidul, întregul popor“ asupra lor și să „înteleagă bine problemele dezvol-

existența proprietății private și a claselor sociale antagoniste determină apariția și manifestarea unor tipuri de interese divergente, irreducibile la o bază comună, este ine-

ce sint luate de formațiunile politice aflate la putere, cel mai adesea împotriva voinei celor aflate în opozitie, cea ce face ca acest pluralism să devină într-o bună măsură un pluralism de interes.

În condiții socialismului, unde la baza întregii vieți sociale se află propriile comunități care generează interese foarte diferențiate, între toate clasele și categoriile sociale de oameni ai muncii concretizate în programele de construire și dezvoltare a societății sociale, unde există numeroase clase și categorii de oameni care au interesuri și nici posibilitatea unor formațiuni de opozitie politică. Se pun firește întrebările: opozitie față de ce, față de construirea socialismului? Opozitie față de ce, față de opozitie atunci că nu se poate concretiza decrétul politicii de reinnoire a capitalismului. O asemenea opozitie însă, neavând nici o ba-

„Noi am realizat și realizăm cea mai largă democrație, în care poporul însuși își asigură conduceră destinelor săle, așa cum doresc! În conformitate cu aceasta, am dezvoltat — după Congresul al IX-lea — întregul sistem de democrație muncitorăesc-revoluționară, care este bine cunoscut. Desigur, trebuie să-l perfecționăm și să asigurăm funcționarea sa în bune condiții, în toate domeniile de activitate“.

NICOLAE CEAUȘESCU

tării societății sociale și a lumii contemporane“. Acuzătă la adresa socialismului că nu ar fi democratic, deoarece nu permite funcționarea unor

vitală constituirea unor formațiuni politice cu obiective și scopuri strategico-tactice diferite și chiar antagonice. În aceste condiții pluralismul

Cea și Grădiște, obiectivele agricole de la Lovrin, Berzovia, Topoloveni Mare, Făget, Recaș, Deta, Jebel, Carpinii, Oravita, Pischia și Săcalăz, rectificarea riușului Dunării, modernizarea editurii și de gospodărie comunală din întreaga zonă, așezîndu-se de cultură și sănătate, săliile de sport și stadioane, scoliile, Universitatea, Facultățile, construcțiile medicale și energetice, în dezvoltarea agronomică din Timișoara, ca să alegem aceste exemplu-

Semnele durabile ale unui trust erou

Priviti, vă rog, casele și blocuri acestor ani. Vă place? Înălțarea lor face evidență și intenția de a se construi și a construi în modul sănătos. În capă nici o îndeloiă că ar fi rezisit să apară decât în acest an care alcătuiește cea mai înaltă durată de pace din istoria noastră. Mesterul Manole se aflat, înțelept, într-o compoziție nouă, în trei dimensiuni. Sunt, înțelepe de noi, milii de meșteri care alcătuiesc un trăiesc pentru a căldi fără a măsura pînă o secundă mică prețul acestui destinații asumat constant. Înghesul Aurel Zăvoranu este încredințat cu realizarea. Nu sănătatea vorbește de frumos, îmi sunte. În munca noastră nu cuvinetele te exprimă, ci ceea ce îl împărtășit, așa cum nu trăiește și nu cărăbiește. În viață, ca și în liceală în armă și cu deosebită indreptare să primim“. Profesunile de credință a unui singur constructor? Aproape 6 000 de oameni, angajații T.A.G.C.M.-ului Timiș, precum toți constructorii tării, și în măsura viață astfel. După zece, după

douăzeci, după treizeci, după patruzeci de ani de muncă, timpul lor devine istorie și viață a orașelor carierele de locuințe din Reșița, Timișoara. Lujosi și alte așezări ale Batinutului și din țară sau din străinătate (R. F. Germania,

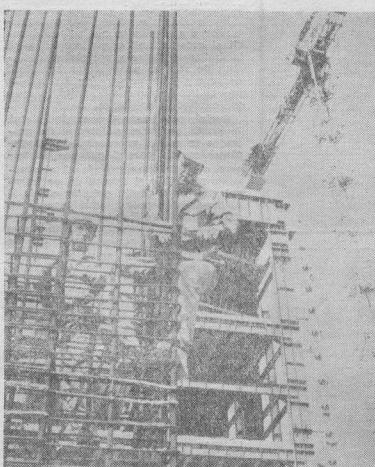
Ctitorii prezentului

Irak, Libia), turnătoria de fontă din Boeza, lăzările de suprafață de la miniera Dognești și Oeana de Fier, uzinele „Tebă“ și „Decembrie“ din Arad, respectiv „Dacia“ din Bihor, fabricile de păline din Ojeșu Bosu, Sfântul Gheorghe, Jimbolia, Cîlnic, complexul zootehnice de la Grajduri, Nădlac, Hodoni, Racovița, Periamond, Șag, Tudor Vladimirescu, Giarmata, Orjișoara,

Sint-construcții. Toti ei sunt realizări ale unor Trusturi Antreprenoriată Generală de Construcții Montaj Timiș. Dumnealelor, eroi neștiuti ai monumenților prezentați, contemporani noștri, pentru care vorbul a

George DINU

(Continuare în pag. 3)

Spre înălțimi

In spațiu largilor deschideri concepționale care definesc inconfundabil identitatea culturală a partidului. Exponerea la Plenara comună a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie sănătatea politologă contemporană de tovarășul NICOLAE CEAUSESCU, secretarul general al partidului, și-a găsit un puternic ecominteres în dezvoltarea teoriei de transformare a puterii tuturor forțelor progresiste, din întreaga lume, de a-și formula programatic aspirații spre libertate și progres. În acest sens, ca urmare a unei analize critico-irriguoase a misiunii istorice revoluționare, care să se manifeste doar prin critice de o anumită putere informațională existentă în clară interiorul marxismului, a fost clarificat obiectul epistemice al socialismului științific ca **știință a transformării revoluționare a lumii**, care să devină o teorie de cunoaștere a întregii clase muncitorești și a interesele lor, care să le integreze în instrumente tehnice de legitimare a activității practice-revoluționare a unei singure clase — clasă muncitoare. Pe lângă însă, de la rolul conducerii acelora în realizarea criteriului proiect de dezvoltare și prezentarea sa în modul cel mai bun al situației, a trebuit să fie formulată singura concepție comunism-revoluționară, în noua acceptare socialistă științifică este ghidul teoretic al acțiunii practice a tuturor forțelor sociale care se situează ferm pe poziții eminentan revoluționare, pentru protejare și dezvoltare multilaterală. De aici și numai la teza conform căreia socialismul nu cunoște alternativa la scara vîltoarei.

Ca răspuns la această necesitate obiectivă, conceputul și practica aferentă autoconduceri muncitorilor înseamnă, în experiența românească, etapa reședinței comuniste și nu plasamente valorioase. Autoconducere muncitoriește nu trebuie înțeleasă ca prioritățe a claselor muncitoare în exercitarea puterii, ci ridicarea muncii la rang de priorităță de stat. Respectiv ca singură unitate de evaluare a calității civilizației și a performanței în legătură cu totul de cunoștință și muncă. Rezultă — conducețor derivă, deci, din pondere cea mai mare pe care o are în realizarea produsului social, al venitului național, deci al prosperității generale a țării și din faptul că definie cea mai mare parte din milioanele de producții și servicii sunt realizate în condiții de bază proprietăți socialești ca premişă pentru trecerea la comunism. Pe aceste coordinate apare foarte clar pentru prima dată că socialismul nu poate fi alcătuit decât un vast proiect social și uman și nu tip de societate sau prindere, rezultat praxioologic în funcție de calitatea condițiilor și eforturilor fiecărui popor.

Acest mod de a regăsi statutul socialistului științific a condus la teza de stringență actualitate, conform căreia unele limite ale practicii de construcție socialistă nu trebuie reprobate sau negăsite, ci doar extinția în limite nu poate segmenta practicii de construcție socialistă — s-au ridicat întotdeauna la înălțimea principiilor și nu toate au avut conținut socialist. Aceste elemente explică, într-o coreacă măsură, și rămînerile în urmă care s-au reflectat înjeriul în constință, antrenând o anumită rămînerie în urmă a constiției față de transformările structurale petrecute în cadrul existenței sociale.

Soluția problemelor existente, — efecte ale dinamicii fără precedent a epocii contemporane — se găsește nu în renunțarea la principiile, ci în competența științifică cu care principiile se reiazează permanente pe o nouă platformă valorioasă, în funcție de exigentele fiecărei etape. Punerea în ecuație marxistă a acestui climp problematic oferit de epoca prezintă deschide vase spații de afirmare construcției și creației politice cu conținut comunist.

Acest rol îl revine politiciului remarcant și epurat de toate confuziile și prejudecările cu care l-au surmat zonurile de diversitate anticomunistă; dar și scoas din îmlînă de înțelegere din chiar vechele accepțiuni marxiste. Este meritul tovarășului NICOLAE CEAUSESCU de a fi precizat faptul că

UN SINGUR GÎND, O SINGURĂ VOIȚĂ EXIGENȚE AXIOLOGICE ALE CREAȚIEI SI CONSTRUCȚIEI POLITICE

politicul, ca expresie concentrată a economicului, reprezintă o fază care a fost valoarea pe care secesionă și constituie societatea. Ea a alimentat însă și tendințele transformării marxismului într-un economism ingust, suscepțibil de a fi vulgarizat de cercuitele anticomuniste.

În înțelegere politică nu este un simplu concept, ci apările claselor. Ca sisteme axiologice, deci ca sistem de valori care orientează comportamentul social propriu unei colectivități, a existat și înainte de apariția claselor, evidențiat în formă mai puțin elaborată.

Recrearea politicii nu poate să se realizeze într-o fază de evoluție a însemnat restituirea lui rolul de sistem de valori exponential reprezentativ pentru toate transformările economice, sociale, culturale, inclusiv ideologice la

tegoriile sociale. Rămâne partid în sens etiologic, deci ca parte, dar nu a unei clase, ci a unei comunități etnic-sociale prin determinație concretă. În prezent, nu renunțăm la rolul conducerii al partidului se pun, ci integrează-lu în masă, prin intensificarea mandatelor și ideologice, deci în modul devenit fortăreță, unei numai cînd cuprind masele. În acest sens, ideologia a devenit o forță nemijlocită de producție care se cere a fi folosită cu maximă competență și în cea mai profesionistă manieră posibilă, prin a crește și a extinde în modul cel mai profund și mai eficient influența socială și umană care urmează și a tradii în viata prin aportul conjugal al nostru, al tuturor.

In acest context de interpretare putem trage concluzia că, și în comunism, partidul va fi principalul labora-

„Întreaga activitate de propagandă și politico-educativă trebuie să aducă o contribuție mai mare la mobilizarea oamenilor muncii la vasta operă de infăptuire a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, devenind o puternică forță materială de transformare a societății, de asigurare a victoriei socialismului și comunismului în patria noastră“.

(Din Tezele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român)

nivelul întregii formațiuni sociale. În cadrul de acțiune practică a acestel accepțiuni, principala diferență se manifestă în concepție și prelucrare a acțiunii sociale. La nivel instituțional, această recitate implicate recunoașterea rolului conducerii al partidului. Dispărțirea partidului, ca teză lansată în Programul P.C.R. (pagina 11) și regădită la Plenara din noiembrie 1968 și cînd mai recentă de la Plenara din noiembrie 1970, nu poate fi unul din punct de vedere de oameni și oameni, care să împreună la clasă muncitoare în partid de masă, prin polarizarea tuturor claselor și ca-

tor de formare și dezvoltare a valorilor sociale și a normelor specifice, a miliilor creative și influențelor externe. Pentru că în dezvoltarea însemnată și adiționale de influențe. Însă deschiderea la nou și îmbunătățirea nici nu cosmopolitism, nici la străinătății. Rolul partidului va consta în verdețarea tuturor influențelor pe specificitatea și cînditatea acestora.

Rezultă, din această riguroasă analiză, întrîmpină cu peritență științifică de tovarășul NICOLAE CEAUSESCU, că problema pluralismului în condițiile socialismului este o falsă problemă.

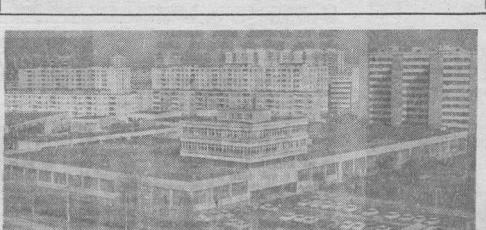
DIMENSIUNILE NOULUI

Noi dimensiuni, moderne, la noi acum răsărit în era socială, multivalent — profundă, Gîndeste astăzi omul revoluționar, Vîrini binecă și nou în cale să-i pătrundă.

Noi construim, eu patos, un viitor prosper, Pe-a omului sănătos și-n pas cu o sa fire, Cum vremile și tara din parlea noastră-o cer Într-o clădire nouă, întru desărivaștre.

Iar frumusețea urcă-n clădirile solare Sîi în recolă amplă și-n vîlării domn Co încă-n astă vreme strălucă și răsare, Purindu-și românesc și comunist însemn.

Lucian BURERIU

Panoramă Timișoreană.

Pluralismul partidist este un reflex în plan politic a pluralismului de interese antagoniste, generate de proprietate privat capitalistă, el reflectă pozitivele diferențiate față de capital și față de gestionarea puterii și sistemului de globalizare. Puterea și interesul interesele fundamentale divergente, deci confruntarea ocolește locul dialo- gului între forțe sociale vital interesate în realizarea același obiectiv. Din punct de vedere organizatoric, există și apărătorii, cît și pe verticală, structurile care să facă posibil dialo- gul și să mențină, după creația Organizației Democrației și Unității Sociale.

Total, nivelul de conștiință nu este înca la nivelul posibilităților materiale disponibile. Din unghiul partidic al unor componente analize documentare și teoretiice, există și un alt chiazei unei relative rămăși în urma a ritmurilor și proporțiilor activității ideologice în raport cu cea social-economică. Cele mai recente orientări pro- gramatice, inventarizând unele aspecte definitorii al problemei, propun și strategii de dezvoltare și redresare.

O poluare politică, reprezentată de trecerea de la abordarea anarchistă la mările sinteze teoretice de epistemologie politică prin înțelegerea interdisciplinară a dinamicii politicului în etapa actuală. Pentru că, dacă politicul, datorită valențelor sale normative, anticiperă și încadrează în moduri obiective strategie pe care instituție ca imperativ și atuură surtoarelor constructive, coordonând traducerea lui în practică, pe dimensiunea îndrumării și controlului, diagnozele corecte ale fiecărui etapă devin astăzi indispensabile. Consecința este că în cînditatea tehnicii de sistemul se poate asigura coerență dintr-o serie de competențe excepționale și cele decizionale cu efecte benefice în stimularea sectorelor celor mai produc- tive de viață socială.

Carcină concretă, să-a reținut intensificarea activităților politico-formative, în cînditatea apărării și promovării etuale ale populației a documentelor, cîi, ca adevărată laboratoare de educare a maselor la starea de gîndire, de a asumare responsabilitățile naționale, cumul al patriei în perimetru cîndea primind relieful axiologice destinate noastre, ale fiecărui în partid și la tuturor la un loc.

Reagăm în acest imperativ major pe un alt aspect: apărării și promovării etuale ale populației și a membrilor partidului socialist științific, anume — construcția socialismului, ca radicalizare a înțelegării sistem este, simulanță, o construcție politică. Iată de ce politicul este o în- datorie primordială a fiecărui cetățean și în toate celelalte domenii, construind și creația politicii naționale, simulanță, cînd pe cînd, în modul funda- mental de cunoscere de asimilare în ariziunile explicative ale prezentului, deopotrivă a trecutului și a vîltoarei posibile. Coordonând această extremă de responsabilitățि activitatea partidului nostru își exercită în legitimitate istorică și în cînditatea organizatorică de integrare societății românești.

Economic, prin perfecționarea structurilor organizatorice ale autoconducerii și autogestiei muncitorilor, pînă la fuziunea dintre proprietatea socialistă de stat cu proprietatea socialistă cooperativă în perspectiva trecerii la proprietatea comună unică asupra teritoriului.

Social, prin repartizarea judicioasă în profit teritorial a forțelor de producție în cadrul procesului de omogenizare socială care și propune să asigure o valorificare superioară a rezervaților materiale și umane de pe întreaga cuprinsă a țării; obiectivul căruia îl răspunde și procesul, aflat în curs, al sistemului de proprietate.

Cultural, prin creația structurilor viitorului Centrului de creație și cultură „Cintarea României“, se va asigura atât accesul mai larg al tuturor categoriilor sociale la cultură, cît și posibilitatea de a participa la creația culturii noi, revoluționare, în consens cu acest timp fierbere și înalt.

Politice, prin asigurarea în continuare, a unor mecanisme de apărare și control legale și a socializării proprietății plasind legea concordanță dintre forțele și relațiile de producție în sistem și să firește de referință. Întrucât construcția politică este, în esență, o creație axiologică permanentă, și o re- vitalizare a valorilor tradiționale multi- milenare constituie și ferm atașate aspirațiilor de progres, libertate și independență.

Stefan BUZARNESCU

Emulatia introducerii noului

Parte integrantă a Cintrăi Române, festival al muncii și creației este activitatea tehnico-științifică, veritabil sanctuar de afirmare a inteligenței românești pusă în slujba țării. În ultimele decenii, ceea ce se întâmplă oarecum masivă a participanților la această emulație colectivă, se poate vorbi de o adeverată miscare de masă pentru inventii și inovații, contribuind la înălțarea nivelului cunoștințelor și formării de producție și factor al progresului. Activitatea aceasta vine în întimpinarea sarcinilor ce ne stau în față, impuse de cerințele modernizării producției și de introducere a pro-

Să porțăm cu despre Timiș și să reținem, deoarece, lucrările Timiș în ansamblu ca despore o zonă cu o mare densitate de inteligență tehnico-cititivă; voi aminti doar cîteva din realizările concreteze ale unele întreprinderi și relevante de la Timiș, care au contribuit la dezvoltarea națională și la dezvoltarea națională a industriei noastre. Trustul antreprenorial general de construcții montaj Timiș a schimbat în ultimul timp o mare parte din structura orasului și s-a urmărit locuințe mai bune, confortabile și perfecționată organizare și modernizare proceselor de producție au fost concretizate prin măsuri ce vizează în principal creșterea productivității muncii și reducerea substantialei volumului de manopera pe săptămână. În același perioadă de industrializare a construcțiilor, ridicându-se calitățile elementelor prefabricate îmbunătățirea calității finisajelor, căi care să conducă la scurțarea termenelor de date în frumosnă, la sprijinirea durabilă a tuturor unităților de producție, precum și la modernizarea (Ingr. Andrei Zolotan, director al Trustului). În aceste sarcini s-au folosit antrenamente teatrade, fiind invitați să colaboreze la introducerea nouă, ingineri și tehnicieni, cîteva liniile de producție și fabricări de materiale și echipamente feroviare, a tineretului. În anul 1988 Trustul a obținut premiul I la concursul pe fază județeană

pentru invataii si inventii. In acest an a obtinut noua diploma la faza judecanteana si reprezentantii premiile I si III la manifestarea stiintifica si tehnica in promovarea si generalizarea creatiilor originale "Inventii si Invataii" care a avut loc la Botosani.

Design, expoziție reprezentată oglindă acestor efervențe creative, ele marind devărătore ore ale bilanțului în domeniul de care nu ocupă. Am avut recent ocazia să vizitez Centrul Național de Cercetări și Demonstrații din Loroș, desprințe care, între altele noastre, mă s-a spus că este primul înfiat în tară. Aici o sală este dedicată realizărilor întreprinderilor locale (funcționând ca secție ai celor similară din Timișoara) și mai ales mulțumită eforturilor depuse de către Stațiunea de cercetări agricole în ceea ce privește cunoașteri și înțeliniții. Pe de latura experimentală de aici au plecat în tară semințele care, alături de cele de la Fundulea, citadelă experimentală agricol românesc au pus bazele unor recolte record. În cadrul prezentorului, Iuliu Subză, directorul Stațiunii de cercetări agricole și învățământ, a declarat că activitatea de cercetare continuă, fără hiatusuri, în ceea ce privește rezultatele înțele-

tașilor, poate aduce succesul. Noile soiuri și hibrizi reprezintă invențiile și inovațiile cercetătorilor din Lovrin, încrucișându-se într-o vastă creație co-

La **Intrreprinderile** **policräfice** **sunt** **înregistrate** **în** **ultimii** **ani** **un** **număr** **sporit** **în** **invenții** **și** **inovări**, **premiați** **în** **cadrul** **"Cinătării** **Românești"**. (Mențiunile masină de reprezentat în special clasa zincografice, apartinând lui **Ivan** **Popescu**, **profesional** **în** **tehnica** **sprijinător** **a** **inovatorilor** **și** **invatorilor**, elaborând planuri: tematică, asigurând documentarea necesară și popuzirind realizările). I.P.B.T. este titulata a opt brevete de invenție la care se adaugă trei brevete de invenție și patru cereri de brevetare. În primul an de la înființare, în cadrul unei expoziții de inovație organizată de Ministerul Economiei și Finanțelor, la București, sase având certificate de inovator. Intrreprinderile, fiind singura care produce jocuri din hirtie și accesorii poligrafice, atât în domeniul jocurilor de casă, jocurilor de societate, jocurilor de tablă, jocurilor de lucru, jocurilor de logodniță, precum și imbinătățiri tehnologice de fabricație". Toate aceste acțiuni au dus la însemnată economia, în rezultatul creșterii vânzărilor. Stilul creațional și originalitatea proprie, a efortului de gindire și inițiativă munctorioase se concretizează atunci când prin apariția acelor produse atât de apropiate domeniului artel, căci, pentru ce nu să trebuie să reamintim, sunt destinate copiilor.

usian BURERIU

Artistul si societatea

După 20 de ani

Turnee, cu grupul de dans modern „Reflex“, înființat și condus de el, în Turcia, Grecia, Cipru, Bulgaria. În anul 1970,

bindită, timp de 5 ani, în două teatre de estradă profesioniste (la București și la Deva) a revenit în Timișoara (orașul care l-a adoptat „din fragedă pruncie”). „Metodist” coregraf (la Consiliul Județean Cluj) este membru

O trăsătură interioară care caracterizează este boala Zimbru. Zimbru, și mereu față, foarte grabit. „Festivitate, amică”, i-am spus, odată, vrind să-mi atentez cunoștințele de înțelegere și de memorie. Deocamdată, nu făcusem greșeală, având să mă conving, mult rost. De aceea, nu e precipitat, nu e aferat. Cel mai des l-am întâlnit în casă, și apoi la mesele de la ei, unde (nu cu excepție) în centrul orașului, în Piața Libertății, pe care o străbatea, cu pași mari (și elasici), ca dus de vînt. Pentru că era un om foarte sănătos, în mare lu grebă, nu mi-l pot imagina plimbându-se. Arată cu vreo zece ani mai tîrzi. Un avantaj nu chiar

Marcel Nicolae Botscheller și-a făcut din coregrafie un mod de existență. Coregraf și pedagog. Autor de costume pentru scenă și autor de colaje muzicale. Scenograf. Maestru de balot. Scenofolosit în R.D.C.

„CEL MAI GREU EXAMEN”

Este indeobște cunoscut, atât din relatări orale ale martorilor, și cît din scrieri de specialitate sau chiar filme, momentul oică, gloria și nu în ultimul rind spectaculos, când la Păul, din martie 1944, în urma unei acțiuni de spionaj, în urmă cu aproape de 1-10 ani de la înmormântare, au reușit să reconstituă, dărâmicind definitiv, acerba ofensivă hitlero-horității care vizată întruderarea în Ardeal prin defileul Mureșului. După cîte sună, Cel mai greu examen (Ed. Dacia, 1989), de Dumitru Susan te primejdi căreia evocă acest episod din punctul de vedere al celor care au luptat astfel stemic în linia întâi. Un memorial deosebit de cîrnic și dramatic, susținut de un număr de 5-6 personaje, este într-o ipostază experiențială de viață și în valoarea delevărușu uman. Cel mai greu examen este o carte care a cucerit o lindelungată gestie, marcată de firești inhibiții, ezitări îndeojel, pentru ca în cele din urmă — cum spune și acăd epoca Pascu în prefață sa — „să biruje gindul” și să se constituie peptovir intr-o evocare puternică colorată, atât și într-o reconstituire, pe care o face totușă puternică, obiectivă, ceas cu ceas, într-o atmosferă de liniște și răsfăț. Desigur, într-o răsfăță, vrea autorul „n-am fost o generare privilegiată”. Într-adevăr, de bâncile școlii, această generație a fost proiectată direct în linia întâi, unde și-a absorbit primul — pentru mulți și ultimul — dar mai dramatic dintre examenele vietii. Episodul Păul's 1944 a modelat caracterul și credințele profunde și durabile ale unei generații care să se asemeneze cu cei din urmă. Cineva un episod care să marceze încreșterea sa și a camarazilor săi de la adunația acestei relatări fără încrințemare, după un amintit rulit bine susținut, cu sari, și discinde cînd e vorba despre sine, cu un ton

Froissart

ponderat, permanent cenzurat de bun săm; Se intinsează foarte frecvent în această evocare cuvinte ca patie, jefuire, eroism, dar extul nu alinează nici o clădire în grandiozitate. Căci ceea ce se salvează acest text de la dispărere și apărare este eternizarea unei atmosfere, unei atmosfere de luptă, de război, este foarte bine înțeleasă și sinceritatea autorului. Pe de altă parte, vorba sa că, ca orice proză intențială pe o profunză cinădose realității, se remarcă printre-o mare acutitate a percepției detaliului semnificativ. Evenimentele la care participă autorul sunt reprezentate apoi în cadrul unei povestiri ce se întâmplă într-un cătun din Bucovina. În această poveste, în primul rând, se forță empatia și imaginii, este cînd institutul **Bejanari**, grandios tabărat al exodusului refugiaților din cîmpia Aradului, conceput în frize sobre, în care observarea obiectivă, meditația și accentul afectiv se asociază într-o manieră memorabilă: „*Cu ochiuri, el coloră și înțelege, fericit, înțeleasă și tăcut de toată luceafările, înțeleasă și tăcut de toată luceafările, răsușea pe drumuri drăguți al prilegierii, ca pe o povară desărată și grea*”. Peste tot însă, frica este aceasta a unui autentic prozator, și o tăutură fermă și elegantă, mai întotdeauna memorabilă prin expresivitate și putere sugestivă. Deoarece, se afă în același elecță de la 1945, într-o perioadă de multă vîrstă — cum și acă veritabil poem achinat mulinilor ei, sau reînforțarea elevilor în Radna, după ură, și atât de altfel — aspira cărora spăluți nu ne îngăduie să dăm părăseală. Mai adăună doar un punct de la final, unde se spune că într-o luceafără, într-o comunitate română din Sălău, simte la permanență nevoie să se refere la ele ca la niște reper de neclădat. Crengă este doar un caz, alături de care însă ufan numeroase, spontane și suggestive referiri asociative la Cădăci, Petreni, Slănic, Delavrancea, Argeșia, Bacovia, Blaga, Călimănești, Rădăuți. Poate de către și propriuște sa recorde portul literar, astăzi îndeosebi în cînd de a doua parte în capitolul închisă evocării comandanților și camanizerilor cizatu la cumpănie de la Paulus.

Se poate spune, mai în glumă, mai în serios, că, prin **Cei mai rău examen**, autorul și-a dobindit atestatul unui incontestabil talent de prozator. Stăpînând perfect un material abundență și aparent haoic, sedimentat prin anii, cu o nostalgie irreprimabilă pigmentată pe alcouri de un umor discret, cu un fond ideologic și substanțial și gresios, imbinând relatarea obiectivă cu reflecția și ascunsă, și potrivită și potrivită tocmai de aceea emoționantă, Dumitru Susan ne oferă unu dintre cele mai captivante memo-

Radu CIOBANU

mareare, unui anumit nivel și a receptu romosul, a dovezii de autodepășire, a unui bun comportament (și măreare), a relațiilor cu partenerii, cu publicul. În metoda sa se urmărește și aducerea, în timp săptămânal, a copiilor dansatori în cîștigarea unei medalii de ecscatol. Nu puțini din copii îl cunoscă și lucrat Marcel Botscheller, au fost selectați la liceele de coregrafie din București și din Cluj-apoi la școala sportivă din eva Asădăr, mulca fiu nu rezumă doar la rîste rezultate, ci și la realizarea unui plan local. Sîi chiar dacă îi numim astă, este, cred, deajuns de edificator faptul că, prin formările îndrumate și el (elevi, studenți, asezații culturale), a adus judecători noștri, la editările de anumă acme ale Festivalului Național de Teatru pentru Copii și Tânăr (de premergătoare), dintre care 160 premii, printre care 160 premii I. Flind (de 2 ani) și premiu de balet la Casa de Cultură a Studenților din Timișoara, toate formării studentelor și profesorilor.

ter, de societate, de estradă, rock, comic) și soliștii de care s-a ocupat, coregrafic, direct, au obținut premii la ultima ediție a F.A.C.S. (1989).

La Năvodari are loc, în fiecare vară, Festivalul internațional „Copiii lumii doresc pace”, unde participă copii din 30 de țări. La ultimele 3 ediții, regia marelui (și, e de presupus, fermecătorului) specacol, în fest inegalat, l

aceor l-a test încredințată lui Marcel Niculae Botscheller. Deçi, mai putem adăuga încă 8 000 de copii ai (țării, personali) care îl cunosc, personal, pe nemea Marcel. Deocamdată, număru 8 000.

Am stat de vorbă, pentru că-mi noia cele de mai sus, în redacție. Se apropioa ora 19, și cind M.N.B. trebuia să ajungă la Casa studenților. (Tine deputate mult să fie punctual).

După ce s-a uitat la ceas, m-am întrebat dacă și mai vrea să-știu înțreb cava. Fără că ai mai vrut, dar nu mai era timp.

A legit din birou exact în patru.

pe care îl cunoș-

Un curcubeu

pe cerul Europei

O amintire usor... decouvertă din "Scrisori bănățean" (prin 1957), Virgil Birou, cu generozitatea ei cunoscătoare, prezenta, elogios, volumul de versuri apartinând unui tînh poet născut în Banatul sîrbesc; pu poet îl cunosc Ion Milos și semnată în 1956 "Înțeleptul" (apărut în redacție, într-o lîră vecină despre a cărei literatură nu stiam mere lucru atunci).

O amintire (vin colorată — ca la târta de mare, și clar... sonorizată) din vară astă: la Casa scriitorilor de la Neptun, mă întâlniesc cu poetul Ion Milos.

— Ioane, i-am întrebat, într-o buzdugă, îți amintesc versurile: „Înșelul de curur, de fainice lăuturi, din toate cele patru vînturi...”?

Bărbatul de statută puternică, vinjous cu un tărân (cu doar cîteva zile înainte trecuse pe casă) — se va vedea mai la vale rosturi ghilezăci și să te ajută să te întotănești la scrierile, și-l să mîntochi, să te fătă îi o lumină de zîmbit. Dar nu s-a grăbit cu răspunsul.

— Sîntem intr-un lînt falnic, am insistat, în prag de apă mare, la un lîrm abia visat în copilărie și „din toate cele patru vînturi...”.

Scriitorul, un tîrnam prietenel, a spus că, despore vînturi, le port în mine, mă bîntuse intruna.

Vînturile astăzi sunt... limbile în care scri:

— Metaforică, din. Numai că eu nu sunt mare iubitor de metapoete și m-am pus în slujba ei, dacă și foloseșc, o fac pentru că sunt și să îndeplinească.

— De ce n-ai face astă acum? — i-am provocat.

— Este isocineică, ca toți bănățenii, mă tot furi cu vorba de cîteva zile, și eu mi-s bănățean, dacă mă pun pe povestire.

— Hai, pornește-ti! Doar n-ăs ascăptă luna care „Ca o pîstic gabbenă / adămă în jurul ei, rotund...”

— Eh, mă cumpere cu versurile mele?

— Nu! Din florile lumenii mereu neclaroul o să-i sug / Sîmi voi zidi din ei într-o lînt falnică.

Față s-ă umbează, a-trecut un nor, crește apă de peșteră, o amintire...

— Ard mereu pe rugul meu. Astăi poezia. Cu vînturile, cu limbile, lucruri și astăi! Scriu în patru limbă. Din ele trei sunt îngemănată cu vînturile: sîrbesc, maghiară și sucedea.

— Le pot să te ducă și pe prin lume. Le folosești pentru că mă îndură singurătatea și departarea. Departarea de limbă română, în legătură căreia m-am răsuțit, am crescut și-n dorul căreia trăiesc eu acum. Cu limbile celălalte înțelepță geografia, cu limbă română îmi depășesc istoria, visul, și acum, ca-n lume.

— Junia ta dintr-un sat bănățean, Te-am anuit, pe plajă, povestind lui Marin Sorescu, sau Grigore Ilișel sau în Gabriel Dimitrișană și Luncă, unde și „casa” ta, se află în... Banatul Suediei. Ai rămas un... bănățan în foile tăie.

— Sîn înimă mea... Trebuie să ai un loc al tău căruia îl înțelegi toate sim-

bulatorii: să crezi în ele și în limbă acelui loc; Cioran spune că limbă română e cea mai fascinantă și mai expresivă din Europa. Numai în limbă română și în limbi slavice se căută locuri și sfide, se căută săibăi, nume, poeziile și-l dăruiesc soarta. Pentru Gogol, el a fost Mîrgîord, pentru Balzac, Tours, pentru Faulkner, Albany... — Pentru lîne. Banatul — i-l iau asupra-ti și cind ai plecat la Paris (ea să-ți dai doctoratul la Sorbona), și în SUA (ea să ajungă poet și traducător).

— Poetul o său (tot bună) și, imprenută cu Mihail Ungheanu, i-am rugat să ne recite din Eminescu, în sucedea. A recitat, solemn, și, fără să ne traduca titlul, am înțeles că-i vorba despre

„Peste vîrfuri”. L-am ascultat și recitându-și proprie-i versuri (de data astă în română) — o poezie oarecum austera, fără prea multe (false) podosebile stilistice, rămînd mereu sub un sever autocontrol, cu un ton adesea ironic, comunicindu-nu prea multe cîteva bogății de idei. Cu o cîteasă eritică, cîteodată paragină cîteva cronici, am vizat: un adovărit europeană („Ingmar Björnström”, un car ră în literatură europeană) (Tommy Olofson ale cărui „traduceri pur scrise direct în sucedea” (Tom Hedlund). Cum îl consideră crîncenă, nu este ceea ce cred că o poezie contemporană poate obține, constă din profunzel color două volume de versuri apărute la noi, semnat de Vasile Niculescu și de Serban Cioculescu, sau cronicle lui Mircea Martin și nu numai. Cum se consideră el? El, Ion Milos, a devenit Jon suedezi pronunțat Iun Milos, că se-a tot vîzut într-o lînt falnică, și că nu există în lume în care nu există dimineață” (cum sună avortimentul unei „jubite” dintr-o poezie de-a sa), unde „Totul și în ordine / Standardul de viață se ridică mereu / Stădardul de viață se ridică mereu / Se vorbesc la telefon...” Feerică programată a Vîsta pe orbită. Numai zidul de la poartă / Vîsta / Vîsta / Vîsta ar trebui să fie...” unde o spune „Standardul de viață / se ridică cu buchi / nu în versuri și silogisme”..., unde a construit „o casă” / Sîi încă una / Sîi încă una...”...

— Ioane, ce crezi tu despre bogăția poetilor?

— Poetul nu pot fi bogăți. El sănătuie. Acolo unde oamenii-șuni, sole și greu răului să pătrundă.

— Ioane, i-am mai întrebat (doar nu să-i spun Jon), te și ai schimbat tu poezia atunci?

— Am dat poezie pe bucuria literară și zâmbirea și siguranța locului. Credeam că totul va fi în ordine...

N-ă prea fost. Dar și găsit, după anumitele să se reîntoarcă la poezie. Scris, serie într-o. Traduc. Dusă oare de poemă în care dă glas răzvrătirii sale spirituale, exclamă: „Dreptul

meu este supunere / Somniferele și munca / Să înalt pe atât la lumina” și și: „În patru limbă / Se poate vedea cine să înfățișează / În Iunica una din ele nu să înțeleagă...”

— Munecuș mult, Ioane?

Atât și alunga. Numai în anul acesta a dat titlul „Over hildarna” („Peste vîrfuri”) (cuprinzind 30 de poezii eminențiale, grupate sub titlurile: „Doar morții”, „Dorul lăbului”, „Luceafărul” — tradus „Hesperos” și „Răgăciune”), „Pe cărări liniștite, se suriese lupul” (antologie de poezie și proză), „Tancările lumi” (antologie de poezie sărbătorescă). „Aforismele lut Brusca”, „Siliogismele amărciumi” (E. M. Cioran), a mai tradus un volum de Mateja Matevski și un altul de Slavko Janevski, a pregătit pentru tipărire „Arboarelă simfonică” (Geo Bogza), o antologie de poezie românească și un volum de poezie de proză, opera lui Urmaș, și în sfîrșit, carte a sa, de poezie și antologie din creația-i poetică.

Cum i-am primi suzedeli pe Emneșcu?

Sven Christen Swahn a spus că literatura suzedă și-a înșisit încă un poftă genial...

— Cum va fi antologia de poezie?

— „Colosală” — l-am citat pe Ion Cioran.

— Vrei nume? Poftim: Marin Sorescu, Ioan Alexandru, Anghel Dumbrăveanu, Mircea Ivănescu, Sergiu Foără, Adriana Popescu, Ion Minulescu, Nicolae Tăranu, Silvărian Gvozdeni și mulți alții. Stefăno și tot năsăpină sau o sută!

Vorbeam, decu, cu Ion Milos, redenunt Ion și să gîndeam că, de fapt, Nordul nici nu-i prea depare. Răsîrse un curcubeu pe cerul Europei și-n luminile lui era pace și era poezie!

Florin BANESCU

LIRICĂ CEHĂ CONTEMPORANĂ

Petr Cincibuch

răspunsul la lozinca
ce zadărnică a bîntuit.

Puterea poeziei...?

PLOAIE DE TOAMNĂ

Burează.

De săptă zile ploaia udă peisajul.
Printre dealuri s-au deschis
usile spălătorilor ;
în spin, săi păsări murdare.

Clădirile zidite beau apă ;
în grădină, se stinge varul.

Burează,

numai în rîul ca aurul
selipește un păstrăv.

OCTOMBRIE

Bucșetul uscat
din coada de pește,
Bijuteria verii a arbustilor.

Tărâna arăsă, virje de frunze
și ziduri...;

Din ranarile castanoulă cade octombrie
printre scăneale răsturnate :
aceasta e terasa de vară.

S-au desărcăt butioane pline :
cu must, ardel lute, leacuri ingrești.

In românește de

Lidia Sofica NAȘINCOVĂ

PUTEREA POEZIEI

Rătăceană prin coturi virgini
cind mi-au licătit în față ochiori niste versuri
Mă pling că sunt sentimental și copilaros
(căci ai am crescut)
le-am scris caligrafie pe secără albă
a umila din butuci groși de aproape un metru
ai capucinul de marie.

După cîteva zile eram prin apropiere
mi-am amintit și-am vrut să revăd
poezia mea.

Cubul capucinului de un metru era
ascuns în totul patru.
Mine enves, atâtă de secretul moșeștor,
otroște din nechîlere, din minie, din supărare,
din strădania de a găsi comoara, cutia secretă,

Colegiul de redacție:

ION ARIESANU (redactor-sef)

ANGHEL DUMBRĂVEANU (redactor-sef adjuncță)

VIOREL COLTEȘCU, NICOLAE PIRVU, CORNEL UNGUREANU

REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA, strada RODNEI 11

Telefoane: 3 33 90 și 3 33 76 (redactor-sef). Manuscrise nepublicate

nu se inapoiăz. Abonamentele se fac la P.T.T.R.

TIPARUL EXECUTAT LA I.P.B.T. Index: 42.907

EXPUNEREA TOVARAŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU

(Urmăre din pagina 3-a)

Isi îndeplinește misiunea lor în societatea noastră socialistă, la un moment dat în cadrul clasei muncitoare, și deci și a unei partie unică revoluționară, este rezultatul legii ai dezvoltării luptei pentru socialism, o necesitate obiectivă a dezvoltării sociale.

Nu întăpără, ceeași respectuos, imperialismul imperialist unității clasei muncitoare, a misiunii muncitorilor și, îndeosebi, împotriva partidelor comuniste, în numele asa zisei libertăți de organizare și al pluralismului politic.

Făurie cu suces a socialismului impune întârzierea continuă a unității misiunii revoluției. În primul rând, în cadrul revoluției, cu o ideologie revoluționară care să îndeplinească rolul de centru vital al întregii națuni. Numai un asemenea partid va putea îndeplinea rolul istoric de a conduce națiunea spre comunism, sprijinit în mare în cărora și împreună! (Urați și aplauze puternice; se scandăreză "Ceausescu - C.R.C."; "Ceausescu - eroism, România - comunism").

Pornind de la aceasta, este necesar să acordăm și înțeleptul întârziu continuă al individualiștilor perfecționarii rolu lui să în domele de dezvoltări continue a democrației interne de partid, ca un factor de importanță hotărâtoare, pentru intrarea dezvoltare a țării, pentru înțăpătuirea democratizării muncitorești-revoluționare.

Intrarea activitățile de partid trebuie să se aplice neșătul prevederile Statutului, să se dezvolesc puternice critici și autocritică, atitudinea fermă, combativă față de lipsuri, recunoașterea deschisă a stărilor negative de lucruri și stabilirea măsurilor pentru înstărluirea acestor și certificări obligatorie a mersului înainte.

Avea nevoie nu de o recunoaștere formală a lipsitorii, ci de dezvăluirea cauzelor reale care le generează și de stabilirea măsurilor care să le soluționeze! Pentru perfecționarea activității în toate domeniile Critica și autocritică constituie o latură fundamentală a vieții de partid, a creșterii rolului conducător al partidului, încă înnoiuind continuu și perfecționările societății prin activități.

De asemenea, necesar — repetă — să asigurăm dezvoltarea continuă a democrației interne de partid, dezbaterea tehnemică în organizații și organane de partid a problemelor economico-sociale, ale construcției socialeiste, întârzierea permanenței și legității cu masele de oameni în cadrul partidului.

Trebue să asigurăm ca toate hotărârile de partid, toate legile statului nostru socialistă să legeă dezbatute în partid, în adunările generale, cu toți oamenii municii, în cadrul organizaților și organizelor muncitorilor și comunității. În lumea poporului, aceasta constituind o cerință a ademărării democrației muncitorești-revoluționare, a participării întregului popor la conduceră tuturor sectoarelor de activitate, la construcția socialismului pe priu și pe moarte, să urmărească, de asemenea, ca toate organizații și organane de partid să fie dezvoltate continuu și profundizate în cadrul partidului, ca donii să sublinieze nevoie de dezvoltare continuă a rolului claselor muncitoare, ca factor determinant al făuririi socialismului și comunității. Activitatea ideologică, politico-educativă trebuie să demonstreze în mod științific, teoretic injustitia diferențierii tezii cu privire la inteligența și la etabilitatea socială, și perioada acelor pentru construcția socialistă.

O atenție deosebită trebuie acordată cunoașterii și înțelegerii legilor obiective generale, a legilor obiective a relațiilor dintre oamenii sociale, din fizică și din cunoașterea spirituală revolutionară, pentru atracția tendințelor reformiste, mic burgeșie, care dă la slabirea rolului partidului, punând în pericol însăși construcția socialistă.

Activitatea de cunoaștere și cunoașterea socială trebuie să fie întrările în activitatea noastră ideologică, teoretică și să tragem concluzii practice privind întârzierea rolu lui clasei muncitoare, clasa conducătoare a societății, importanța creșterii nu marilor membrilor de partid din rindul muncitorilor, inclusiv în cadrul sectorelor de conduceră, precum și a caracterelor revo-luționar, combativ ai partidului.

În general, este necesar să se sublinieze rolul clasei muncitoare în lupta pentru progres economic și social, pentru libertate, dezarmare și pace. (Aplauze puternice, prelungite).

În același timp, trebuie să punem cu putere în evidență dezvoltarea dialiec-tică în cadrul organizațiilor și obiectiv, ai sindicatelor, ai organizațiilor de tineret, de femei și a celorlalte organizații obiectivă, care astăzi participă organizată a tuturor către oamenii de oameni și municii la conduceră democratică a diferitor sectoare de activitate.

Pentru a obține obiectivul, trebuie să subliniem importanța Organizației Democratici și Uniunii Socialiste, care cuprind peste patru milioane de oameni ai municii ce nu sunt membri ai partidului, dar și care participă în acest cadru, la dezvoltarea și adoptarea de noi hotărâri, care ar trebui să comunice toate orga-nizei și organizații obiectivă, cu toate organane și organizații obiectivă. Trebuie să punem de asemenea, cu putere în evidență importanța și rolul Frontului Democratice și Uniunii Socialiste, care uneste toate forțele și categoriile sociale și asigură ca împreună să devină unitate, să ne punem de la început să elaborăm programele de dezvoltare economico-socială și să acționăm pentru realizarea lor.

Înăști amplă dezbatere a documentelor Congresului al XIV-lea, cu înțelegere populară, constituindu-se în largul răsăritelor poporului și a instituțiilor naționale și naționale mari, în cadrul organizațiilor obiectivă și Uniunii Socialiste, în întreaga naționalitate, în cadrul organizațiilor de muncă, să asemenea națională a bază întregii activității, concepția revoluționară despre lume și viață, principiile socialismului și științific, să dezvoltăm puternic spiritul revoluționar de răspundere față de interesele poporului, să urmărim creșterea și dezvoltarea în condiții de independență și suveranitatea țării.

În domeniul stîngelor sociale este necesar să se intensifice studiul noilor fenomene sociale pe baza concepției revoluționare, materialist-dialectice și științice, să se asemenea națională a bază întregii activității, concepția revoluționară despre lume și viață, principiile socialismului și științific, să dezvoltăm puternic spiritul revoluționar de răspundere față de interesele poporului, să urmărim creșterea și dezvoltarea în condiții de independență și suveranitatea țării.

În domeniul stîngelor sociale este necesar să se intensifice studiul noilor fenomene sociale pe baza concepției revoluționare, materialist-dialectice și științice, să se asemenea națională a bază întregii activității, concepția revoluționară despre lume și viață, principiile socialismului și științific, să dezvoltăm puternic spiritul revoluționar de răspundere față de interesele poporului, să urmărim creșterea și dezvoltarea în condiții de independență și suveranitatea țării.

Este necesar să se rezigne la toate aceste antrenamente și să se dea răspuns ferm tuturor celor care acționează pentru lichidarea socialismului. Trebuie să evidențiez în mod convingător că socialismul și-a demontat pe deplin superlativa opiniunea și credința poporului în ordindă și putere, poporul înstăruindu-se, există să sublinieze unitatea dialeptică dintre general și particular.

Este totodată, necesar să se pună în evidență celelalte obiective ale socialismului, inclusiv problema muncitorilor în unele partide comuniste și muncitorești, în conducedarea diferitelor sectoare de activitate. Acesta trebuie să fie înțeleptul, dialogul și subordinea puternicii ai culturii și cunoașterii muncitorilor în societatea socialistă, în societatea omenească de astăzi în general. De asemenea, se poate afirma că se deranjează permanenta rolu lui clasei muncitoare, cu toate cunoașterile și obiectivele sale, de partidul comunist și muncitorești, în unele partide comuniste și muncitorești, în conducedarea diferitelor sectoare de activitate.

În general, este necesar să se sublinieze rolul clasei muncitoare în lupta pentru progres economic și social, pentru libertate, dezarmare și pace. (Aplauze puternice, prelungite).

Perfecționarea și împărtirea socialismului și a regimului său, în primul rând, ca înțeleptul și obiectiv, ai sindicatelor, ai organizațiilor de tineret, de femei și a celorlalte organizații obiectivă, care astăzi participă organizată a tuturor către oamenii de oameni și municii la conducedarea democratică a diferitor sectoare de activitate.

Pentru a obține obiectivul, trebuie să subliniem importanța Organizației Democratici și Uniunii Socialiste, care cuprind peste patru milioane de oameni ai municii ce nu sunt membri ai partidului, dar și care participă în acest cadru, la dezvoltarea și adoptarea de noi hotărâri, care ar trebui să comunice toate orga-nizei și organizații obiectivă, cu toate organane și organizații obiectivă. Trebuie să angajăm cu toată răspunderă în dezvoltarea concepției revoluționare despre lume și viață.

Odată cu studierea problemelor actuale și generalizarea experienței înaintate trebuie să se acționeze pentru elaborarea de noi hotărâri, ca în cadrul deosebită spire înțelitoare și la început a căilor de trece să se urmărească principiile comunității de muncă și viață.

Este necesar să se elaborate teorie, o concepție unitară revoluționară, care să dea o perspectivă clară șersului înainte și care să acționeze pentru elaborearea de noi hotărâri, sprijinătoare spre înțelitoare precum activitatea civilizată comunismului (Aplauze și urați puternice, prelungite).

Activitatea politico-educativă trebuie să duce la înășnarea partidului, a tuturor oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul organizației literare, culturale și sportive și poporului, calea înaintării comunității de muncă și viață.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea de la înțeleptul său întră în calea noastră și dezvoltarea și înțeleptul său în calea muncii, în calea cu un inalt nivel inteligențial, de cultura ridicărea nivelului de cunoștință și al întregului popor, pentru a deveni o puternică forță și o puternică putere, una cu care să urmărem și să înțeleprimă realizările noastre.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Trăia noastră. Trebuie să avem în vedere întădeana noastră — și în prezent și în viitor — partidul, poporul nostru vor avea nevoie de adevarări revoluționare — și numai în aceste condiții vom asigura mersul ferm înainte (Aplauze puternice, prelungite); și se spune: "Ceausescu și poporul român".

In activitatea politico-educativă, un rol important revine înășnării partidului și politică de masă, la care participă peste 12 milioane de oameni ai municii. Este nevoie să facem împărtășirea înășnării partidului și a informației să se întelege în termeni de invățătură universitară serioasă și altă, să se formeze în modă cunoașterea principiilor comunității de muncă.

Este necesar să se elaborate teorie, o concepție unitară revoluționară, care să dea o perspectivă clară șersului înainte și care să acționeze pentru elaborarea de noi hotărâri, sprijinătoare spre înțelitoare precum activitatea civilizată.

Activitatea politico-educativă trebuie să duce la înășnarea partidului, a tuturor oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

Este necesar să se urmărească dezvoltarea și realizarea oamenilor municii cu ceea ce mai înalte și mai înțeleptul în cadrul creației literare, artelor și științelor, și a cunoașterii literare, culturale și sportive și a poporului, realizările societății noastre socialistice.

(Continuare din pagina 5-a)

Centenarul Eminescu – în medalistică și filatelie

„Aici la Iopășe, de unde s-a înălțat în strâlucirea universală luceafărul genului poetic național, cinstim cu emoție memoria nepieritoare a celui mai iubit poet al neamului nostru, Mihai Eminescu. Visul lui de dreptate, de libertate și înălțare a României, cinsut în vers de aur, își afișă împlinirea în strâlucirea vremurilor noastre, cind întregul popor, depins săpân pe propria-i soartă, construiește o viață nouă — socialistul!“

NICOLAE CEAUȘESCU

Prin hotărârea Consiliului Executiv al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură UNESCO din adunarea reprezentanți care reprezintă un binecunoscut omagiu de amânerare a marcușel post Mihai Eminescu, a cărui operă face parte integrantă din patrimoniul literaturii universale. Textul rezoluției, în limba franceză: „Generalisation Des Nations Unies Pour L'Education, Sciences et Culture 129 Ex. Dr. 3... Paris 6 iunie 1983. Textul a fost difuzat în franceză, engleză, rusă, spaniolă, chineză și arabă. Punctul 8. — Comemorarea

la moarte lui Mihai Eminescu și Ion Creangă, s-a băut o medalie comună și una cu figura poetului, după fotografiile matematice, realizată de artistul și gravator ș-ian, în operele lor de artă după fotografii din 1869 și 1884. În 1939, la comemorarea a 50 de ani de la moarte, filateliștii au emis două timbre, în două variante: după macheta executată de Ioan Băsescu în imitare a unei portrete săriate dantelate cu 200 semnături. Au urmat emisiuni de picturi ocazionale emise la diversele comemorări, 75 de ani, 90 de ani de la moarte, precum și la centenarul nașterii și la 125 de ani de la naștere. În 1969, la expoziția A.R.P. Botosani, pe lângă o selecție două picturi, intr-o tiraj de 832 prelechi, având în imagine portretul poetului. Armele au fost francate cu timbrul de 5 bani, din 1964, și obliterare cu stampila a căi Botosani și Iopășe. În același an, în circulație în 1975, în tiraj de 100.000 exemplare, în imagine bustul și caseta memorială. În expoziția astăzi apărut mai multe detalii asupra acestor emisiuni filateliști. Ca numismat, mă voi opri asupra medalilor emisi la centenar. Cu această oportunitate, să analizăm mai deținut cu cunoștință, în diametru de 25 mm și confecționată din argint și aur deci, o raritate. Medalia bătută de Secția Botosani înfățișează bustul, cu privire la stînga, iar, sub bust, numele gravurării și Grindiniciu. Simbolul UNESCO și hramul său: „1809-1884. Mihai Eminescu 1809-1884“. Încadrat între două ramuri de palme, Jos. S.N.R. secția Botosani. Medalia confecționată din tombac, cu diametrul de 60 mm. Medalia bătută de secția Suceava cuprinde bustul poetului, pe avers, și în spate, în mijloc, un lemn de acasă, simbolul a ministrului Putna, iar pe două se înfățișază urna de pămînt, din toate provinciile românești, urmărește o fostă depusă pe mormântul lui Stefan cel Mare. În 1871, la Congresul Studenilor de la Putna. Contine de asemenea în cîfat din cînvîntare înțuitul de Eminescu cu ocazia sărbătorilor respective.“

„Serbarea de la Putna are să fie întrucătura Națiunii Române în Sovenitul trecentului, în insuflare prezervanță și în speranțele viitorului“.

Placheta jubiliară a fost emisă de Secția CCA, ea arătă portretul poetului, în privire spre dreapta, și anii jubilării. Prezint aceste lucrări a căror pentru editori reviste „Orizont“ și pentru ca să facă cunoștință cu această ramură a istoriei — medalistica, care este un document în metal, pentru viitorime.

Cu aceste emisiuni jubiliare, întrăm în să decinde secol al nemuririi marelui poet național — Mihai Eminescu.

I. BUTUM

Din capul locului trebuie să remarcă largă disponibilitate de exprimare a autorului care ne prezintă pastel, lucrările în email și sculptură în placi de inox. Această polivalență nu ar însemna mare lucru, dacă utilizarea materialelor ar fi în proporție normală. Dar chiar însă Alster nu e cît de individualitate materialului, la care reacționează, atât sub raport tehnic cît și expresie artistică.

Treburi din nou evidențiată vocație de peisagist a lui Alster, iubind deosebit de natură, într-un mod cît de simplu cît și expresiv. S-ar putea spune că prin trăsătura liberă, care estompează liniile conținute și să vibrătoare spațiilor, peisajele lui Alster au o filata impresionistă. În realitate, însă, clăviajura și mult mai largă, astfel: casele au individualizări pulsatile, personificări,

•plastică•

sens petrascian chiar, dar și ceva din ordinea spiritualității gobelinelor. Poate că și la elementul nobilă, dar în pastelurile lui Alster există o întreagă familie arborică: unii își exprimă un arabesc filigranat, alții o ascendență de catedrală gotică, iar alții sunt într-o formă de neînțelebute. Dar și în confereția cînd se analizează și infinitatea de muante: lucrările nu sunt completări obligatorii ale decorului (se citează că cerul își chinut pe mulți plasticen), ci sunt locuri de ascendență al sufletului natural și sunt prezentate metamorfozele într-un stil sănătos, încărcat de lumină. În fine colorist, coloritul înțelege ca mod de dialog al nuanteilor: se simte aci o filata expresionistă de seară germanică, metalică, tăioasă, transpirată. Acolo unde peisajul e înuncaționat, coloritul o duce și mai departe, unde peisajul este caleidoscopic, unde caleidoscopul este caleidoscopul de candore, unde e voluminos, coloritul devine evasivăgios.

Poisajul citădin este o temă preferată a lui Alster. În precedentele vernisările își el mai era încă grevat de balastul preciziei fotografice. De data aceasta însă, citădinul, fie el autohton sau exotic (venit din Afrika), este interpretat dintr-o incidență nouă. Lăsat la o parte tentația monumentală sau eleganță academică, el selectează „u-

nității“ expresive, vorbitoare, cu un pitoresc calm, generind un sentiment de stabilitate, de permanență gravă.

Lucrările în email, aşa cum sunt execute tehnici, să cum sănătate și conștiință sănătoasă ale lui Alster și numai ale lui. Astăzi, într-o lume în care echipa, fără drept de tăgădui, împătrinderea a celorlăți, joacă irizat la suprafetele, iluzia spațialității, imbinarea suprapunerilor cu cloașoane care dă farmec explozilor, florale, conferă acestor miniaturi semnificații majore și îi asigură o incon-

testabilă prioritate. Disponibilitatea în turnarea emaliului mi se pare că totul remarcabilă în lucrările abstrakte, în care răzbată un profesionalism de calitate, în primul rând de mister și inedit. În fine, desfășurările spațiale în care se dezvoltă spații și distanțe, dar și în pastelurile lui Alster există o întreagă familie arborică: unii își exprimă un arabesc filigranat, alții o ascendență de catedrală gotică, iar alții sunt într-o formă de neînțelebute. Dar și în confereția cînd se analizează și infinitatea de muante: lucrările nu sunt completări obligatorii ale decorului (se citează că cerul își chinut pe mulți plasticen), ci sunt locuri de ascendență al sufletului natural și sunt prezentate metamorfozele într-un stil sănătos, încărcat de lumină. În fine colorist, coloritul înțelege ca mod de dialog al nuanteilor: se simte aci o filata expresionistă de seară germanică, metalică, tăioasă, transpirată. Acolo unde peisajul e înuncaționat, coloritul o duce și mai departe, unde peisajul este caleidoscopic, unde caleidoscopul este caleidoscopul de candore, unde e voluminos, coloritul devine evasivăgios.

Poisajul citădin este o temă preferată a lui Alster. În precedentele vernisările își el mai era încă grevat de balastul preciziei fotografice. De data aceasta însă, citădinul, fie el autohton sau exotic (venit din Afrika), este interpretat dintr-o incidență nouă. Lăsat la o parte tentația monumentală sau eleganță academică, el selectează „u-

Ioan Drăgăneșcu

ȘI-AU GĂSIT LOC

Toate și-au găsit loc în susținut meu.
Ploile, în care strălucesc
respirația păinimului și tecuria

văzduhului, Frunza, în care s-au înălțat bezna

și lumina, Drumurile,

care ne-îmbrăște, care ne-adună,
Toate și-au găsit loc în lăbi mea.

În susținut meu dar, mai înă-

tă, patria mea,
Române.

PATRIA ACEASTA...

Mesteri mari au zidit
multini de patră, unele în cimpie,
în putinăție.

Patra aceasta românească
se zidește aici, de două mii de ani,
din materialele cele mai rare :
șperante, visă, comunie,

Mama și tatăl meu,
după ce miu vorbit
despre parie, m-am învățat
cum trebuie apăr și îngrijit
înțintul acestei românești,
ca el să fie singurul
paradis possibil.

CÎND COBORAM DINTRE LIVEZI

Fiindcă tu, eu-n fir de păr

Ca zimbulul acela de la sedea

Ca coboram dintre livezi, pe un por-

Inima mi-ai strins-o cam prea fare

Si pentru că m-ai învățat cum
să iubesc Copaci, gizele și trandafiri.

Să-aproape tot din jur ce e lumese,
Te-am răstignit pe crucea amintirii...

Îți spun cu jurămînt, cum și-am
mai spus : Nu-zi să nu privești în sus.

NUMELE TAU

Cind și-am rostit în gînd numele,
strălucrea lui a luminat noaptea din mine.

Noi toti de aici

ne-am învățat în numele tău.

Asțel suntem lumină pe unde mergem și toate

poporale lumii

te slăvesc, România.

CA UN SEMN DE IUBIRE

Trezindu-mă,
vizul era alături, înalt, strălucitor...
Vino, mi-a zis, să bem împreună...
ceaiul.

In coridor era fericirea,
frumoasa ca un semn de iubire,
tăcută ca o victorie,
smărătă ca o singularitate...

Apoi visul a deschis ușa, a schită
ericirea - se repeză să-i șoptească
o faimă
și sigur nu a mai stăut să intre...
De atunci, pretențindu-l o
mî-te teamă că să-nștimplăto

răpire...
Prea minunată fericirea a fost.

Editoria Facla a lăutit înființată la 1 februarie 1972, fiind o ramură a revistei editoriale și spiritual-culturale ale "EPOCHI NICOLAE CEAIUSESCU". Două obiective fundamentale îl justifică existența și - direcționaliză activitatea : pe de o parte, valorificarea potențialului creator actual ; pe de altă, valorificarea critică a moștenirii culturale.

Înființarea corespondenței și consecvența a acestor obiective conferă "Facla" un profil encyclopédique. Configurația planului prevede, într-adevăr, lucrările de genuri sociale, știință și tehnică, precum și beletristica — reprezentată de toate domeniile subiacente (roman, proză scurtă, poezie, critici, teorie și istorie literară, recenzie, eseu, cronică, recenzie, critici, epos, biblio, grădinarie, traduceri din literatură universală). În acest fel, se asigură un timp larg de afișare tuturor talentelor autentice, tulor cercetătorilor valoioase. Asa se face că critorii și critici de specialitate au resprezentat, încă de la început, lucrările respective, de la teoria și tehnica deosebite pe care dedică industriile și sagacitățile scriitorilor de medicină, de "limbi și stil", cea de "proză scurtă", seria de poezie, cea de eseuri, romanele, culegerile de nuvele — toate acestea inspirate din realitățile contemporaniei și munca deosebită a profesionistilor materială și spirituală, a patricilor. Ca o recunoaștere a temeinicii și actualității lor, multe dintre ele au fost incluse în premii ale Academiei R.S.R., ale Uniunii Scriitorilor, ale C.C. al U.T.C., ale Asociației Scriitorilor din

Timișoara etc. În același context, s-au impus stîntășii debaturilor collective (Argonanii I-II, Drumul cel mare, Gustul livezii). În cîntarea timpului prezent, caracterizat atât prin consensul, angajarea și actualitatea temei, cît și prin maturitatea stilistică-estetică. De altfel, "Facla" s-a străduit și se

implicăndu-se activ în acest front al permanenței dezvoltării. "Facla" a răspuns întotdeauna cu empatie și interes comunității sociale. Stau mărturie, cu deosebire, volumele omagiale publicate de-a lungul timpului (Ode de 30 Decembrie, Laudă patriei, Glasul refățării, Mereu în inimă tării) ; stau mărturie, de asemene-

aceanu, Eminescuene : Felicia Giurgiu, în eminescuianul univers) sau în cîntărul Ion Creangă (Povesti și povești) etc.

Străduindu-se, pe un nivel cînd mai elevat, indicatorul cultural și social, identificându-se ca artist și a textului tipărit, editura va pierde din vedere nici un factor economic, indicatorul cantitativ, numeric. În momentul de față, spre pildă, ne apropiem de titlul 1.000 (volumul de mare valoare informativă și educativă Avaranul, în cîntărul lui Ion Creangă, recent înconjur de Florian Dudas). La fel de elocvent este, cîndrem, și faptul că, din 1972 pînă în prezent, peste 1.000 de autori și-au pus semnată pe lucrărî să intitule și literare o poartă emblematică. Faclă este actulă sa deosebită, deosebită de poartă și semnată scriitorii, majoritatea activind, firește, în același partea a tării în care editura însăși ființează (județele Timiș, Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Mehedinți, Bihor). Cu certitudine, cîndrem, că editura atinge mulți milioane de exemplare.

Putea conchide, aşadar, că acum, în preajma celui de la XIV-lea Congres al Partidului Comunist Român, editura timisoreană, adomâna sistemului editorial românesc în ansamblu său, este într-o stare de dezvoltare înaltă, cîndrem și performativ, perfectibil design, dar doritor și capabil să progreseze, deci să răspundă prompt cerințelor, să se implice tot mai eficient în viața economico-socială a zonei și a tării întriți.

Eugen DORCESCU

Ctitoriiile prezentului

Editura „FACLA” — titlul 1000

va strădui în continuare să cumplească judecățile promovarea tinerelor talentelor și ilustrarea (consolidarea) celor consecrate. În această privință, un rol semnificativ are colaborarea cu Asociația Scriitorilor din Timișoara, cu instituția de învățămînt superior și cercetașă, cu Filiala Uniunii Artiștilor din Timișoara, cu speciații din producție etc. Dupsă, cum se poate de altă parte, în sfere valorificării propriu-zise și a popularizării textului tipărit, editura întreprinde necesare și ferile relații cu întreprinderile poligrafice, cu centrele de librărie, cu biblioteca, cu masele de cititori.

ne, cele patru titluri, consacrate, în 1972, marilor evenimente politice (sărbătoarea a 45 de ani de la 23 August 1944 și Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român : Florea Lucaci, *Creativ și umanism* ; Mircea Tic, *Lumină și speranță* ; Ion Creangă, *Organizația muncii în condițiile revoluției tehnico-sitilistice*; Nicolae Rosinu, *Zbor de egreță*) ; stau mărturie cărțile ce au înfăptuit împlinirea a 70 de ani de la înființarea Uniunii Sovietice și Uniunii Sovietice și naționale (Victor Stănescu, *Vladimir Lenin și Stalin*, Vasilescu. Publicați precum și Marii Unirii), precum și cele inscrise în centenarul eminescian (G. I. Töhö-

In tine-mi văd poeme-nruchipăte,
Mă regăsești mai însumi. Ritm,
augur
In sufletu-mi și-ai desenat contur,
Desăvârșiri pentru elerităte.

Absente, suspendări și reveniri
Sporesc neliniști, de... ne singerează,
Emigrație vîrătoare iubiri.

Ajuns-ă casul mihiie la amiază ?
Ce slăv-o-rotitoare ne îndrumă
Să fim, fidel miracol, împreună ?

ZBORUL DE EGREȚĂ

In străfunduri dorul meu se
legă
De pareci-ri un erupțiv vulcan ?
Înfrâz-ă demoneu-i clan,
Renaște-ocul și mi te-aduce-nruegă.

Cu mîndre-măntuirii te desfere
Din febleze-ananeante și-ai noștri ;
Te protecței mai alăbu-n cadrul
Porții
Din rocile de somnuri și-ntunere.

NEPIERITOARE CTITORII

Privesc în par un arbor secular :
Din fibrele ţesute-n trup de lemn
Grâșe statornică ca-nr-un poem
Să urcă-n bolți cu frunza de stejar.

E.. Bega, tot cu apele incedie,
Privind la noi noștri cum se-usără,
Salbă de visuri ce se împlină,
Nă leagă și chiburi și protecție.

Sab soarele tonmatică mai clare
Pliniri și ctitorii la orice pas,
Din măreție veniturilor de azi.

Lîngă stejarii falnici dăinuiese
Zidiri și frunzești nepleroitoare
Din mină și din cuget românesc !

INFINITELE CERCURI

Iarăș, supus iubirii, m-am intors.
Înger și demov se împacă-n mine.
Cu-acesei circulară frâgezine,
Cu sentiment cucerinic, mai frumos.

Prin mine îți domini seroc, cuvint,
Aflat-ai-te-ai cu limita-mpăcată ?
E zborul lung în pagină răsfrînt.

Statonnică, mereu inițiată,
Emoția ne-nrțejine pe-amindoi,
Smulgind din calendar netimp și fol.

FRUCTUL DE VARĂ

Cind floarea treece, crudul fruct
rămine,

Solarul rod eu fericici prezise,
Pentru-implinirea lui, floare

Fructul zemos și credincios
de mine.

In pom fecund se zbuciumă-ntr-o
vară,
După porunca zeilor și-a fărit,
Purtind, zelosul, sortile iubirii
Sub coaja lui, cind dulce, cind
amară...

Ajunge-vă să gust din fructul plin
Cu imberbi, cu rindut destin ?
În ceas de-amur voi bea necaruri
darmă ?

Sau numai renunțare și regretul
Imi va-nsuți, nedrepătă, sonetul
Iar copiul fruct m-o amăgi
zadarnic ?

SEPTENTRION

lu Ilie Măduța

Ce-ne-ar rămine dacă-am pierde
visul,

Iuzia, credința veșnicie ?
Ne-am răsuțit-n armura de hărție,

Ne-am campanii cu toameane
sfîrșitul.

Dialogind eu zei-n primăveri,
Cum înfruntam singurătatea sură ?
Cind detractori ne defăimă cu ură
Și noi vinăm himerice-arățări.

Doar visul scînteiază-n foi de laur,
Loial, auriter întotdeauna
Reverberind sciulnic tezaur.

Ne-ascunde easul : tragicul
furanta ?
Vuiește, iminent, zelos, abisul ?
Ce-ne-ar rămine dacă-am pierde
visul ?

Între exaltarea patetică și reflectia gravă

figurine

novatoare asupra muncii cîmpului și a creșterii animalelor — ceea ce noii revoluții agrare.

Acum, înginerul Nicolae Rîmăneanu și colab. săi se află la începutul unui nou ciclu de obiective, pe măsură anilor ce îl compun. Cum este și fizica, gindurile mereu îndrăznet spre viitor ! Reputatul specialist a proiectat (ba chiar a prins și conjur) o fermă modernă, împădurită cu 100 de varzi de către o lagără familie, folosind un „amestec“ de tehnologii noi și clasice, ce asigură dezvoltarea optimă a unor animale cu o valoare biologică superioară, sintetizând totodată mărfuri și produse, precum și ingineria genetică, inclusiv cercetările în statia pilot proprietate de transferuri de embrioni, celelalte „argumente“ ale stîntei avansate. Dintre obiective — cînd amint, evident, și acumulările anterioare — să amintesc atât de la început, cu minimul de 6.000 de litri de lapte, obținerea a 15 kilograme de lîmă/ouă (fizic), producerea și livrarea anuală a cîte 500 de tauriști și 2.500 de berbecuți de prăsilă, tehnologia de mare randament...

Vitorul — cel conțurat cu apă, difuzat de docilele prețioase ale alei de la Timișoara — îi vorbește și tinerica colectivului. Pentru măretele proiecte ale inginerului și nevoile de minte și mînă înțîrără de ambiție, de dăruire, de știință avansată. Calitatea pe care însuși inginerul Nicolae Rîmăneanu încearcă să îl demonstreze apărându-l pe tineretea care nu-l-a înselat niciodată : știința cărților, încrederea în oameni, dragostea față d. pămint și animale !

Gheorghe CRISAN

* Aurel Dumbrăveanu — CONFESIUNI LIRICE, Ed. Facla, 1989.

istori ale literaturii de azi

Dinamica realului (III)

O trecrete în revista a cărților de pe lângă în prima jumătate a „devenituri” unu” devine instrucțivă, nu înainte însă de a sublinia cîteva capete de opere care să demonstreze, dacă orice segmentarii ar fiene evitabile — și a celei literar-artistică îndesecată — după criteriul exterioroare, cea propusă e, la rîndul-i, reducționistă și didactică, evitând argumentele am aduce în favoarea ei. Sîi totuși, pînă la urmă, un lucru măcar nu se potrăgădează: dacă omologările străvechi și contemporane se dovedesc să fie la un moment dat este valabilă, se poate presupune că o modificație de mari proporții a acestora din urmă se resimte, fie și numai ca — la început — o undă de soc, în planul celor dinții. În situația astăzi, într-o cîteva măsură, proza românească de la stîrșitul decenului al patrulea și începutul celui următor să-ă facut „datoria” de a anticipa schimbările. „Temele” predilecție, deopotrivă ale navelistică și ale romanului, sint cele legate de criza tot mai accentuată a valorilor individuale sau colective. Aspectele sociale și politice sunt, într-o cîteva autobiografică, radicalizarea obiectivă și, ca un fel de compensație, exaltația sentimentalistului, coborât într-o pînă la limitele inferioare ale literaturii „de consum”. Volumele de proză ale acestor ani se numesc *Vîațe de cine*, *Oameni în creație*, *Copilăria unei femei*, *Codrun*, *Tragedia unei femei*, *Oragnul* cu alte sute de titluri, vîsele de toate zilele, din 1957 și *Ochi și stîri* și, și sunt semnate de Carl Aredeleanu, Ion Bîberi, Ion Călugăru, Eusebiu Camilar, B. Jordan, dar și de Cezar Petrescu și Lîlivu Rebreanu. Sunt volume de poezie scură ori romane în care pregnanța autobiografică este mai mult decît grătătoare pentru acel tip de asumare ce prezupune, în preajma schimbărilor de amplitudine, radiografiarea realului prin filtre proprii biografici, dînt-o nevoie psihologică, nu tocmai de inspirație. Dupsă cum, la polul opus în același sens, există și o proza cu numele de „obiectivității” — realitatea invadăză pagina, este „transcrisă” aproape impersonal, într-o manieră ce aspiră la alungarea definitivă a autorului. Obiectivarea atinge aceleași cote maxime ca și subiectivizarea în cazul prozelor „auto-biografice”. Cît privește sondarea psihologilor abisale, aceasta, ca și exal-

tarea sentimentalismului, e marcată de o incrinare și un patetism, care, nu mai puțin, ating limitele superioare.

In primii ani de după Eliberare, acest polemism tacit împreună cu suprafata, imbracă forme din ce în acel moment. Opoziția, la început, de postura adecătă confruntării devine tot mai ferocă și mai decisivă. În presă, Athanase Jojo P., Constantinescu-Îașî, N. D. Cocea, Ion Călugăru, Sasa Pană, Miron Radu Pașcăivescu, Gh. Dînu, Aurel Baranga din „Orizont”, sau Marcel Breslașu, George Bogza, Hortensia Papadat-Bengescu, Vasile Baniciu, Loredan Popescu, F. V. En. Galati, Mihail Davidevici, Ion Preda, Zaharia Stancu, Radu Bourauel, Dumitru Corbea (în „Contemporanii”), A. E. Baconsky, Ioan-Ionel Olteanu, D. Iaguna, Al. Popovici, Al. Jebelea, Mircea Serbanescu în presa literară din provinție, angajații o largă dezbatere ce acu în acelașă lîmdă de ordine și cu frica de moarte a cîtei lucruri, una cu care treptat, se va impune, modificînd în profunzime evoluția acesteia. Decocamătă, în planul prozelor, reflexele se simt într-o reorientare tematică, încă destul de îndepărtată de cîteva unele fînde. Astfel, pe de-o parte, într-o lîmdă de ordine și cu frica cîtei lucruri, care încă nu încearcă să confundă deosebitul conflacție, împreună cu ce rodi, în vară din decesen, în cărți ce facă dovada unei rapide transcenzări a literaturii de frontieră și se vor situa printre valoarele cu un statut estetic incontestabil. Pe de altă parte, într-o lîmdă de amplitudine și de lîmdă de prezență, mai atât în prozelor „făptuirele neînmormântă”, decît în cei marginalizați de o societate irigată dezumanizată, linie irigată de nouă front ideologic al literaturii, apăr cele dinții semne ale prozelor „mediului munitorilor”, începe să se impună o nouă direcție, de epica de inspirație. Sunt publicații precum *Nimic din lumea Ucrainei* de Aurel Baranga, *Fie urmăre răzbunător* în Moldova de Geo Bogza, dar și *Roză și ceilalți* de Sergiu Dan, dar și *Războul lui Ion Săraci* de Cezar Petrescu. Dupsă cum, tot în același an, într-o vîrstă de o săptămână, în *Flăcările din Tăbără*, *Tudorani*, *Flăcările din Tăbără* și *Flăcările din Tăbără*, Ion porătu pacea în desăta de G. Demetru Fan. Am dat ordin să tragă de Ion Călugăru, dar și Păună Mică de Mihail Sadoveanu, dar și *Sfîrșitul lui Iacob Onisia* de Geo Bogza, dar și *Descură de Zaharia Stancu*, cîte dinții carpe de depin semnificativă a etapei.

Marian ODANGIU

Arderele prozatorului

Proaspăt septuagenar, afișind un calm robust, stemic și o răbdare de învidiat, deloc neguroasă ori fără cinste, Mircea Serbanescu trece printr-un vieră, în fața noastră de învidiat. Dincolo de senza biologică convertită, prin combatibilitatea între personalitate și entitate, într-o perspectivă priilejată nu de doar rîndurile ocazionale ale *Aplatămidă*, întîi, frumoasa longevitate scriitoricească și, ulterior, cele sale literare (datind încă din perioada interbelică) își poartă și acum pe cetățenii spiritului. Prozatorul născut în „secolul” el și credincios unei obesiuni temerare, închînat din primul său călătorie, afișând din urmă călătorie

„șaptezeci de ani”, coborât spiritual și psihologic într-o lîmdă de temă predefinită. Investigații actualitatea fierberei, sondind medul industrial (să amintim doar romanul, din 1985, *Fințina cu apă vie*) Mircea Serbanescu e interesat și — apărîtul problematică și slujit de lirizările poematic ale textului — de traumele și discloarea proceselor de adaptare și integrare. Tema *Ion emancipării* — care prezintă o favorabilitate — se desfășoară în fundații umori lumi devenind, ulungind schematicismul conflictual. Cu mină săgrăbură, experimentându-se și desfășurîndu-se ipostazele feminină, propune portrete aburăse, vădăste o largă disponibilitate, inclusiv pentru proza. S.F. „Simbolica trenului” ad condensă, pară că, acest implus al scriitorului putând trebui să devină un model. *Fata din tineret*, roman rezisitent prin deschiderea parabolică, pătrund în meandrele adolescenței împinând prin finetele date-lui în explorarea sineului.

Orădere totală (1988), ultimul roman al prozatorului, trebuie raportat în acest context al scrierii lui Mircea Serbanescu. Ofiterul Colocăjară sfîngacă „pe dos”, războind într-o lîmdă de amînăzi, care prezintă visătură („fumogînă” și să bate pentru împlinirea unei trăiri în vîltor. Rusul Colocăjară nu răiscește doar vîrtelul amînăzitorilor siglaț de un destin „negativ”; și el pleacă în căutarea unui eveniment — cel al patriei care „năa înca”. Apărut la *Editura Militară*, *O ardere totală* este, firește, o carte de război; doar că ecouile românești sunt temporale, provocându-nim spitalizat. În repărată, se intensifică com-

ALCHIMIA VISULUI

Talentul leșin din comun al lui Mircea Cărtărescu își găsește, în *Visul*, o confirmare elatantă. Biograficul și fantastul alcătuiesc, în cele patru nuvele ale cărții, un alăjor de-o izbitoare originalitate. *Fară*, însă, a-șa trădă dubla origine. Biograficul, din ce în acelaș mod, este și patetic, cînd se referă la experiența de oarecare a prozatorului. Deoarece reacții, nemîn, cînd, aci, pe paternitatea și mereu dublată de conștiința artistului. Nu de o simplă despușere autobiografică, de un coment cu propria viață (copilărie și adolescență) și vorba. Nu pe un recurs la reacția chimică — și astăi de spectaculoză — a lui totul de vinzare milzează autorul. Desi, pînă la un punct, el rămîne prizonierul canapelei pașinălitice. Pactul autobiografic nu are, totuși, semnificații unui simplu ritual autoscopic. Dimensiunile iudeică, jocul și, deci, arta prevalează — în primele trei nuvele — asupra tentației pozitive. Pe latura fantasticală, Mircea Cărtărescu se dovedește unul din cei mai prodiugii lirici din vîrstă. În care nu se întâlnesc, vizionările siderale și căderile subcuprindă, microcosmicele universuri, macrocosmicele existențe interioare, jocurile spiritului și structurarea estetică a celui mal banal cotidian sau un produs finit miraculos prin omogenitate.

Cititorii volumelor sale de versuri vor recunoaște, desigur, o anumită tonalitate proprie autorului. Dar nu în sensul că Mircea Cărtărescu „poetizează” malgre soi : dimpotrivă, poetica este efectul secund, însă de amplă rezonanță, al sensurilor prozelor. Căderea în fantastic, devenit pretext și fătăilită literară pentru un loc cu mișcă profund existențială, și doar unul din subterfugii autorului. Transcind, cu o superbă expresivitate, contorsiunile, ezitările, hesitațiile, fracturările unei activități psihice cloacitoare, Mircea Cărtărescu scrie chiar în cele patru nuvele pagini de proză pe care le-am citit, în ultimii ani. Mă bucură să fiecăruiești să apără genul scrii. Mai appropriate de filmule lui Tarovski (pentru străfeteata vizionări și relieful halucinant al peisajului interior), de tablourile lui Bosch (pagini întregi din „Gemenii” sau din „REM” — par replici ale tablourilor acestuia) ori de vizionările a lui Dalí, nuvelele din *Visul* sint și niște oniroproiecții literare. Ceea ce le face

literatură nu e doar simplă voiață a autorului, patul său, ci și un senzorialism și o sensibilitate exceptională. Tehnică teatrală — și imagini, de obicei, sau pur și simplu, de cuvinte expressive în sine — crează, nu numai prin frumusețea literară, ci și printr-un bizar efect de exasperare creatoare, poezie. Dar înd în aciemenea ozacii nu scrie poetul, ci un magnific prozator. Mircea Cărtărescu nu încalează, în nici un fel, regulele jocului. Procedează intertextualității consolidație decizia lui de a rămîne în interiorul limitelor preexistente. Căci dacă, într-o capitol, prozele săi își revendică vecinătatea vizionării patențătorilor, îi luă Bob Dylan — aşadar, tot un cimp exterior literarului — ele comunică, la celaltă, cu o ilustrație trădătoare și fantasitică, de Edgar Poe la Borges.

Ar trebui înălătură, însă, o posibilă confuzie cu literatură suprarealismului și a avangardelor. Apropierile, posibile, rămîn supărătice. Fantastul natural, ca vizionă asupra lumii prin sesizarea unei rupturi în coerența realului, este principala armă de ideologie literară a lui Cărtărescu. Trecrea fizică dintr-un regim în altul, din diurnul banal în nocturnal fantastice și, în primul rând, de o adevărată alchimie a creației. Doar într-un sens restrînse, poate invadă, nascând, de scenariu epic al vizionărilor din poeme, și îndoeșce în *Total*, cartea lui Mircea Cărtărescu este și una de poezie. De răză poezie.

Pe lîngă aceste atenții, trebuie, neapărat, menționat încă unul : calitatea prezentă de tip oniric și călătură o îndiscutabilă calitate a ideii — și simplul nivel naiv, dacă vrem, al epicului său. Arata este însăși de o împăccabilă mizerie. Nu e obligatoriu să sesizăm toate subtilitățile, toate aluziile culturale. Destul că ele există. Ingropate, urechi, în străfundurile textului. Nu e obligatoriu să discutăm patențială de la îndată. Căci, într-o lîmdă de cîteva zile, nu se pot înținde, nu se pot înținde, să se înțeleagă. Căci, dincolo de o utopie asumată a cărții, a scrierii, *Visul* e un gigantic volum de proză-proză, în care Mircea Cărtărescu — o stea de primă mîntire a literelor românești de azi.

Mircea MIHAIES

Arta povestitorului

La o sută de ani de la moarte lui Ion Creangă, arta dispredatei săracinilor săraci că operei să mai fi privită ca un fenomen natural, minuțat și - pentru unii - inexplicabil, ca frumusețea florilor pământului. Nimeni nu se năște să recunoască că arta scriitorilor de la începutul secolului au săpătuit o operă în mod spontan, cîi cu multă trădă și mingăză, care și doveșteva un înalt simt al răspunderii sale scriericoșei. Artist clasic al cîuvintului, comparativ în cîndinăca sa nu era ca Mihai Eminescu și LL.Craigie, genul humurului săracin al realizat - cu măiestrie lucidă, cîe presupune cultură și destinele rare - un stil narativ incomparabil, de peierune, de teatru și de teatru desăt, mijlocile și procedeele folclorului și ale vorbirii populare, sărănesti, cum ar fi, nu numai proverbeli și zicările, metaforele, comparării și metafelile proprii limbajului român și anume exclamările interactivale. Stilul său totuși nu ascunde o complexitate menită și afectivă care uimește și încântă. Felul de fanfară-pandă, extinsă și vîzătoare, îmbrăcătă din copilărie, place la însă indispusă pe cititor, fiindcă povestitorul, dese și grozaveste mereu, sugerăzează un caracter empatic formal, cu intenția vădită de a se impună pe scena publică, de a reacorda, de a rezabali astfel cărbou proporțile omeneștilor, accentulind o firească trăsătură general omenească. Haizul însuși cu care relatează șescenii pură lui Nică, sau scăpările invincibile a folclorului cu intenția de a sublinia caracterul comun copilării, ar eroului său naștrunjești. Ori concursul neprinichie de împrejură, ori unele deprin-

dere reie, ori stabilitarea trăsătorei implicită a fiecărei povestiri ce se hindează că în cînditor este sămeze, simte numaidicăt substatul uman și la lăudărceni și regăsește asemănarea profundă a aceleiași substanțe psihice, chezăjile caldă a comunității suflante cu scriitorul care, a cînditor, este cînditorul subiectiv, cînditorul omului săcru, a marelui nostru umorist, umanismul său de izvoare trăsrănești.

Centenar Creangă

Folosind elementele stilului său, Ion Creangă evită cînditor să treacă simplu la limbajul oral, pînă chiar și în dialog, alcătuind nu o dată fraze stufoase, complicate, cu multe adosuri - uneori ne motiveate, - procedure ai limbi de scriere și de cînditor, fără a veniți renumite, în mod natural, ritmului de con versări. În această tehnică scriitoricească arta lui Creangă rămîne înimăbită. Rîndul sărmătină la miscările suferințelor și suferințelor, metonicile construînd, strînatul de ratiune și de cunostință gramaticale certe, provocău prin contrast - nu întotdeauna sesizat în mod conștient - în sufletul nostru farmecul acelor cînditoruri și cînditori. Întuină pură nici o dificultate în fiecare pagină a Amintirilor din copilărie certitudinea că în constință, în inimă povestitorului, copilul irumpe cu frica în loc omul matur care este, și se spune, că zice că flăcără violetă pîliple denumite păsării pot fi pe măsură neavute. Mare artist al cîuvintului, Ion Creangă dezumite sfato-

căruia sunt puse. Cine, bunăraș, citește dialogurile dintre personaje și vorbește cînditor și bunicii, își lăudă Creangă. Iată își dă seamă, desigur, că acestă din urmă, oricît de luminată și arătă căcum ne spune povestitorul, este deosebită apartenență, la cănditorii unde sunt expăsiți, dar din toci ei să intui, din cînditorii de ele nepotul, noi simjini nu numai că personajul se deosebește de fiecare dintr-o cînditolă din, dar și de noi însine. I-am i, cunoscut bine și sămă ce fel de om era.

Creangă e un temperament priu, excentric, dramatic. Personajele lui sunt vîl și nemuritoare prin vorbelui atribuite lor și sper în primă linie lor. Ni se pare să nu fie deosebit de rea, acoste personajele, incit cînditor Amintirile din copilărie, nici nu ne trece prin minte să ne întrebăm dacă el ar exista, cu adevarat sau nu, căkăgăi, răuțăi, nețăci de autor. Este clar că, din cînditor, dintră părintele lui Nică nu este reprobus aidaom din amintirile scriitorului. Intoc-

șinta veritățilelui povestitor, cînditor este preoccupat să reflecte în primul rînd dinamismul temperamental al cînditorului. Neastățimărul acestui sugeră suju rînd cînditor de înainte pînă la urmări și cînditor, cînditor de imană plastică. De aștept, în opera lui Creangă, cînditorul are un rost expresiv unic și nu poate fi înlocuit.

Creangă nu are prea multă cînditor de puteră de cînditor și cînditorifică că artă, luă străușele, în special în dia loguri. Acestea, fiecare, conțurează, în mod distinct și pitoresc, personajul în gura

impresură. Uneori, ele masochiste, cu un confortant bun sămătăchiu, propriu-personalitate, gîndindu-îi și eu la empere.

Pare paradoxal, dar un scriitor atât de personal în expunere, este, în același mod, în mod purtător de personalitate. Nică, la drapat vorbind, este un personal-tip care intrușează pe copilul de totdeauna, pe copilul care a rămas în fiecare dintr-un, chiar dacă întră într-o temă, său cînditor. Cu cînditorul însuși, cu cînditorul său, și personalul său să devină sămătăchiu, chiar dacă nouă cînditoră ne-a fost mai puțin expansivă, mai retinută. Celelalte personaje, în schimb, sint de o individualitate lipsită, și nu le pot să le compare, cu toate că ele ne urmăresc cu imaginea lor ca niște prieteni, ai nostru volu bili și nedespărăți, fie că vorba de Băduț Vasile din Illoieci, cînditorul său amator și rugător, cu o față "macă", fie de Inteligent și cînditorul Mefi Mon Roșă, cel de viz cînditorul Nichitor Cotcăriu, Nicolae TIRIOIU.

Artistul și societatea

Fiecare spectacol - o piatră de încercare

Pentru fiecare om, există un mod de a găsi, de a privi lumeni și viață și aceasta devenire, repetată, devine o viață monotonă. Pentru omul obișnuit aceasta - să se poată numi metodă, dar pentru artist se numește talent. Caracterul, educația, trecutul, prezentul, pasiunile, vînturile, cînditorul, cînditorul sărac din cînditor își lasă urmești în cînditor ce gădim, în cînditor ce împrejurăm. Sîi ce a întruprins, plănuind, actriția Coca Andronescu? În 1953 întemință în institutiunea teatrală din Cluj, în cînditor ce se lansează, la teatru, la teatru din Bal Mare, unde este distribuită în piesă Hangăia de Goldoni, spectacol care o lansează. Regizorul Sîi Alexandrescu o remarcă și, în același mod, criticul sărac angajat la Teatrul Național din București. Urmează douăzeci de ani, în care a jucat în roluri din cînditor mai difete, în cînditor ce se lansează, cînditorul de la televiziune, cînditorul din radio, în cinematografie, actriția Coca Andronescu. Se- a impus publicului și criticii și a ocupat un loc de frunte printre actorii contemporani ai scenei, în cînditorul de cînditor, în cînditor sau tîrza, a spectacolului naționalului, pînă la distinsul, de cînditor. A jucat în piese de Goldoni, Shakespeare, Lope de Vega, Căpitanie, Sebastian Micșo Stoian. Astăzi, la o vîrstă săcăsă, s-a produs niciodată un anume rol. Un joc întotdeauna rolul care i-a fost distinsul, de cînditor care are

pentru artistă acel rol au bîles. Teatru personajele pe care le aducă în cînditor, și îl cînditoră, cînditoră, după cînditor. Pentru Coca Andronescu, a triăi însemnății a munci, a cînditor, a găsi formule prin care să înlesnească

că oamenilor accesul la emoția artistică de calitate. Natura urăzoare a cînditor, să se păstreze și să azeze frumoasă, dar și pentru că aici trăiesc unei dintră camenii pe care-i prezulește mult, precum artistul și cînditorul Grădină, grăfica Maria Cozian, grăfica Corina Victoria SEIN, cînditoră constantă și dragă săi, în ultimul rînd, un public care o face să fie întotdeauna severă cu sine. Un public de a căruia judecătă sine seamă, și că cănușă în cînditor, o fac cînditor de fericiți, o fac cînditor de fericiți. Donec este pentru cînditor, el, no! Pentru publicul timisoarean, am ceva mai mult decât atât... și un public aparte, un public educat și formare lui, un cînditor cu naștere și evoluție naționalului din Timișoara...

A trăi, pentru Coca Andronescu, însemnății a munci. A munci, pentru Coca Andronescu, însemnății a sluij teatrului.

Corina Victoria SEIN

mitie anume, într-un genial model sintetic, din-ro- seamă de reminiscențe memoriale, dialogurile an menirea, artăstăia de a crea o imagine cînditor care să iei în ideiilor personalității, gîndindu-îi și eu la empere.

Nică, în cînditor Creangă este unul de cînditor realizat prin cînditor, ca și cînditor Cafragie ridă de el. Attitudine caragialească și inteligență satirică, cînditor a lui Creangă este unul de cînditor care a venit să cindorească și să comunică prezentă în toată înținderile operiei sale, adoptă temperamentul lui Creangă și cînditoritatea de povestitor. Desătășește cînditorul de la cînditor și de cînditor, în mod cînditor de cînditor, de cînditor de cînditor, cînditor de cînditor. În cînditor, însă, în cînditor, la cînditor și cînditor, a cînditoră, chiar dacă nouă cînditoră ne-a fost mai puțin expansivă, mai retinută. Celelalte personaje, în schimb, sint de o individualitate lipsită, și nu le pot să le compare, cu toate că ele ne urmăresc cu imaginea lor ca niște prieteni, ai nostru volu bili și nedespărăți, fie că vorba de Băduț Vasile din Illoieci, cînditorul său amator și rugător, cu o față "macă", fie de Inteligent și cînditorul Mefi Mon Roșă, cel de viz cînditorul Nichitor Cotcăriu, Nicolae TIRIOIU.

Destine implinite

Sensibilitate și sădăruire

Natură sensibilă, temperament artistic bine modelat în gama trăsările controlate, RODICA MILOA (Conservatorul „Gh. Diaconescu“ din Cluj-Napoca, Facultatea de Pedagogie - cînditor) este cînditor de prestigios și de largă recunoaștere publică. Pe cînditor Liviu Comes, Tudor Jarda, Coriolan Fărcău, și în continuare, Facultatea de cînditor din Cluj-Napoca, însemnății, în artă interpretativă, de Andrei Chișodăi, Stela Simionetti, artistul emerit, Albert d'André, Ana Mericuș. Se bucură, încă de la începutul carierei sălăjene, în cînditor de Benjamin Britten, în rolul Miss Wardașa - rol de compozitie, excentric cînditor desigur, și în mod cînditor unii nou și sămătăchiu. La cînditor și cînditor, se bucură, spuneam, de superlativă absolută publicului; superevaluării nuanțe de judecătă de valoare; Rodica Mișoia este o artistă formată, are sensibilitate și delicatețe în interpretare, cănditor cu cînditoră deosebită; a cînditor de cînditor, sprijinită de cînditor; are cînditor și personalitate de cînditor. Are un loc intelligent, multă, multă sensibilitate și finețe (dominante). Ea poartă froului unei daruri exceptionale, are eleganță scîncită, înrăutător, un timbru când, prestația interpretativă - termen de cînditor care revarsă și lăr, în cînditor cronică, subliniind de fapt unitatea cînditoră. Împreună cu cînditoră, sprijinită de cînditor și cînditor, de la cînditor, a reușit să devină cînditoră printre o mulțime intelligent dirijată și neutrală fondul primar de vîcă și cală sensibilitate, de femininitate tulburătoare, de vibrările în față spectacolului umorist, dramatic și de reinlocuit în cînditor în care soprano Rodica Mișoia este mereu aceseasă, finid, totuși altă. Cînditoră și cînditoră, cum se dezvoltă un talent, cum se împlinesc pasiunile? De la vîcile împărățătoare în timp, de pe placă de patență, la sălii pîne de o vîrstă frenătoare în aprișoare imediata a interpretelor pe care-i urmărestă, de cînditor prima pricină interesului profesional; Conservatorul „Iulia Habsburg“ soprana de coloratoră, cînditor care răsuflare și susține cînditoră și soprano în cînditoră, de la cînditor, la cînditor, a reușit să devină cînditoră printre o mulțime intelligent dirijată și neutrală fondul primar de vîcă și cală sensibilitate, de femininitate tulburătoare, de vibrările în față spectacolului umorist, dramatic și de reinlocuit în cînditor în care soprano Rodica Mișoia este mereu aceseasă, finid, totuși altă. Cînditoră și cînditoră, cum se dezvoltă un talent, cum se împlinesc pasiunile? De la vîcile împărățătoare în timp, de pe placă de patență, la sălii pîne de o vîrstă frenătoare în aprișoare imediata a interpretelor pe care-i urmărestă, de cînditor prima pricină interesului profesional; Conservatorul „Iulia Habsburg“ soprana de coloratoră, cînditor care răsuflare și susține cînditoră și soprano în cînditoră, de la cînditor, la cînditor, a reușit să devină cînditoră printre o mulțime intelligent dirijată și neutrală fondul primar de vîcă și cală sensibilitate, de femininitate tulburătoare, de vibrările în față spectacolului umorist, dramatic și de reinlocuit în cînditor în care soprano Rodica Mișoia este mereu aceseasă, finid, totuși altă. Cînditoră și cînditoră, cum se dezvoltă un talent, cum se împlinesc pasiunile?

Alături de Rodica Mișoia evoluiază cîndorii de prestigiu din tară și de pe sute de poale: Florin Diaconescu, Ionel Voineag, Ion Baciu, Emilia Petrescu, Maria Kessler, Niculae Herlea, Pekin Kirzigiș (Turcia), Albinio Tofta (Italia), Yannick Minzac (Franța), Boris Lazzeri (Cînditoră), Mela Hora (Ungaria), Stelian Popescu (Bulgaria), Juri Marinov (URSS). A concertat în Italia, R.F.G., Ungaria, Iugoslavia. Are înregistrări la radio, înregistrări de discuri.

O munca intensă, plină de pasiuni și de căldură, de sădăruire și de împliniri, pe măsură talentului și a muncii acestor artiști cînditor licee și cînditoră.

L. D. TEODORESCU

Orizont arădean

SUPLIMENT EDITAT ÎN COLABORARE CU
COMITETUL DE CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTA ARAD
SI CENACLUL DIN ARAD AL UNIUNII SCRITORILOR

Matricea totalității organice în qîndirea lui Eminescu (I)

Ideea de totalitate dialeptică are, deșiugur, o istorie bogată în gindirea filosofică și în metodologia stiințelor de la lungul timpului: găsim mari motive pe drumul evoluției filosofiei care să sugereze că există o posibilitate de a relaționa o parțială la întregă, a nodurilor existențiale ca unitate integratoră a unitatea primordială, a identității și diferenței, a unui cu multiplicul. De la Platon și Aristotel la un Cusanus, la Spinoza, la Hegel și Marx, la Schopenhauer și Bergson, consemnată încadrările stămatice de surprinzătoare a obiectelor și proceselor analizate din perspectiva integralității, care constituie elemente dinamice, în care momentele constitutive au sens numai prin interacțiunea cu cele subordonate. În mod similar se manifestă, într-un paralelism corespondență-neotoniană, de dezvoltare cumulativă, concepția holistă și integratoră a creștinismului, într-o acțiune ex-reative. Certeraceea contemporană îndovenește însă o adeverătură „foame“ de metodă, tehnici și vizuuri sintetic-integratoare, deosebit de puternică, care să aducă la cunoaștere și aplicație a unei tehnici de stiință, ca

Așa se face că o serie de cîştiguri sunt obținute: antrupologie, sociologie, psihologie, istoria, lingvistica, dar și biologia, dar și nouă microfizică, teoria elementelor și a proceselor, teoria relevanței și a cîştigurilor, teoria de totalitate.

Dacă această idee îndeplinește două caracteristici importante în diferențele sale aplicații: funcția integrativă, prin care memoriile sunt subordonate și direcționate de ansamblu dialectic, și funcția generativă a creării noilor elemente de cunoaștere, multimea sănii tot înseparabilă, totalitatea omogenizează, lărind devine și transformind ea stergeniciile, crează. Mară a surprinse inginozitatea de cele două funcții, din cără arată că orice sistem organic își are proprietatea de a premise (circula) pe calea de realizare, ca și cum ar trebui, că metafiza lui Hegel și a lui Dumitru să spre +realitate+ și să subordonăze multimea elementelor (funcția integrativă) sau să creează, în același timp, organele ce să lipsească de la funcție (creativitatea).

temporană. G. Lukács a insistat în mod deosebit pe latura dinamică, generativă a ideii de totalitate, iar Gramsci pe latura integratoare, pe caracteristica organicității monolitice a acestei idei, vorbind de „blocuri istorice” - „blocuri ideologice” etc.

In cultura română, Eminescu stă la loc de frunte — prin concepție și seamă de intuiții — și cind e vorba de această idee a totalității, a sintezelor organice, pe care o despică și dezvoltă în vari domenii. Aplică, și poate stabilici, în moduri exigeze și specifice, ideile sale filosofice. Ideile lui Eminescu sunt idei naivă și pură, de idei naivă și pură filosofice, însă nu aceasta nepermitem să urmărим acil. Amintim doar că în consens cu Aristotel, se poate despăsta și că Eminescu gândul „formei active”, dinamică iar pe linia vizionului evoluționist găsim și la poetul și filozof nostru. Într-un lucru doar, ceea ce înseamnă că procesul dezvoltării trăiește privat în autodizolvare, devinearea unui sistem, unuia fenomen sau obiect datorindu-se forțelor interne. Înregul este cuprins în germele înințialitatea oricărui proces organic, să, cum simbolure de ghiduri cuprinde vîitorul stejar, iar un popor este în destinație să devină unul dintre liniile de forță ale vîitorului. Eminescu încearcă să se angajeze cele două funcții ale ideii de totalitate, arătând că în autodevenirea unui întreg organic diferențele momente se succed pe dimensiunea timpului și lucrează generativ (prima funcție amintită de noi), dar nu pentru a crea unul pe altul în procesul de dezvoltare, ci din potrivă, pentru a se integra într-o unitate organică (a doua funcție a ideii de totalitate), formind un „bioc”. Matricea totalității organice, a întregurilor în care momentele compunente se „topesc” în finită acelașiua va fi exprimată de Eminescu prin metafora „blocului de marmură”.

loan BİRİŞ

LUCIAN SUCIU

EU AM IUBIT PÂMINTUL
Eu iubesc pămîntul, acolo
unde atinge cerul
eu mîinile
și toate lucrurile de pe pămînt
par, în acel deal,
chîntescă.

BUCURIA

Bucuria unei noi revederi
Bucuria unui singur tril
Bucuria imi este Lumină ;
Oriunde aş fi,
 si sunt
Minunata săptură ;
Săptura-l deschide o ușă
Delicat ca o soapťă
Stîrnind zeci de cintări
In ~~stîr~~funduri

MIRCEA STEPAN

AUTOPORTRET

Tărăgăniindu-mi curgerea
eau să dobîndesc o identitate

HAIKU DE TO

PASI POETULUI...

S-au risipit frunzele copacilor — monedele toamnei — și, cu toate acestea, aud (încă) freâmul frunzisului de tel; telii care au străjuit Strada Domnească, numită, apoi, pe rind, și după cum au fost vremurile, Herrensgasse, Uri utca, Deák Ferenc și, în sfîrșit (și pentru totdeauna) Mihai Eminescu.

Va fi străbătut această stradă, chiar Poetul, în acel august 1868, cind a venit în Arad trupa de teatru a lui Mihail Pascali, vor fi străbătută și de "Poeții români", "Poeții români", prin ipoteză, Sava, Biserica, Năstur, Tigrul, Munzen, Bruson, Silvia, Cetate, Logia, Lovitura, Logia, Oravita, Bazias, Drobeta-Turnu Severin, Floresti, Gherla, București, Ploiești, Constanța, Brăila, Galati, Vaslui, Iași, Neamț, Botovani. Dărăduinău, apoi, o parte purtând titlul amintit și care înfățișa, de fapt, un fel de carte-album intitulată *Sfântul Vergiliu*. (Într-o elegante dorzură se vedea inscripția de epocă: *„Sfântul Vergiliu”*). În următoarele două decenii și Emil leordașește transformarea în căldări, fără însemnată Editura "Gheorghe Ionescu". Turismul s-a strădut să surprindă „oerul” locurilor cercetătoare, văzut cu ochii lor ceea ce nu-i văzut și postul. Admirabilită, fără îndoielă, încercare.

Numei că, iată, cel puțin în privința Aradului, cele „văzute” (prin prisma lor) și cele „auzite” (de la cine?) nu concordă întrutotul cu adevărul anului mai sus pomenit.

Deschis în oraș, după un drum (se pare obosit) la capătul căruia îl prinsește noaptea, călătorii nostri au tras (firesc) la un hotel. În zori, de la

lereasă camerelor lor, „dint spre centru”, el văd „clădiri scunde, de numai două etaje” din care, sănă siguri, „cîteva” vor fi înfrumusețate orașul și în următoarele decenii să devină un loc de interes acolo la mijlocul secolului XX. În perspectivă întîlnim o ramă de descrierile, probabil cu hotărâri și ordine, ale „Astorielor, de la „Parc”, să spanem, ar fi sună o panoramă a orașului și a „Astorielor” ce venit lesne să distingă noile cartiere, clădirile moderne ale timpului de acum). Ajungând pe strada Eminescu, „una dintre cele mai frumoase străzi din oraș, care poartă numele poetului”, constată că „care sintem în depin monumentele și obiectele de cunoscută și cîndva cunoscută, de la statuile de la Teatrul Național, la restaurantul „Cornul Vindeatorului” și acum?”, fostul sediu al ziarului „Tribuna” (el e bine localizat în spațiu, numărat cum „palatul”, altfel modest, a fost inaugurat în 1909, aş că în el nu putea funcționa „între anii 1871 și 1881 redacția reprezentativă” de „Tribuna” – s-a adăugat redacția „poemelor”, însă într-o vreme uluitoare trăsătură, de la „fondatorul” și „primul redactor” și „redacția” și „magazinul” de activitate și conducătorul, dar nu e locul să scribam astăzi despre acesta ceea). Autorii cred că se va să păstre cineva acă sănă și să pună înălț Eminescu (în vreme ce dădea ocol ceteți) că dincolo de Mureș a fost una din „semînătele imperiului”, cum era denumită ceteata; ca eu rămîne astăzi, deci și pe timpul lui Eminescu, devenind „Josâ” abia după 1918. Acolo a fost însemnat și „Mihai Eminescu”, într-un loc unde se spunea că „Mihai” era numele de magazinul său și că în cîteva decenii de la moarte, autorul „Tribuna” și „Cronica” și „Seară” și „Luceafărul” și „Gazeta de Cluj” și „Gazeta de Oradea” nu fixază casula lui Popociu-Deseanu drept gazulă și lui Eminescu – găsiștii acolo erau Pascali. Ni se mai spune: „Se pare că Vulcan se cunoaște cu Popociu-Deseanu, proprietarul casel, care i-a făst și un servent ascuns în formularul de teatru românesc în Ardeal” (neînțelesibile, cunoaște, dar nu asociat cu oloc accusati de oricum, în casă aceea și probabil să fi avut și altă funcție, deosebit de posibilă, în cîteva decenii de la moarte, autorul). Mai sfîrșit, ca perioada petrecută în Arad de trupa teatrală „noastră” să treaca totușă spectacolele. Dar, dacă Paschală anunță initial durată seara (1, 4, 6, 8, 10, 11 și 13 august – vezi Liza Mihai, „Miscarea teatrală ardelenă pînă la înălțarea Mariei Unirii”, Ed. Eminescu, 1889) și astăzi într-o lună cînd sunt emisiuni cu trupa de operă și drâm condusă de Ioan Follinius (la spectacolele de circ să se vadă și pe cel din trupă lui Paschală), adăugîndu-se și „spectacolele” precum aceste din cula lui Deseanu sau Deseanu-Pascali, să se întâmple și ne se pare că potăi a fi autur mare răgăz pentru peregrinările prin... „Micăla Veche, phâ na urmă au fost date, de lupt, nouă spectacole (cele amintite din prima imboldură unor actori cu avul loc în 27 și 28 august). În sfîrșit, mai trebuie să precizez: „Copil română”, apărîndu-lui Iosif Vulcan, a fost, probabil, de Paschală (cu prezența lui Deseanu) – precum și în spectacolele pieilor „Sarmantă” și „Mirela” trubă sălăpătă de „populatul”. Orașul să trăcea printr-o Arad a autorilor a fost cam grăbită săd, să recunoască, că înțelegătoarelor lor a fos una care se cere și fi cunoscători. Încercând să prezinte nu un Eminescu porât în vîlăgătură sau în peregrinări dintr-un simplu spirit de frondă, ci pe Poetul care și-a stăt temelnic para, avînd constituiția unită și dândurii neamului său, ei îl aduc, după puteri, un cunegiț amărât. Cît priveste unele inexactități de informație, acestea pot fi lesne îndreptate.

Florin BĂNESCU

Arta fotografică

Rezenta expoziție „150 de ani de fotografie. Contribuții arădene”, deschisă în sala Clio, din inițiativa Comitetului județean de cultură și educație socialistă, a Fotoclubului Arad și Muzeului Județean, se înscrie, după cum arata Vibrușilui Jirehge, președintele Fotoclubului, în amplul program al acțiunilor culturale dedicate Congresului XIV-lea de partidul u-

Expoziția rememorează, prin imagini fotografice sugestive, cel 150 de ani de cind Arago venise, în fața Academiei de științe și arte frumoase din Paris, metoda lui N.I. Nițepu și L.J.M. Daguerre, semnând astfel nașterea oficială a fotografiei. În expoziție sunt fotografii apărute în Arad văzute reprezentanți ai cărora nu au mai rămas după noua presă din două jumătăți a secolului trecut cunoscând, de atelj, mai multe ateliere fotografice. În activitate. În 1890 a avut loc la Casa breslelor prima expoziție fotografică, iar după un deceniu se constituie Asociația care să organizeze prima participare la o expoziție internațională — București, Dacăla, Roma, Budapesta.

George Avramescu, Olga Jichie (cu portrete și "compozitii" săi prezente la ateliere de artiști amatori) și peisajele lui Ion Nițepu și L.J.M. Daguerre, semnând astfel nașterea oficială a fotografiei.

În expoziție sunt prezentate și fotografii apărute în Arad văzute reprezentanți ai cărora nu au mai rămas după noua presă din două jumătăți a secolului trecut cunoscând, de atelj, mai multe ateliere fotografice. În activitate. În 1890 a avut loc la Casa breslelor prima expoziție fotografică, iar după un deceniu se constituie Asociația care să organizeze prima participare la o expoziție internațională — București, Dacăla, Roma, Budapesta.

Floria Horovitz („Foto-reporterul”); Mihai Botză, Ioan Ostafi („Portretul”); Admirabil este și inițiativa de a fi prezentată apăratura fotografică de epocă. În total, o expoziție deschisă, ce relevă interesul constant al arădeanilor — de ieri și de azi — pentru arta fotografică.

Lizie MIHUT

Lijie MIHIT

Repere critice

Scriitor popular, critic și istoric literar, poet și eseist, publicist și pedagog, Ion Dodu Bălan și-a pus amprenta activității sale în literatura română postbelică. A făcut critică literară curență, folcloristică și istorică cu atenție la lirica populară, pe ambele căi de afara. Spirit neînțeleasibil, ascuns și militant, Ion Dodu Bălan s-a angajat în cercetările de mare dificultate, dar valoroase, prin ampleoare și inedit. Ar fi suficient să amintim cele două lucrări fundamentale dedicate lui Octavian Goga și Aron Corbus, precum și volumul Goga și Corbus. În mod parțial, după o perioadă extinsă și imaginea reprezentată asupra scriitorului. Se îmbogățește prin noi date și aspecte privind activitatea complexă a lui Octavian Goga, scoase la iveală și interpretate tot de Ion Dodu Bălan (spre exemplu în volumul *Criticii*). Cea de-a doua carte (*Recenzie unei poezii*) este o analiză critică a operei poetice a dramei și din ea mai amplă reperează în discuție a unui fenomen de incontestabilă valoare, dar insuficient cunoscut încă de astăzi, dată, prin versurile sale, foarte populară. Referitor la poezia lui Aron Corbus mai sunt încă largi posibilități de interpretare. Ar fi suficient, arătăm, pentru a fixa profilul de critic și istoric literar al lui Dodu Bălan, într-o perioadă în care, în România, erau în vîrstă bătrâni, să amintim doar cele două cărți, despre Goga și Corbus. Dar starea cercetării și a interpretării critice este mult mai largă și faptul este observabil în volumul *Definiții critice. Artă și ideal. Repere critice*.

Interesul criticului și istoricului literar este atras de

Succint bilant în Marele Festival

De curind încheiată, cea de a VII-a ediție a Festivalului național „Cintarea României” a adus județului Arad 328 premii, din care 142 sunt cu titlul

Factorii culturali au preluat o avansă de inițiativă, care se referă în principal la găsirea unor modalități eficiente pentru cuprinderea în festival a tuturor artiștilor amatori, a societăților științifice, intensificarea activității de îndrumare a artiștilor amatori, a creației și circulației artei populare, a producției artizanale, projejării și stimulării mestesugurilor populari, reacțivitatea cadrrelor de instrucțori ar-

istică, extinderea cercurilor de crea-
re tehnico-sfîntifice, studierea tra-
dițiilor cu caracter lâc și integrarea
acestora în cultura contemporană, pro-
movarea obiectelor noi apărate pe
fondul transformărilor din societatea
noastră socialistă, realizarea sistematică
a unor activități de cultură nu-

CÎNTAREA ROMÂNIEI

zicală, teatrală, cinematografică, asigurarea unei ambiante plăcute în aşezările de cultură etc.

La un loc de aleasă preluare (103 premii) a fost așezată creația artistică cu toate formele ei și literară, artă populară, plastică, fotografică, promovată în Cenacul din Arad al Uniunii Sălitoarelor, cenușările "Lucian Blaga" al casei de cultură a sindicatelor, "Lira" din Lipova, "Liviu Rebreanu" din Ineu, "Ion Andreescu" al casei municipale de cultură sau prin meșteri populari din Halmagel, Frumosu, Giurgeni, Sfîntu Gheorghe.

Mișcarea muzicală arădeană, născută în urmă cu mai bine de un secol și jumătate, a adus, de asemenea, de pe

scena festivalului, importante succese (137 premii). Se poate remarcă buna evoluție a formațiilor "Veteranii" (casa de cultură "Zărindul"), "Emil Montia" (casa de cultură a municipiului), "Menestrelul" (casa de cultură a sindicatelor), a celor de la I.B.M., I.V.A., I.M.U.A., U.T.A., Sintăna, Covasnită, Virfurile, Sărata, Lipova, Clubul Tineretului din Arad, Școala populară de artă etc., colective artistice, mai vechi sau mai noi, care, prin cîntătatea lor interpretativă, au realizat o adevarată

incitare.
Succes important au fost obținute și în domeniul coregrafie (32 premii), unde s-au înregistrat momente de mare spectaculozitate. Prezența acestor formațiuni a fost dominată de Școala populară de artă, Întreprinderea „Tricoul Rosu”, casa de cultură a municipiului Arad, Craiva, Săpreuș, Simbătăeni, Dorgos, Bîrsa, Ineu, Codocor, a căror evoluție s-a constituit într-o virtuoasă demonstrație de grăție și talent.

Din acest succint bilanț nu pot lipsi formațiile de teatru, brigăzile artistice, montajele muzical-literare, genuri bine reprezentate prin Teatrul popular din Arad, Sîrba, Casa de cultură a sindicatelor, Chișinău, Cris, U.T.A., Sebeș, Păulești sau ceneacul „Lamură” al Scrisorilor tărâni.

二〇一〇年九月八日

Însemnări și autografe

Obiceiul de a organiza sezoane literare datează, după cum arătam cu altă ocazie, cană de la începutul secolului nostru. În ceea ce privește Aradul, acesta a fost de mai multe ori gazdă bună unor asemenea manifestări. De-a lungul vremii, în Orasul de pe Mureș s-au întîlnit, cu publicul său, scriitori precum Ion Creangă, Ion Creangă, Ion Creangă, Ion Creangă, Octavian Goga, Liviu Rebreanu etc., dar și personalități ale literaturii române de dincolo de munți precum Mihail Sadoveanu, Ionel Teodora-

In perioada interbelică, se observă o efervență a viei spiritual-artistice, mai cu seamă că după Marele Unire, au loc cele mai rodnice contacte între inteligenții români și bulgari. În 1932, la Sofia, în cadrul unui festival internațional de teatru, Ion Bradu (un om cu lumeni orizontale) este premiat de Arad, alături de Romulus Drăgan, Dumitru Roșu și Gheorghe Cată și săptămânalul „Omul”, la 5 martie 1933, în paginile sărbi că s-a încercat o traducere integrală a Capitalului lui Karl Marx, la invitația lui Titulescu. La Arad, în 1933, se desfășoară o conferință pentru pace, la care sunt prezenți reprezentanți ai Bulgariei și a României. Titulescu, președintele de la XII-a înșimbătură de la Societatea Națională: „Cu cele mai bune mulțumirile pentru în-

In 1837, Ionel Filipas era redactorul responsabil al săptăminalului arădean „Timpul provincial”, care a devenit, apoi, „Timpul Transilvaniei”. În această calitate, el a întreprins cele mai amicale relații cu omenești de literatură, care au urmărit cele cu diverse ocazii. Într-un cașet, puțin peste puțină cu mare bucurie de către gazdă, putem cîntări următoarele: „În acel frumos oraș de la vestul său, în astăzi răsăritorii Inverni, care trebuie să fie învernea păcăi, a muncii în libertate și-a înfrângut tuturor lăudătorilor pe pămînt, adică salutul menelor confratene bravorii camarașilor

"Ia, Timișoara," Victor Eftimiu.
"Aduc vibrantul meu salut, cu spada literară, tuturor
celor care mințesc unelele munci în frumosul și hădărit
ținut al Aradului," Ionel Teodoreanu. "Pentru Aradul de
odinioară și cel care ar trebui să fie," centralul românesc
românească, dinamică și cuceritoare - Lîvru Rebranu.
"Confratirile de la Timișoara," pace și voie
bună, Mihai Sedovenca. "Confidații zâriști de la 'Timpul
Transilvaniei' și 'Adunația Al Philippidei,'" Gogosse de
măsuri a futurului. "Timpul Transilvaniei" trebuie să
rămână și în viitorul nostru, din ea, "futurul secolului ei visat." Multă

neach să se rezerve locuri speciale pentru laboratorul ziarului din str. Francisc Iacob (Az), str. Comunăzilor, din cartierul Grădiște, Arad, (Arad), în care se răfăină ideile și susțin valoarea celor care susțin lupta grecă a ziarului", L. Jalea, (Arhivele Statului Arad, Secția de documente, Dosar 108/1940, file 1-8).

mos, pentru zămisuire

Din nou despre
tainele succesului

Recitind romanul lui Joseph Roth, *Marsul lui Radetzky*, nu se poate să nu-ți pun (ș) problema succesiunii unei opere literare. De ce „Buddenbrooks” și „Marsul lui Radetzky” sunt de la „Forster” și „Stein” și strămutate în Westermann? De ce „Leben Thibaut” și „Petesburg”? Să, în funcție de ceea ce interesează, lista este nesfîrșită. De ce nu se situează toate aceste opere majore pe același treapta, a preferinței publicului român? La doar cîteva decenii de la apariția „Marsului lui Radetzky” s-a întîrit în rîndul lucrărilor despre care se exclamă „Nu se poate să nu le fi citit!”. Dar poate că și mai bine asa: din păcate, scrieți pe care „nu se poate să nu le fi citit” și nu prea des în cadrul confruntării cu oamenii care vor să citească. Joacă în bibliotecă decât mult unor scărge frumoase, însă fără filă. Câtă lume a parcurz în ultimul deceniu „Illiada” sau „Divina Comedie” de la prima ultima pagină?

ex libris

Si totusi, „Radetzkymarsch“ se teste usor, putind face parte din tutu cartilor de consum“ din galerie popodoperelor. Nu există clisee în roman construit dintr-o lume de cîntărînd în limba plină de clisee și în perioada istorică atât de „standardizată“. Există, în schimb, o înțeleaptă a greselilor unui universitator care se constituie ca o consecință a greseli. Sobră și echilibrată de

greseli. Sobra și echilibrată, de o vigoare clasica, fabula cartii, avându-si punctul de plecare într-o mîcă intinplare, se dezvoltă și se stinge parțial, într-un ritm liniștit, ca în desfășurarea unei simfonii. Un model locuitor al unei sârbi sănești, Salva, viața împărătului este inobabilă, iar faptul (putin retușat) trecută în toate cărțile de călăreți imperialului. Dar Eroul de la Solferino nu poate împăca niciunul din cele cîteva mici inadvertențe din manuscris, inadvertențe stocurate pentru a fi folosite într-o altă carte. În același cadru, audientele la frapără, obiectul radieră bucatăi din cărțile de călăreți. Cele cîteva clipe care îau hotărâtoare sunt eliminatice din arhiva Isto-rii. Însă ele continuă să influențeze decizia destinală a frapără descendent al personajului. Datorită subirii și a răbdării lor, interviurile au devenit doar generală. Odăta cu moartea lui Franz Eroul agonează și împeriul și se stinge și clanul Trotta (pardon, von Trotta), după ce fascia creației și de creației suveranului reprezintă și gradul de identificare a membrilor familiiei cu imperiul bicefal. Cu excepția lui Eroului de la Solferino, atât de asistat la moarte oficială, încă în același secol, bicefălul își face apariția într-o cîteasă, săsemănătoare fizică cu celălalt, dar devenit confundabilă. Bineînțele că acest von Trotta va murî în ziua înmemorării Majestății Sale Apostolice, după ce amindoi și-au supus vîlătii filos și timpuști. Odăta cum să devină bicefăl, figura mare a românilor, într-o cîteasă, să se înalțe pe malul triplei creații ai fost el înșisul Parabola aluneca printre meandrele unui text cit se poate de "tradiționalist". Lipit de ostentatie este și ultimul descedent al familiei, Carol Joseph, unul dintre personajele mai slab de literatură, un ratat erou, lipsit de măre străucere, creație de genul unor manevre politice de cîteva zile.

"Radetekymyras" este unul dintre capodoperele de serie ce nu se evidențiază prin inovații exceptionale, desăvârșită de două cîrcuri mai vechi, opera în stare să valideze anumite maniere de cîteasă, asemenea interpretului de gen.

THE VERSITY OF TORONTO LIBRARIES

Sunete originare

Autor cu o bogată activitate de publicat (cinci volumuri de raportaj, două monografii, un volum de proză, iar acum cel al săptămânii volum de versuri), Florentin Popescu își aranjăază, în ceea ce este deosebit de interesant, și o creație poetice, care se bucură de o poezie cantabiliă, în care descrește tradiționalismul în tințele zilelor speculaților să a modernismul, prezent mai ales în nivelul structurii simbolice, caracteristică unei poezii și unei apărări de mai departe, haină întreținere complexă de motive și obiecte poetice. Simbolismul și o delicateță însumare de decoruri mitologice sau farmecul poeticei male sănătății. Să înfățișeze în volumul de făltișor, transpusă o anumită atenție pentru zonele de adâncime ale culturii. Arhitectura, modelarea poetică în

viața asociației

SEARA LITERARĂ DOSITEI OBRADOVICI

La sediul Asociației Scriitorilor din Timișoara a avut loc o Școală Literară, prilejuită de apropiata aniversare a 230 de ani de la nașterea cărturaruilui Iluminist, Domos Crăciunovici. Despre personalitatea poetului și omului de cultură românesc au printre interlocuitorii literaturii sîrbă moderne, despre prezența sa în cultura românească în cîmea Chiocei, Judejel Timiș, ca și despre interacțiunea sa cu scriitorul româno-ugarsorean, oclegenie de traducere în limba română din creația sa, traducere inițiată de fabulisticul și cărturarul bănățean Dimitrie Tincheindeal, au vorbit prof. univ. dr. Mirco Jivović, prof. Nebojsa Popović, Mircea Cărtărescu și Stevan Burgari. A urmat lecturi din scrierile autografe ale lui Domos Crăciunovici, susținute de Arhdeola Cincin, Adrin Popescu, prof. Dr. Bogdan Milianu, Michael Michiev. În încheierea manifestării, actorii Vlăduț Jurărescu, de la Teatrul Național Timișoara, și Elena Cizmanov au prezentaționat un microrecital din fabulistica scriitorului omagiat.

SIMPOZION ION CREANGĂ

In contextul manifestărilor organizate de Asociația Scriitorilor din Timișoara, în cadrul Centenarului Ion Creangă, la sediul Asociației, a avut loc un Simpozion consacrat opera și misiunii scriitorilor. Au susținut comunicări prof. univ. dr. Mircea Teodorescu și profesorul actual de povestire la Ion Creangă - Mircea Sorbănescu. În cadrul simpozionului Ion Creangă - Niclaea Tîriloj - Arta lui Ion Creangă - Adrian Diau Rachiera - Hirțur junimist Ion Creangă și Mareld Telecă - Limba lui Roblașan. Lecțiile Simpozionului au fost conduse de postul și criticul literar Crisul Dascălu. La manifestare au participat scriitorii, membri ai Asociației Scriitorilor din Timișoara, critici și istorici literari, un numeros public.

In sedinta de marți, 31 octombrie a.c., a Cenacului Asociației Scriitorilor din Timișoara și al revistei „Orizont”, va citi proză Alexandru Moraru. Referent: Adrian Dinu Răchieru. Sedința va incepe la ora 17,00 și va fi condusă de Mireasă Serbanescu.

M.O.

panoramic

Al același înălținărea celui de la XIV-lea Congres al parității. Deschiderea festivă a cursurilor Universității din Timișoara și a preluarea la Timișoara și Lugoj de către un nou consilier ministerial, înlocuitorul președintelui Consiliului al XIV-lea al parității. În insufleția program de acțiune pentru întregul popor. Premise și exigențele românești socialești în rindul ţărilor mediu dezvoltate "să respectă". Intensificarea activității ideologice, politico-educaționale și culturale a oamenilor de știință și creație, dezvoltarea de cultură și cunoaștere de rădăcini ale revoluționare a întregului popor - obiectiv de importanță deosebită în procesul de sfârșire a societății socialești multilaterale dezvoltate". **• Vernisaj. Galeria "Helios" din Timișoara**, gazduitoare în aceea zile expoziție de grafică a artistei Silvia Bîlcescu din Lugoj și expoziție de portrete a lui Ion Luca Caragiale și a lui Ion Creangă. Teatrul "Luceafărul" și elevii Liceului de artă „Ion Iluț” din Timișoara au deschis și frumoasă expoziție în sălile muzeului de istorie, rezultat al studiului de peisaj exercitat în cadrul practicii de lucru prezentat scriitorului Paul Eugen Bancu. **• La Casa Românească** din București a avut loc vernisajul expoziției Mircea Tătărușanu, pictor român. **• La Muzeul Național din Iași**, vernisajul și lansarea volumului de artă dedicat lui Petru Petroiu. **• La Casinoul Casetelor Universităților**, a cătiva fragmente de roman Georgehe Segheşean, Referent - Marcel Tolcea. **• Cenacul "Ars poetica"** la Biblioteca județene Timiș va prezenta, duminică, 28 octombrie, orele 10,30, cinci din poemele cu titruri poet Mirel Radu Petcu. Referent - Gheorghe Segheşean.

dre. Simptomele pentru încreștere poezie a lui Florentin Popescu și același text în versuri ale său subjugătoare. De la crearea unui sprijin matematic, între realitate și visare: Designur, vine toamna, ne-am săracit din nou copilul / cu sufletele ușoare, peregrinările prin lăcașuri și locuri, săracirea în alăbenă cortină / pe ziua ce se duce și pe zorii ce-ore și zări; / designur ne e gândul săracitului plin de rod / și amintiri ce aduce în minte lăcașurile primoradă / să căutăm o firă ușii și cu gândul / și caroul plin de meroi nu să-l gustăm totuști; (...) / designur vis e și designur trezim buimaci / care eind străbăt zina cu flăcăi magice.

Indiferent la experimente
mai mult sau mai puțin rod-
acie, Florentin Popescu își
mezzează propriul program
poetic — cel al credinței ne-
strămutate în valorile umane
upremе.

* Florentin Popescu FLA-

CARI SI PORUMBEL, Ed.
Eminescu, 1989.

memento

**CONCURSUL DE POEZIE
CONTEMPORANĂ
NICHITA STĂNESCU"**

Comitetul județean Timiș al AT, în colaborare cu Asociația Scriitorilor din Timișoara, organizează în perioada 8-10 decembrie, 1989, la Bihor, o săptămână de creație și cultură socialistă "Tineretul României" pentru tineret. Conursul de poezie contemporană "Nichita Stănescu", ediția IV-a, dedicată Congresului XIV-lea al Partidului Comunist Român. La concurs se participă tineri poeți care sunt în desfășurarea activității în cadrul cercurilor literare și încapacitorilor literare din sistemul Uniunii Tineretului Comunist, al asociațiilor culturale, ai studenților și ai profesorilor. Instituțiile pot prezenta un număr de cel mult 5 concurenți, fiecare cu maximum 10 poezii.

Poezile, dactilografiate în cinci exemplare, inscriite și un pic închiș, cu datele personale (nume, prenume, adresă, număr de telefon, cedulă de parcări-reprezentă), ori purtă un motto și vor fi trimise pe adresa: Casa tinereții, str. Arieș nr. 19, 1900 Timișoara, pînă la data de 25 octombrie 1989, data poștelui. Aceeași motto va fi inscris și pe picul închiș.

aqua-forte

- Olgindă poate fi mai răuicioasă decât gura lunii.
 - La un moment dat i-a venit o idee și î s-a ureat la ea.
 - Se poate lenevi confortabil și în haine de fieru.
 - Ceasul deșteptător a dormit și el, neințitor.
 - Anticul nu intrat în posibilitate construind cel mai frumos obiect din lemn.
 - Un omagiu, orice să strângăți ar fi minunat, nu va devine nici odată baston de maresal.
 - Să tragi de la limbă un lopop. Culmea ar fi să-ți răsunăndă.
 - Într-o situație fără leșire să te preferăbile să nu te afli în fața ei.
 - Statuia cneastră reprezintă un cal necunoscut.
 - A inventat o colivie cinătoare care imita în același timp și zborul păsărilor.
 - Ești fără grăjă. Au și bătrâni.

PETROLIERUL DE LA PLOIEȘTI

Miercură ce vine, Steaua va juca la Eindhoven. Dacă parțial sau cîntă și acolo exact aş cum am circulat la București, după Codul „parolei elegante”, și de presupus că gruparea olăreană nu va fi prezentă într-o naivă cîteva zile în urmă, va avea loc un meci interesant și Steaua va comprobă că Hagi și Lăcătuș ar putea îlizați la vîrstă mai mare pentru confortul psihologic al milioanelor de telespectatori – că oaspetii, că o carte de vizită și că sunt foarte agați. Echipa își forțăază și calificarea din Europa, Dar și în acest fel, fără fără eșecuri, ea va deveni în acincime, Hagi condus cu un excelent dispercer, Lăcătuș a fost scăpator. Dacă și lîne boala crește, psihologice, stătischi vor obține calificare.

Marcel TOLCEA

top

SCAUNUL CU DOUĂ PICIOARE (III)

Ratner, UMANSKI

Ferm angajat în făurirea noii societăți, a îndepărțirii obiectivelor strategice stabilite în documentele programatice ale partidului nostru, poporul nostru, sub conducerea tovarășului NICOLAE CEASESCU, secretar general al Partidului, și prim-ministrul Rădulescu, ferm și activ pentru constituirea unei lumi a păcii, securității și colaborării internaționale, fapt subliniat și în Tezele pentru Congresul al XIV-lea - al partidului.

Astăzi, cind în viața internațională continuă să se manifeste cele două tendințe, de la reacție la reprezentarea forțelor progresiste și păcii, de o parte, și de forțe imperialiste pe de altă parte, tra noiastă depun eforturi constante în vederea soluționării marilor probleme cu care se confruntă omeneirea, în vederea eliminării practicilor de ingerință în treburile interne, de amestecarea cu forța și chiar recurgerea la acesta.

Pornind de la realitățile lumii contemporane - amplu și stînțific analizate în Documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului nostru și a faptele și interesul evoluției noastre contemporane, înțelegem lupta acestor aprecieri, demersul de politici externe românești relevă fundamentele unui nou mod de ghidare cu privire la posibilitățile de progres ale lumii contemporane și cu privire la soluțiile ce împun.

Așadar în vedere primordială este absolută a păcii, conducătorul partidului și statului nostru a elaborat o strategie solidă ancorată în realitate, stînțifică fundamentală, care se impune cu

atât mai mult ca cit cursa înarmărilor continuă. Tratativele internaționale în acest domeniu, și mai ales acordul dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind deschiderea rachetelor în rază de secundă, nu s-au repercutat în mod substantial asupra cursului vieții internaționale. În acest domeniu, mai mult ca oricând

din această perspectivă, abordarea responsabilă a problematicei internaționale actuale de către naștră are în vedere, în acest context, realizarea unui nou ordin economic și politic internațional, se înscrise ca o prioritate a raporturilor internaționale ac-

tilor decalaje dintre țările bogate și săracă, soluționarea globală a problemelor economico-financiare și realizarea unui nou ordin economic și politic internațional, se înscrise ca o prioritate a raporturilor internaționale ac-

Promovind o diplomatie multilaterală, deschisă, împărtășită din dinamica politică internațională română, cît și de varietatea formelor și mijloacelor utilizate, România acordă o importanță deosebită relațiilor cu toate țările socialești.

România, prin glasul conducătorului ei, se pronunță consecvent împotriva oricărui formă de ingerință în treburile interne ale altor state, exprimându-se în favoarea respectării suveranității și independenței statelor și a populațiilor neofasciste și de dreapta, a propagandei sovîine, promovate de unele naționalisme reacționare, și, care, conform învățămîntului istoriei, nu servesc cauzelor și colaborării în lume.

Militind pentru intensificarea colaborării cu naționalismul îndrumat de arădinișia socială, pe baza principiilor dezvoltării internaționale, tra noiastă

venității, fără armă nucleară și chimică, fără baze militare străine, reprezentă un alt idealizat al politicii externe românești, existind și, în acest sens, numeroase acțiuni cu larg eșec internațional.

În ceea ce privește conducătorul partidului și statului nostru, necesitatea restructurării cadrului economic internațional, a asigurării tuturor statelor a unor condiții egale de dezvoltare, în vederea lichidării subdezvoltării, a ma-

ROMÂNIA - militantă activă pentru pacea și securitatea internațională

se impun soluții radicale, eliminarea completă a armelor nucleare, chimice, reducerea radicală a armelor convenționale. Numai astfel omeneirea poate păsi pe calea supraviețuirii, a edificației unei lumi a păcii și cooperării internaționale.

Deseori, într-o mare parte temporană există o situație interdependență. Problemele fiind globale și soluțiile trebuie să fie globale. Încearcă cursul înarmărilor, dezajustările militare să creă mari disponibilități pentru realizarea securității internaționale, pentru îndeplinirea subdezvoltării, pentru a permite înțelegerile cooperării pe multiple planuri, pentru democratizarea relațiilor internaționale, pentru progresul material și spiritual al tuturor popoarelor.

de substanță. Tara noastră milităza activ pe punctul Europei unită, considerind că există condiții realizabile aces- tea, pe baza respectării riguroase a diversității orîndurilor sociale, a libertății și independenței fiecărui popor.

Dezvoltările colabărate în Balcani, numărul crescutor al populației balcanice, fără armă nucleară și chimică, fără baze militare străine, reprezentă un alt idealizat al politicii externe românești, existind și, în acest sens, numeroase acțiuni cu larg eșec internațional.

În ceea ce privește conducătorul partidului și statului nostru, necesitatea restructurării cadrului economic internațional, a asigurării tuturor statelor a unor condiții egale de dezvoltare, în vederea lichidării subdezvoltării, a ma-

ABD AL-WAHHAB AL-BAYATI (IRAK)

CEI CE SE INTORG DIN MACEL

Fii fericiți ! Fii fericiți, noi suntem Rămăși și ce-a-nstor din măcel, Frica a frântăat din măruntale-i pline, În miez e un elmir, far în el Caselor noastre, durerile noastre, ziu de miine Frântăatul de miliile noastre, mingătoarele ; Vă dâm să beiți — noi înstări, iar beția din voi Ne leagă de teaceul de struguri picioarele. Tu, copilule i Tu, omule i Tu, păță ! Ce eare și omule ! Ce eare !

Tu, n-ai să te ascuți, amintările ei, Nopțile cu luni, nopțile clare, Păcatul cu feciul lui ce nu conținește Să ceară din vîtră leriare. De săr-întoarcă în lume mortii... Noaptea e-aproape. Să cind s-o lăsa Lacromă în visele i pustii, Frajii mei, legătă-vă râinile. Nol am ajuns la ultimul carnaval Oaza cea verde : Dar nu disperaș ! A mai râmasă în afară de el — doar o boltă Frumusețea moel, gland copililor noștri, Pămintul nostru cel rosu și elmirul... Apoi tată meu, de lacrimi udătă Sini ochii lui stinși vîzători. Fii fericiți ! Fii fericiți, noi suntem Rămăși și ce-a-nstor din măcel.

In românește de Ilie BĂDICUT

JOHANNES BOBROWSKI (R. D. GERMANIA)

CUVINTUL OM

Cuvintul OM, ca vocabulață, se aflată, indiferent la ce se-ar referi, în direcționare, în sensul său, în sensul Orasului, vechi și nou, frumos, plin de viață, cu arbori cîntări și cu vehicule, acesta și locul unde aude cu cuvîntul, vocabula o aud, nu o dădă, și pot socotii de la cine, și pot cu aceasta să-nceapă.

Unde nu e iubire,
nu se rostește nici cuvîntul acesta.

In românește de Cornelia BRATU

PRODROMOS MARKOGLOU (GRECIA)

URLA MIEZUL NOIȚII

Ură miezul noiții-n capul meu
Voicile sălbătică ale celor nelindrețății
Au rezistat destul.

POEMELE PĂCI

Pe cind timpul săpa formele morții
S-an înșipă în măduva stîncii
Să mai adine în singele negru al înaintășilor.
Mă-nțore acum tulburat,
Casa pușile cu prieten, plină de dusmani,
Exilări în însăși vatra noastră,
Inseriști în registrile sumbre ale unor creiere
Fruu dur al nenorocirilor
Tovărăși

Care primăvară o mai aşteptăm ?
Care afacere s-a și mai așezat peste datoria
sălbătică

Datorie sălbătică ce ură în capul meu.

In românește de Andreas RADOS

TODOR IANCEV (R. P. BULGARIA)

ZONA

Un loc munțos, Cu stîni, Păduri, Si un hotar. O zonă militară, Păcat, St-o și tîmna. Prin defileu un tren alcăză solitar. Să umbra-i cenușie și se pierde-ntr-o clipă.

Nu a răsunat aici vorba urmă de să-lăsat. Deci peștișul simplu, cu vierini și pomeze. La ciuța pasi, o mică așezare — un sat, Eliberat de zvoniuri, de spânie și teroare.

Azi, fără tobe și trompete, fără cosmar, Trezim copiii. În fiecare dimineață. O zonă militară. Păduri. Si un hotar. Un stol de pasări. Un tren în depărtere. Viață...

In românește de Valentin DEȘLU

LUCIANO LUISI (ITALIA)

REPRESALII

Dar unde fugi ?

Copaci
n-ai brate, văzdubul n-are culburi
iar ochii caselor nu încind.
De presimtiri t-e părul incicăt
iar rochia-i rosie și ea cu foc.

E o marecă și ună presimtire : vîn !
Au stîndardele urii-n priviri.
Marsul lor crește sub bolii
și ușor pești orăș se sfârmă !

Se naște umbra printre case, păsește
prin ruine, urcă-n flință capodclar,
șerge urmăre-n pulbere
dar n-are încă forță să-ă te-ascundă.

Cu mitii alunite te-ajung
mîini ce-n vîzăd arau frunze
hi-astern garduri vîl peste chîp
lumina și-or obrește, se-mnoadă
să-ți scormone cldără.

Goaălă te naști
din fărimele sunșe de mătase.
Rupe un fir de singe
neșapătata candoare a sinului.

In românește de Geo VASILE

Colegiul de redactie:

ION ARIESANU (redactor-sef)

ANGHEL DUMBRĂVEANU (redactor-sef adjuncț)

VIOREL COLTEȘCU, NICOLAE PIRVU, CORNEL ȚĂNGUREANU

REDACTIA SI ADMINISTRATIA : TIMISOARA, strada RODNEI 1;

Telefoane : 3 33 90 și 3 33 76 (redactor-sef). Manuscrise nepublicate

nu se înapoiază. Abonamentele se fac la P.T.T.R.

TIPARUL EXECUTAT LA IP.B.T.R. Index : 42.907